

ДРЖАВНИ УНИВЕРЗИТЕТ
У НОВОМ ПАЗАРУ

Извештај о самовредновању

септембар, 2024.

Одлука Сената о усвајању Извештаја о самовредновању Државног универзитета у Новом Пазару за период 2022-24. год.

ДРЖАВНИ УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ ПАЗАРУ
Нови Пазар, Вука Караџића 9

Број: 3968/24

Датум: 27.09.2024. године

На основу члана 65. Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“ бр. 88/17, 73/18, 27/18-др. закон, 67/19, 6/20- др. закони, 11/21- аутентично тумачење, 67/21, 67/21- др. закон и 76/23) и члана 76. и 77. Статута Државног универзитета у Новом Пазару, Сенат Државног универзитета у Новом Пазару на седници одржаној дана 27.09.2024. године, донео је следећу

ОДЛУКУ

I о усвајању Извештаја о самовредновању Државног универзитета у Новом Пазару.

II Извештај о самовредновању је саставни део ове одлуке.

ПРЕДСЕДНИК СЕНАТА

Проф. др Зана Долићанин, ректор ДУНП

Садржај

УВОД	3
СТАНДАРД 1: Стратегија обезбеђења квалитета	7
СТАНДАРД 2: Начини и поступци за обезбеђење квалитета	13
СТАНДАРД 3: Систем обезбеђења квалитета	18
СТАНДАРД 4: Квалитет студијског програма	26
СТАНДАРД 5: Квалитет наставног процеса	43
СТАНДАРД 6: Квалитет научноистраживачког и стручног рада	52
СТАНДАРД 7: Квалитет наставника и сарадника	56
СТАНДАРД 8: Квалитет студената	64
СТАНДАРД 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса	84
СТАНДАРД 10: Квалитет управљања високошколском установом и квал. ненаставне подршке ...	89
СТАНДАРД 11: Квалитет простора и опреме	94
СТАНДАРД 12: Финансирање	99
СТАНДАРД 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета	103
СТАНДАРД 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета	107
СТАНДАРД 15: Квалитет докторских студија	114
ТАБЕЛЕ	
ПРИЛОЗИ	

УВОД

У поступку самовредновања Државног универзитета у Новом Пазару спроведена је процена испуњености свих стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа које је усвојио Национални савет за високо образовање. Извештај о самовредновању је написан према Упутству за припрему документације за извештај о самовредновању и оцењивању квалитета високошколских установа и студијских програма, доступном на сајту Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању (НАТ) Републике Србије.

Извештај о самовредновању садржи основне податке о Универзитету и опис 15 предвиђених стандарда са одговарајућим прилозима и табелама.

На основу претходног Извештаја о самовредновању (за период 2018-21.год.), ДУНП је искористио прилику да побољша квалитет свих сегмената свога рада, а посебно оних у којима су уочене слабости и могућности за унапређење, као и да поступак самовредновања спроведе на ефикаснији и ефективнији начин. Процес самовредновања Државног универзитета у Новом Пазару спроведен је у складу са Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма који је донео Национални савет за високо образовање на седници 25.02.2019. године ("Сл. гласник РС" бр. 13/19).

Поступак самовредновања организовао је и спровео Центар за обезбеђење и унапређење квалитета са Комисијама за обезбеђење квалитета у сарадњи са свим субјектима обезбеђења квалитета који су посвећени систематском праћењу и унапређењу квалитета у свакодневном раду и кроз учешће у раду органа ДУНП. У поступку прикупљања и обраде података и израде Извештаја о самовредновању учествовали су сви департмани и студијски програми, као и органи, тела и службе ДУНП, уз активно учешће Студентског парламента ДУНП. У складу са Правилником о самовредновању и контроли квалитета дефинисане су следеће фазе у поступку самовредновања:

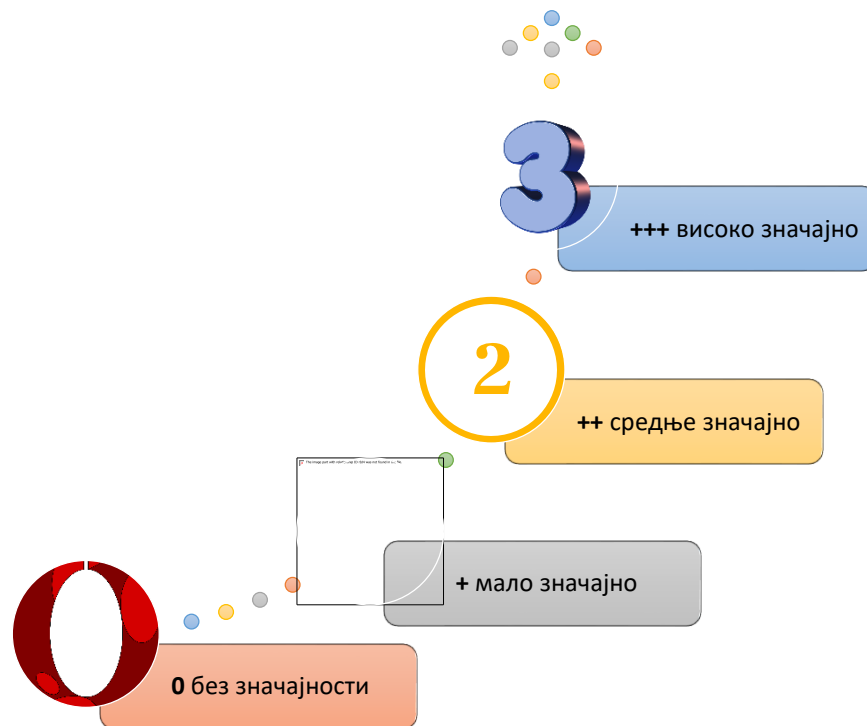
- 1. фаза** → дефинисање метода прикупљања података од стране Центра и комисија за квалитет (утврђивање извора података, индикатора и инструмената за прикупљање података);
- 2. фаза** → обрада и анализа прикупљених података и сачињени извештаји о резултатима;
- 3. фаза** → израда Извештаја о самовредновању ДУНП за период 2022-24. год. од стране Комисија за обезбеђење квалитета.

Извештај је конципиран тако да прати форму прописану Упутством за припрему извештаја о самовредновању високошколске установе од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању.

Извештај о самовредновању се састоји из уводног дела са поступком израде истог и општим подацима о ДУНП, као и текста Извештаја са свим пропратним стандардима, табелама и прилозима. Сваки стандард Извештаја обрађен је кроз четири дела:

- а) Опис стања, анализа и процена стандарда;
- б) Анализа слабости и повољних елемената (SWOT анализа);
- в) Предлози за побољшање и планиране мере;
- г) Показатељи и прилози за стандард.

У делу а) Опис стања, анализа и процена стандарда процењена је испуњеност сваког појединачног стандарда. Након приказа текста који следи, описано је детаљно стање које је поткрепљено додатним табелама и прилозима. У делу б) SWOT анализа, анализирају се S - снаге, W - слабости, O - могућности и T - опасности. У оквиру SWOT анализе, извршена је анализа и квантитативно су оцењени сви елементи предложени у Стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма. У оквиру сваког стандарда дат је и Акциони план за сваки стандард (Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења

стандарда):

Овај Извештај пружа увид у стање свих области квалитета на Државном универзитету у Новом Пазару и представља основу за унапређење квалитета.

Основни подаци о Државном универзитету у Новом Пазару

Државни универзитет у Новом Пазару основан је Одлуком Владе Републике Србије 26. октобра 2006. године као седми државни Универзитет у Србији, с циљем да допринесе равномернијем регионалном развоју, већој продуктивности младих научника и стручњака, правременом и адекватном избору потребних професија и успостављању научно заснованих приоритета развоја регије. За првог ректора именован је проф. др Ђемал Долићанин, бивши декан ЕТФ-а и проректор Универзитета у Приштини.

Државни Универзитет у Новом Пазару јесте једини интегрисани и први званично акредитовани Универзитет у Републици Србији. Оригинални департаментски модел организације наставног процеса и динамични студијски програми, усклађени са захтевима Болоњске декларације, пружају могућност стварања увек нових и савремених профила високо-образованих стручњака значајних за развој регије, али и профила конкурентних на тржишту знања, како у земљи, тако и у иностранству.

У склопу Универзитета тада су почела дараде три факултета: Филозофски, Правно-економски и Техничко-технолошки. Убрзо, Државни универзитет у Новом Пазару је прешао на департаментски модел и уместо факултета има департамне. То практично значи да универзитет има својство правног лица, а не и факултети (департаменти) у његовом саставу: за правне, економске, филозофске, филолошке, природно-математичке, биомедицинске, техничко-технолошке и мултидисциплинарне науке. Интегрисана организациона структура омогућила је брз развој ове институције.

На Државном универзитету у Новом Пазару школују се правници, економисти, психолози, васпитачи у предшколским установама, професори математике, информатике, енглеског и српског језика, као и физичког васпитања, затим инжењери архитектуре, грађевинарства, електротехнике и рачунарства, агрономије, прехранбене технологије, дипломирани биолози, хемичари, физиотерапеути, струковне медицине сестре и магистри фармације.

Државни универзитет у Новом Пазару је међу првим државним универзитетима у Србији, у априлу 2008. године, акредитован за извођење основних, мастер и докторских академских студија, након чега су уследиле акредитације 2013. и 2018. године.

Ова високошколска институција сарађује са бројним универзитетима, институтима, високим школама и другим научно-истраживачким институцијама у земљи и то у различитим областима, као и са универзитетима у иностранству, почев од земаља окружења, па до Аустрије, Словачке, Италије, Француске, Турске, Белорусије, Русије ...

Државни универзитет има две зграде са преко 16.000 m² бруто површине, савремено опремљене учионице, кабинете и лабораторије са модерном опремом, библиотеку са читаоницом и спортску салу. Највећи број студената, школује се о трошку буџета Републике Србије, док је школарина за самофинансирајуће студенте, најнижа у земљи. Универзитет у највећој мери остварује постављене циљеве, посебно уопгледу доприноса развоју овог дела Србије јер је квалитетно образовање доступно младимљудима, а њихово знање је предуслов развоја.

Државни универзитет је основан уз велику и несебичну подршку осталих јавних универзитета у Србији, посебно у кадровском погледу, а један од приоритетних задатака је стварање сопственог кадра из својих редова, одабиром најбољих студената за сараднике и асистенте.

ДРЖАВНИ УНИВЕРЗИТЕТ
У НОВОМ ПАЗАРУ

STATE UNIVERSITY
OF NOVI PAZAR

СТАНДАРД 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

ОПИС СТАНДАРДА

Државни универзитет у Новом Пазару је као научно-образовна институција акредитован за обављање високог образовања и научноистраживачке делатности. Мисија Универзитета је да кроз образовање и научноистраживачки рад обезбеди највише академске стандарде за школовање стручњака у пољу природно-математичких, медицинских, техничко-технолошких и друштвено-хуманистичких наука, као и да кроз повезивање са привредом и друштвом допринесе развоју југозападне регије Србије. Полазећи од своје оријентисаности ка постизању лидерске позиције у образовању стручњака и у пружању одговора на савремене друштвене изазове, као и од настојања да свој рад усклади са стратешким циљевима развоја Републике Србије, Универзитет се прихватањем принципа и вредности савременог система европског универзитетског образовања трајно определио за успостављање политике осигурања квалитета.

Након преиспитивања Стратегије обезбеђења квалитета из 2010. године и Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе из 2007. године, Центар за обезбеђење и унапређење квалитета је предложио Сенату Државног универзитета у Новом Пазару усвајање измењених и допуњених верзија ових општих аката којима се регулише систем обезбеђења квалитета. На седници одржаној 09. 05. 2022. године, Сенат је усвојио ревидирану Стратегију обезбеђења квалитета на Државном универзитету у Новом Пазару (бр. 1293/22-01) ([Прилог 1.1](#)) и ревидиран Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе (бр. 1296/22-01), који су доступни јавности на сајту Универзитета <http://www.dunp.np.ac.rs/obezbedjenje-kvaliteta/>. Стратегија обезбеђења квалитета је основни стратешки документ трајног карактера који се периодично преиспитује, мења и допуњава у складу са захтевима и потребама обезбеђења и унапређења квалитета. Служи као полазни документ за израду акционих планова и других докумената у области обезбеђења и унапређења квалитета.

Стратегија обезбеђења квалитета, као основни документ политике осигурања квалитета, одражава мисију и вредности Универзитета и уско је повезана са стратешким циљевима и деловањем Универзитета као научно-образовне институције. Универзитет настоји да кроз унапређење квалитета свих сегмената делокруга рада, кроз систематично и поступно уређење система обезбеђења и контроле квалитета, као и кроз неговање и ширење културе квалитета, повећање ефикасности студирања, побољшање квалитета студијских програма, наставног процеса и услова рада, повећање обима и квалитета научноистраживачког и стручног рада, доприноса академском животу универзитета, локалној и националној заједници усклади сопствени квалитет високог образовања и научноистраживачког рада са квалитетом на водећим универзитетима у Европи и свету.

Стратегијом обезбеђења квалитета утврђено је опредељење Универзитета да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета својих програма изградњи организационе културе квалитета, као и значај јединства образовног, научноистраживачког и стручног рада, интерактивног односа са студентима, међународне сарадње и сарадње са послодавцима и дипломираним студентима за обезбеђење и унапређење квалитета. Мере и субјекти обезбеђења квалитета дефинисани су и дати у форми посебног документа (бр. 1293/22-02), који је усвојен на седници Сената одржаној 09. 05. 2022. године ([Прилог 1.2](#)) и доступан јавности на сајту Универзитета (<http://www.dunp.np.ac.rs/obezbedjenje-kvaliteta/>). Усвајањем

Правилника о самовредновању и поступку унапређења квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Државном универзитету у Новом Пазару (бр. 1696/23) на седници Сената одржаној 06. 06. 2023. године прецизније су дефинисане мере и субјекти обезбеђења квалитета, поступци самовредновања, унапређења квалитета студијских програма, наставе, рада наставника и служби Универзитета, доношење корективних мера за побољшање оцена вредновања и друго. Наведени Правилник је доступан јавности на сајту Универзитета (<http://www.dunp.np.ac.rs/obezbedjenje-kvaliteta/>). Сенат Универзитета је на седници одржаној 30. 08. 2024. године усвојио јединствен документ Процедуре за праћење и обезбеђење квалитета на Државном универзитету у Новом Пазару. Свака описана процедура за обезбеђење квалитета ВШУ садржи: Предмет, Подручје примене, Организацију контроле квалитета и процедуре за њено обављање, Одговорност за примену и Везу са другим документима ([Прилог 1.4](#)). Универзитет у односу на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања у оквиру своје делатности, анализира и процењује тренутно стање свих области обезбеђења квалитета садржаних у Стратегији обезбеђења квалитета (квалитет студијских програма основних, мастер и докторских студија, наставног процеса, научноистраживачког и стручног рада, наставника и сарадника, студената, студирања и живота студената на Универзитету, уџбеника и литературе, библиотечких и информатичких ресурса, простора и опреме, управљања Универзитетом и ненаставне подршке, финансирања, управљања и системског праћења квалитета, улоге студената у унапређењу квалитета, процеса самовредновања, као и јавност у раду). Приликом израде Стратегије обезбеђења квалитета узимају се у обзир тржишни захтеви за појединим профилима стручњака, као и анкете послодавца о стеченим компетенцијама свршених студената.

Тело задужено за контролу квалитета јесте Центар за обезбеђење и унапређење квалитета који је основан Одлуком Сената Државног универзитета у Новом Пазару на седници одржаној 29. 04. 2010. године. Организационе јединице Центра за обезбеђење и унапређење квалитета су: Комисија за контролу и осигурање квалитета наставе; Комисија за анализу ефикасности студирања и оптерећења студената; и Комисија за праћење, унапређење и контролу квалитета научноистраживачког рада. Запослени у Канцеларији за контролу квалитета чланови су појединих Комисија за обезбеђење квалитета. Центар за обезбеђење и унапређење квалитета и Комисије у његовом саставу остварују своје активности у складу са Пословником о раду и Планом рада Центра и комисија за обезбеђење квалитета, о чему подносе Извештај о раду за сваку школску годину. Планове рада и Извештаје о раду Центра за обезбеђење квалитета и Комисија у његовом саставу, након усвајања на седници Центра, усваја Сенат и саставни су део Плана рада и Извештаја о раду Универзитета. Планови рада и Извештаји о раду Центра и Комисија доступни су јавности на сајту Универзитета (<http://www.dunp.np.ac.rs/obezbedjenje-kvaliteta/>).

Стратегија обезбеђења квалитета спроводи се према краткорочним, средњерочним и дугорочним акционим плановима које израђује Центар за обезбеђење и унапређење квалитета, а усваја Сенат на предлог Наставно-научног већа. Активности дефинисане акционим планом повезане су са стратешким циљевима обезбеђења квалитета, а проистичу из корективних и превентивних мера одрживости или унапређења захтева стандарда у свим областима обезбеђења квалитета. Поред дефинисаних активности, акциони планови садрже дефинисане индикаторе реализованих активности, носиоце активности (извршиоце), временске рокове реализације и потребне ресурсе. У складу са резултатима самовредновања, Универзитет континуирано допуњава и унапређује акционе планове.

Акциони план за спровођење стратегије Универзитета за период 2022-2026. године ([Прилог 1.3а](#)), који је усвојен на седници Сената одржаној 09. 05. 2022. године, измењен је и допуњен након спроведеног самовредновања Универзитета 2024. године. При изради ревидираног Акционог плана за период 2024-2028. године узети су у обзир претходни резултати

самовредновања, Средњорочни акциони план рада Универзитета за период 2024-2027. године, као и резултати анкета из 2023. и 2024. године. Акциони план за спровођење стратегије Универзитета за период 2024-2028. године ([Прилог 1.3б](#)), на предлог Наставно-научног већа усвојен је на седници Сената одржаној 02. 09. 2024. године. Пре доношења Акционог плана за период 2024-2028. године урађена је свеобухватна анализа реализованих активности, које су дефинисане у оквиру Акционог плана за период 2022-2026. године ([Прилог 1.3в](#)).

Универзитет дужи низ година кроз активности планирања - спровођења - провере - унапређења, које реализује у оквиру процеса самовредновања и стратегијског планирања, обезбеђује квалитет образовно-научне делатности.

АНАЛИЗА СТАНДАРДА 1

Извештај о спољашњој провери квалитета Државног универзитета у Новом Пазару од пре три године, као и урађена SWOT анализа, били су темељ за разраду стратешких циљева и задатака. Универзитет је остварио добре резултате у претходном трогодишњем периоду, што се документује низом анкета и прилога у овом документу. Пратећи резултати студентских анкета о студијским програмима, као и мишљења послодаваца, доношење и примена превентивних и корективних мера, ревидиран Акциони план за спровођење Стратегије за обезбеђење квалитета, као и доношење више од 20 упутстава и стандардних оперативних процедура у оквиру различитих правилника, које се односе на све процесе рада на Универзитету, а које се стално ревидирају и унапређују, представљају основу за планирање поступака развоја и трајног унапређења свих облика рада на Универзитету.

На основу свега напред изнетог може се закључити да је Државни универзитет у Новом Пазару у потпуности испунио Стандард 1 везан за поступак самовредновања и оцењивања квалитета високошколских установа и студијских програма.

У оквиру овог стандарда применом SWOT методе извршена је анализа и квантитативно оцењивање следећих елемената:

- садржај стратегије обезбеђења квалитета;
- доношење стратегије обезбеђења квалитета;
- укљученост одговарајућих друштвених субјеката у креирању стратегије високошколске установе;
- стратегија обезбеђења квалитета је доступна јавности;
- високошколска установа периодично преиспитује и унапређује стратегију обезбеђења квалитета.

Квантификација процене:

- ✓ високо значајно +++
- ✓ средње значајно ++
- ✓ мало значајно +
- ✓ без значајности 0.

Предности/унутрашње снаге/потенцијали	Стратегија појачања предности
Усвојена Стратегија обезбеђења квалитета +++	Промовисање Стратегије обезбеђења квалитета као пута остварења визије Универзитета
Мере, субјекти и области обезбеђења квалитета су утврђени +++	

Стратегију обезбеђења квалитета доноси Сенат на предлог Центра за обезбеђење и унапређење квалитета +++	
Стратегија обезбеђења квалитета јавно је доступна на сајту Универзитета +++	
Универзитет обезбеђује учешће студената у креирање Стратегије обезбеђења квалитета +++	
Универзитет периодично преиспитује и унапређује стратегију обезбеђења квалитета и друга општа акта којима се регулише обезбеђење квалитета +++	
Универзитет на основу претходних резултата самовредновања и резултата анкета континуирано ради на допуњавању и унапређивању акционих планова +++	
Акционим планом за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета утврђене су активности, извршиоци, индикатори, рокови и потребни ресурси +++	
Ниво разумевања проблематике обезбеђења квалитета је на вишем нивоу у односу на претходни период +++	
Независност чланова Центра за обезбеђење квалитета у спровођењу мера контроле и активности +++	
Унутрашње слабости	Стратегија уклањања слабости
У креирању стратегије Универзитет укључује и одговарајуће друштвене субјекте ++	Унапређење учешћа друштвених субјеката у креирање Стратегије обезбеђења квалитета
Могућности	Стратегија појачања
Позиви за подношење предлога међународних пројеката који се баве унапређењем квалитета у високом образовању +++	Унапређење система обезбеђења квалитета кроз реализацију међународних пројеката
Повећање угледа Универзитета као резултат примене политике осигурања квалитета +++	Промовисање политике осигурања квалитета
Опасности/слабости	Стратегија уклањања слабости
Студенти не схватају озбиљност и значај анкета за постизање квалитета у сопственом образовању, због чега само „одрађују анкете“ ++	Промовисање политике осигурања квалитета
Послодавци не схватају озбиљност и значај анкета за постизање квалитета у образовању стручњака, због чега само „одрађују анкете“ ++	
Неефикасна и неефективна имплементација Акционих планова ++	Увођење стимулативних мера и дефинисаних обавеза за учешће запослених у имплементацији Акционих планова

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТАНДАРДА 1

АКЦИОНИ ПЛАН

(Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења стандарда 1)

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Спровођење активности везаних за промоцију Стратије обезбеђења квалитета и политике осигурања квалитета	- Центар за обезбеђење квалитета - Научноистраживачки центар	Перманентно	- Број реализованих промотивних активности
Успоставити категорију награђивања појединаца за постизање „изврности“ у развоју политике унапређења квалитета	- Руководство - Центар за обезбеђење и унапређење квалитета	2025.	- Број награђених појединаца за постизање „изврности“ у развоју политике унапређења квалитета
Укључити одговарајуће друштвене субјекте у креирање Стратегије обезбеђења квалитета	- Руководство - Центар за обезбеђење и унапређење квалитета	2028.	- Број друштвених субјеката укључених у креирање Стратегије обезбеђења квалитета
Константо ревидирати постојећа документа (поцедуре, правилнике, пословнике) и на основу претходног самовредновања доносити нова	- Руководство - Центар за обезбеђење и унапређење квалитета	Перманентно	- Број усвојених процедура, правилника и мера везаних за стандарде и поступке обезбеђења и унапређења квалитета
Подношење предлога међународних пројеката код фондова који финансирају унапређење квалитета у високом образовању	- Наставници	Перманентно	- Број међународних пројеката у области унапређења квалитета у високом образовању одобрених за финансирање
Израда промо материјала за промоцију политике осигурања квалитета међу студентима и послодавцима	- Центар за обезбеђење и унапређење квалитета - Шефови	Перманентно	- Израђен и дистрибуиран промо материјал политике осигурања квалитета

	<ul style="list-style-type: none"> деpartмана - Шефови студијских програма - Наставници 		
Израда процедура којима се дефинишу обавезе и субјекти имплементације Акционих планова	<ul style="list-style-type: none"> - Руководство - Центар за обезбеђење и унапређење квалитета - Шефови департмана - Шефови студијских програма - Наставници 	2026.	<ul style="list-style-type: none"> - Усвојене процедуре које регулишу имплементацију Акционих планова
<p>Показатељи и прилози за Стандард 1:</p> <p>Прилог 1.1. Стратегија обезбеђења квалитета и одлука о усвајању</p> <p>Прилог 1.2. Мере и субјекти обезбеђења квалитета</p> <p>Прилог 1.3а. Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета ДУНП за период 2022-26. године</p> <p>Прилог 1.3б. Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета Државног универзитета у Новом Пазару за период 2024-28. године</p> <p>Прилог 1.3в. Анализа реализованих активности из Акционог плана за период 2022-26. године</p> <p>Прилог 1.4. Процедуре за праћење и обезбеђење квалитета на Државном универзитету у Новом Пазару</p>			

СТАНДАРД 2: Начини и поступци за обезбеђење квалитета

Високошколска установа утврђује начине и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

ОПИС СТАНДАРДА

Државни универзитет у Новом Пазару је утврдио начине и поступке за обезбеђење квалитета студијских програма, наставног процеса, научноистраживачког и стручног рада, наставника и сарадника, студената, уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса, управљања Универзитетом, ненаставне подршке, простора и опреме, финансирања, докторских студија, учешћа студената у самовредновању и провери квалитета.

На предлог Центра за обезбеђење и унапређење квалитета, Сенат Државног универзитета у Новом Пазару, на седници одржаној 09. 05. 2022. године, усвојио је Стратегију обезбеђења квалитета (бр. 1293/22-01), Акциони план за спровођење стратегије ДУНП за период 2024-2028. г. (бр.3144/24) донет на седници Сената одржаној 02.09.2024. године, Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе (бр. 1296/22-01) ([Прилог 2.1а](#)) и Мере и субјекте обезбеђења квалитета (бр. 1293/22-02) којима се регулишу начини и поступци, као и мере и субјекти обезбеђење квалитета.

У систему обезбеђења квалитета, детаљно поступање субјеката за сваку област обезбеђења квалитета утврђено је документима усвојеним на седници Сената одржаној 21. 11. 2022. године, као што су Пословник о раду Центра за обезбеђење и унапређење квалитета и Комисија за обезбеђење квалитета (4178/22), Правилник о раду Комисије за контролу и осигурање квалитета наставе (бр. 4175/22-01), Правилник о раду Комисије за анализу ефикасности студирања и оптерећења студената (бр. 4177/22-01) и Правилник о раду Комисије за праћење, унапређење и контролу квалитета научноистраживачког рада (бр. 4176/22-01), као и Планом рада Центра за обезбеђење и унапређење квалитета и Комисија за обезбеђење квалитета, који се усваја на седници Центра за обезбеђење квалитета за сваку школску годину.

Стандарди квалитета, поступци и мере обезбеђења квалитета за сваку област у систему обезбеђења квалитета на Универзитету утврђени су следећим општим актима, које на предлог Центра за обезбеђење и унапређење квалитета усваја Сенат:

- Стратегијом обезбеђења квалитета Државног универзитета у Новом Пазару;
- Процедурама за праћење и обезбеђење квалитета на Државном универзитету у Новом Пазару (Прилог 1.4);
- Правилником о самовредновању и поступку унапређења квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Државном универзитету у Новом Пазару ([Прилог 2.1б](#));
- Правилником о избору најбољих дипломаца Државног универзитета у Новом Пазару;
- Програмом развоја научноистраживачког подмлатка 2022-2026;
- Програмом научноистраживачког рада 2020-2025;
- Програмом научноистраживачког рада 2025-2032;
- Правилником о мобилности студената, преношењу ЕСПБ бодова и признавању испита;
- Правилником о студијама;
- Правилником о полагању испита и оцењивању;
- Правилником о примени ЕСПБ система бодовања на Државном универзитету у Новом Пазару;
- Правилником о начину и поступку заснивања радног односа и стицању звања наставника

и сарадника на Државном универзитету у Новом Пазару;

- Правилником о поступку избора у научна, односно истраживачка звања;
- Правилником о поступку, условима доделе звања и правима професора емеритуса;
- Правилником о ужим научним, уметничким и стручним областима Државног универзитета у Новом Пазару;
- Правилником о разврставању наставних предмета по ужим научним областима на Државном универзитету у Новом Пазару;
- Кодексом професионалне етике;
- Етичким кодексом научноистраживачког рада;
- Усвајањем годишњих извештаја о раду успостављеног тела (комисије, одбора, центара) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе ([Прилог 2.3а](#) и [Прилог 2.3б](#))

Сва наведена документа доступна су јавности и могу се преузети са сајта Универзитета у делу Прописи Универзитета (<http://www.dunp.np.ac.rs/propisi-univerziteta/>) и у делу Центри/обезбеђење квалитета (<http://www.dunp.np.ac.rs/obezbedjenje-kvaliteta/>).

Полазна документа за доношење општих акта у области обезбеђења квалитета била су:

- Закон о високом образовању („Службени гласник РС” број 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 - аутентично тумачење, 68/15 и 87/16, 88/2017, 27/2018, 73/2018, 67/2019, 6/2020 – др. закони, 11/21 аутентично тумачење, 67/21 – др. закони и 76/2023);
- Правилник о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа („Службени гласник РС”, број 106/06, 13/2019);
- Правилник о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма („Службени гласник РС”, број 106/2006, 112/2008, 70/2011, 101/2012 13/2014, 87/2016, 13/2019);
- Правилник о стандардима и поступцима за спољашњу проверу квалитета високошколских установа („Службени гласник РС” број 13/2019);
- Статут Државног универзитета у Новом Пазару.

За сваку област обезбеђења квалитета одговорни су Центар за обезбеђење и унапређење квалитета и Комисије за обезбеђење квалитета, као и органи управљања/руковођења на Универзитету. У циљу преиспитивања и унапређења начина и поступака за обезбеђење квалитета, Центар за обезбеђење и унапређење квалитета подноси Извештај о раду за сваку претходну школску годину, као и Годишњи план рада за наредну школску годину, које на предлог Наставно-научног већа усваја Сенат. Извештај о раду и Годишњи план рада Центра за обезбеђење и унапређење квалитета доступни су јавности на сајту Универзитета и саставни су део Извештаја о раду и Годишњег плана рада Универзитета које усваја Савет Универзитета.

У оквиру овог стандарда применом SWOT методе извршена је анализа и квантитативно оцењивање следећих елемената:

- стандарди за унапређење квалитета установе;
- стандарди за унапређење квалитета студијских програма;
- поступци обезбеђења квалитета.

Квантификација процене: - високо значајно +++ - средње значајно ++ - мало значајно + - без значајности 0.

Предности/унутрашње снаге/потенцијали

Стратегија појачања предности

Универзитет поседује општа акта којима се регулишу начини и поступци обезбеђења квалитета за сваку област +++	Учвршћивање и аутоматизација успостављеног система за обезбеђење квалитета	
Универзитет општим актима уређује поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета +++		
Начини и поступци за обезбеђење квалитета регулисани су општим актима које на предлог Центра за обезбеђење и унапређење квалитета усваја Сенат Универзитета +++		
Општа акта којима се регулише обезбеђење квалитета за сваку област доступни су јавности на сајту Универзитета +++		
Објективност студената у контроли квалитета обезбеђена је електронским анкетањем +++		
Поступци и начини обезбеђења квалитета се периодично преиспитују и унапређују +++		
Стандарди за унапређење квалитета студијских програма су свеобухватни и дефинисани општим актима +++		
Унутрашње слабости	Стратегија уклањања слабости	
Низак ниво културе квалитета код запослених ++	Подизање нивоа културе квалитета код запослених и руководства	
Инертност руководства и појединаца у примени стандарда и корективних мера за унапређење квалитета +++		
Систем за обезбеђење квалитета је тешко одржавати без наменских финансијских средстава +++	Увођење финансијске подршке систему за обезбеђење квалитета	
Запослени који раде послове самовредновања имају велико додатно радно оптерећење +++		
Могућности	Стратегија појачања	
Позиви за подношење предлога међународних пројеката који се баве унапређењем квалитета у високом образовању +++	Унапређење система обезбеђења квалитета кроз реализацију међународних пројеката	
Тежња значајног броја наставника и сарадника за обезбеђењем и унапређењем квалитета рада у свим областима +++	Унапређење система имплементације стандарда квалитета	
Опасности	Стратегија уклањања слабости	
Демотивисаност запослених који раде послове самовредновања због велике преоптерећености +++	Унапређење организације система за контролу квалитета	
Мали број запослених је вољан да се ангажује у области управљања квалитетом ++	Подизање нивоа културе квалитета код запослених и руководства	

Руководство подржава обезбеђење квалитета само као неоподан део процедура у оквиру процеса самовредновања и акредитације Универзитета +++	
Немогућност издвајања адекватних финансијских средстава за одржавање система обезбеђења квалитета +++	Увођење стимулативних мера за учешће запослених у одржавање система обезбеђења квалитета

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТАНДАРДА 2
АКЦИОНИ ПЛАН
(Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења Стандарда 2)

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви контроле реализације)
Аутоматизација прикупљања података у свим областима обезбеђења квалитета	- Центар за обезбеђење и унапређење квалитета - Центар за информационе технологије	2025.	- Аутоматизовано прикупљање података у систему обезбеђења квалитета
Ревизија, допуна и измена свих донетих општих аката којима се регулише обезбеђења квалитета	- Центар за обезбеђење и унапређење квалитета - Шефови департмана - Шефови студијских програма	Перманентно	- Усвојени ревидирани правилници и процедуре
Едукација субјеката укључених у одржавање система обезбеђења квалитета	- Центар за обезбеђење и унапређење квалитета	Перманентно	- Број организованих обука
Организовање радионица и семинара за подизање нивоа културе квалитета код запослених и руководства	- Центар за обезбеђење и унапређење квалитета	Перманентно	- Број организованих радионица и семинара
Израда општег акта којим се регулишу одговорности за имплементацију активности везаних за унапређење квалитета	- Центар за обезбеђење и унапређење квалитета	2025.	- Усвојен Правилник о имплементацији активности за унапређење квалитета

Израда општег акта којим се регулише финансијска подршка система обезбеђења квалитета	- Руководство - Центар за обезбеђење и унапређење квалитета	2027.	- Усвојен Правилник о финансијској подршци система обезбеђења квалитета
Подношење предлога међународних пројеката код фондова који финансирају унапређење квалитета у високом образовању	- Наставници	Перманентно	- Број међународних пројеката у области унапређења квалитета у високом образовању одобрених за финансирање
Укључивање већег броја запослених у систем обезбеђења квалитета	- Руководство - Центар за обезбеђење и унапређење квалитета	2025.	- Одлука о члановима Центра за обезбеђење квалитета
Укључивање већег броја студената у систем обезбеђења квалитета: делегирати радни тим студената у оквиру сваког департмана	- Студенски парламент	Перманентно	- Број студената укључених у систем контроле квалитета
Израда општег акта којим се регулишу подстицајне мере за учешће запослених и студената у систему обезбеђења квалитета	- Руководство - Центар за обезбеђење и унапређење квалитета	2027.	- Усвојен Правилник о подстицајним мерама за учешће запослених и студената у систему обезбеђења квалитета

Показатељи и прилози за стандард 2:

Прилог 2.1. Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе (Правилник о обезбеђењу квалитета)

Прилог 2.2. Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета

Прилог 2.3а. Усвојени годишњи извештаји (2022) о раду успостављеног тела (комисије, одбора, центара) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе

Прилог 2.3б. Усвојени годишњи извештаји (2023) о раду успостављеног тела (комисије, одбора, центара) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе

СТАНДАРД 3: Систем обезбеђења квалитета

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

ОПИС СТАЊА

Државни универзитет у Новом Пазару има формирана стручна тела за обезбеђивање квалитета и одговарајућим документима прецизно дефинисана њихова права и обавезе у том поступку. Статутом Универзитета, а у складу са нормативима и стандардима за акредитацију високошколских установа, постављен је систем обезбеђења и унапређења квалитета и дефинисане су надлежности свих субјеката за обезбеђење и унапређење квалитета. Статутом ДУНП је предвиђено да Центар за обезбеђење и унапређење квалитета (у даљем тексту: Центар) интегрише функционисање Комисије за контролу и осигурање квалитета наставе, Комисије за анализу ефикасности студирања и оптерећења студената и Комисије за праћење, унапређење и контролу квалитета научно-истраживачког рада Комисија (у даљем тексту: Комисије за квалитет) и на тај начин обезбеђује институционалну основу за имплементацију система обезбеђења и унапређења квалитета.

Политика осигурања квалитета ДУНП у складу је са стратешким циљевима, мисијом и визијом постављеном у Стратегији обезбеђења квалитета ДУНП. Процедуре за обезбеђење квалитета дефинисане су Правилником о самовредновању и поступку унапређења квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Државном универзитету у Новом Пазару (<http://www.dunp.np.ac.rs/obezbedjenje-kvaliteta/>).

Статутом Државног универзитета у Новом Пазару утврђена је надлежност Центра и Комисија за квалитет, а одлуком Сената састав ових организационих јединица, одакле се јасно види да је, поред наставника, обезбеђено и учешће студената и ненаставног особља (**Прилог 3.1**). Мандат чланова Центра и Комисија у његовом саставу траје три године. Рад Центра регулисан је Пословником о раду Центра и комисија за обезбеђење квалитета на Државном универзитету у Новом Пазару (<http://www.dunp.np.ac.rs/obezbedjenje-kvaliteta/>).

Основни принципи рада Центра саставни су део стратегије обезбеђења квалитета Универзитета и обухватају следеће:

- Дефинисање стратегије и политике праћења, обезбеђења и унапређења квалитета на Универзитету и креирање институцијских механизма који ће гарантовати континуирана побољшања;
- Утврђивање програма и плана интерних провера квалитета на Универзитету и именовање тимове за њихово спровођење;
- Праћење и анализирање квалитета наставног и научно-истраживачког рада на Универзитету и предлагање мера за његово унапређење на основу извештаја о евалуацији и самовредновању, као и другим доступним информацијама везаним за квалитет и самовредновање;
- Давање мишљења о испуњености прописаних стандарда за акредитацију установе и студијских програма у поступку акредитације Универзитета;
- Доношење годишњег и дугорочног плана активности, који на предлог Наставно-научног већа усваја Сенат Универзитета;
- Предлагање стандарда и поступака за обезбеђивање квалитета које на Наставно-научног већа усваја Сенат Универзитета;
- Обављање и других послова из области обезбеђења и унапређења квалитета;
- Учешће представника студената у раду Центра и Комисија за квалитет;

- Транспарентност рада Центра који је отворен за увид јавности.

На ДУНП се реализује већи број анкета попуњавањем различитих упитника. Анкетирање студената се од 2023. године реализује електронским путем, посредством студентског портала е-Студент. Упитници које Универзитет користи приликом анкетирања дат је у [Прилогу 3.2](#). Према дефинисаној процедури, након спроведене евалуације, врши се анализа резултата анкетирања и предлажу корективне мере ([Прилог 3.3а](#)).

1) Попуњавањем **Обједињеног упитника о квалитету наставног процеса** студенти дају следеће исказе:

- Исказе о квалитету наставе**, одговарајући на укупно 7 питања за сваки наставни предмет који су слушали током школске године, на основу којих се оцењује ниво предзнањастудената на почетку реализације наставе из одређеног предмета, затим да ли су студенти на време били упознати са садржајем/програмом предмета и начином оцењивања, да ли су наставне целине (садржај предмета) биле добро осмишљене, да ли су облици извођења наставе (предавања, вежбе, пракса, семинари, пројекти итд.) одговарали садржају предмета, да ли су опрема и техничка подршка одговарали облицима наставе, да ли су наставни садржаји омогућавали стицање адекватних нивоа знања, да ли је настава била интерактивна као и то да ли је настава укључивала примере из праксе;
- Исказе о квалитету наставног материјала**, одговарајући на укупно 8 питања за сваки наставни предмет који су слушали током школске године, на основу којих се оцењује да ли су препоручени уџбеници и литература компатибилни са градивом у оквиру предмета, да ли је литературом обухваћена целокупна испитна материја, да ли је текст препорученог уџбеника и литературе написан јасно и разумљивим стилем, да ли обим препорученог уџбеника и литературе одговара броју ЕСПБ на предмету, да ли је садржај препорученог уџбеника и литературе савремен и у складу је са најновијим сазнањима за дату област, да ли је наставни материјал доступан, затим, да ли студент предлаже побољшање, повлачење и/или замену препорученог уџбеника и литературе;
- Исказе о објективности оцењивања**, одговарајући на укупно 4 питања за сваки наставни предмет који су слушали током школске године, где студенти оцењују да ли наставно особље прати и оцењује рад студента током наставе, да ли је оцењивање током наставе и на завршном испиту професионално, објективно и у складу са дефинисаним критеријумима, да ли наставник кроз оцењивање вреднује разумевање, способност примене знања и аналитичко мишљење, као и то да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету;
- Исказе о педагошком раду наставника и сарадника**, одговарајући на укупно 7 питања за сваког наставника, сарадника и наставни предмет који су слушали током школске године, посебно, где студенти оцењују редовност одржавања наставе, припремљеност наставног особља за наставу, да ли наставно особље излаже градиво јасно и разумљиво, у којој мери подстичу студенте на активност и међусобну сарадњу, њихову професионалност, етичност и коректност у комуникацији са студентима, доступност за студентска питања и консултације, као и уважавање обавеза студената приликом одређивања термина за проверу знања (колоквијуми и сл.).
- Исказе о оптерећењу студената** за сваки наставни предмет који су слушали током школске године, где студенти оцењују да ли стварно оптерећење студената одговара броју додељених ЕСПБ бодова и, у случају превеликог оптерећења, наведеномогуће разлоге за то;
- Исказе о вредновању рада органа управљања и стручних служби установе**, где студенти оцењују рад Ректората и Секретаријата универзитета, Студентске службе, Службе за библиотечке послове и Центра за информационе технологије; Циљ овог сета

питања је оцена рада организационих јединица, стручно-административних служби, општих услова студирања у оквиру департмана, као и дефинисање мера за побољшање и унапређење рада установе у целини, односно оних организационих јединица на које су студенти имали примедбе везане за рад департмана и услова рада у оквиру истог;

2) Попуњавањем *Обједињеног упитника за дипломиране студенте*, свршени студенти дају:

- а) *Исказе о квалитету студијског програма* који су завршили (13 питања);
- б) *Исказе о квалитету наставе* на студијском програму на коме су дипломирали (9 питања); и
- в) *Исказе о исходима студијског програма (знање, способности и вештине)* који су завршили (22 питања).

Анализом одговора из наведеног упитника оцењује се организација студијског програма, квалитет наставе на студијском програму, као и знање, способности и вештине које стичу савладавањем студијског програма.

3) Попуњавањем *упитника о квалитету рада органа управљања и стручних служби* од стране наставника и сарадника, у оквиру својих департмана, врши се оцењивање рада:

- Ректората,
- Студентске службе,
- Студентског парламента,
- Службе за библиотечке послове,
- Центра за информационе технологије,
- Службе за правне, кадровске и административне послове,
- Службе за финансијске послове и
- Канцеларије за контролу квалитета.

4) *Вредновање студијског програма од стране послодаваца*

Попуњавањем упитника за процену стечених квалификација запослених који су завршили студије на Државном универзитету у Новом Пазару од стране њихових послодаваца оцењује се задовољство послодаваца компетенцијама студената који су дипломирали на Државном универзитету у Новом Пазару. Први део анкете се тиче се општих података (назив, седиште организације, функција лица које попуњава анкету, радна места запослених који су свршени студенти студијског програма на Државном универзитету у Новом Пазару). Други део анкете састоји се од 12 исказа везаних за квалификације које су наведени запослени стекли током студија, а у односу на потребе радног места. Трећи део анкете садржи два питања отвореног типа – једно се тиче знања, вештина и способности које нису стечене у току студија, а које су неопходне за рад, а друго оставља простор за „додатне коментаре и предлоге“.

АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА ТРЕНУТНЕ СИТУАЦИЈЕ (процена испуњености стандарда 3 с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања)

У школској 2022/23. години, Комисија за анализу ефикасности студирања и оптерећења студената је, на својој седници одржаној 30.11.2022. године, усвојила и проследила Центру на усвајање упитника о радном оптерећењу студената неопходног за постизање задатих исхода учења. Од школске 2022/23. године, анализа радног оптерећења студената (оцена да ли стварно оптерећење студената одговара броју додељених ЕСПБ бодова) предмет је редовне провере, а утврђује се на основу праћења и прикупљања повратних информација од студената. Процена оптерећења студената на предмету праћена је и током припреме курикулума за акредитацију студијског програма. Приликом ове процене полази се од садржаја предмета и плана извођења наставе на предмету, односа предиспитних и испитних

поена, начина провера знања и начина утврђивања коначне оцене, а затим се процењује време потребно за све студентске активности и утврђује веза са бројем ЕСПБ за тај предмет. У Извештају о резултатима вредновања квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Државном универзитету у Новом Пазару за школску 2022/23. годину ([Прилог 3.3а](#)), у оквиру Извештаја о резултатима вредновања оптерећења студирања као и Извештаја о резултатима анализе ефикасности студирања запажа се да су наведена подручја самовредновања, у случају неких наставних предмета, према одговарајућим општим правним актима установе негативно оцењена. Обрађени подаци упућени су шефовима департмана и студијских програма као и одговорним наставницима предмета. Након увида у резултате анкета на седницима Већа департмана дат је Предлог превентивних и корективних мера за побољшање квалитета студијских програма, наставе и услова рада за предмете чија су подручја самовредновања оцењена оценом нижом од 3 (ако је скала оцењивања 1–5), односно када је успешност полагања предмета на годишњем нивоу мања од 30%, у складу са чланом 12. Правилника о самовредновању и поступку унапређења квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Државном универзитету у Новом Пазару. Према истом акту, пре усвајања Предлога превентивних и корективних мера на Сенату ДУНП ([Прилог 3.3а](#)), Комисије за квалитет, Центар за обезбеђење и унапређење квалитета као и Наставно-научно веће, у складу са Правилником о самовредновању и поступку унапређења квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Државном универзитету у Новом Пазару, могу предложити да се нека од мера измени и/или допуни.

Доношењем Правилника о начину промене акредитованог студијског програма Државног универзитета у Новом Пазару јасно су описане области и процедуре за имену акредитованих студијских промена и имплементацију превентивних и корективних мера. На седници Центра одржаној 28.06.2024. године разматрани су захтеви за мање измене студијских програма усвојени на одговарајућим Већима департмана, у складу са донетим превентивним и корективним мерама на основу Извештаја о о резултатима вредновања квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Државном универзитету у Новом Пазару за школску 2022/23. годину. Даља процедура налаже усвајање ових извештаја на Наставно-научном већу и Сенату ДУНП, након чега ће се документација о одговарајућим променама упутити НАТ-у. У посебном прилогу ([Прилог 3.3б](#)) дат је пример неких од захтева као доказ да су резултати анкета инкорпорирани у мере које се предузимају за унапређење квалитета.

На основу свега напред изнетог може се закључити да је Државни универзитет у у Новом Пазару у потпуности испунио захтеве Стандарда 3 Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе вршена је на следећи начин:

- +++ високо значајно
- ++ средње значајно
- + мало значајно
- 0 без значајности

SWOT Анализа испуњености стандарда 3

Испуњеност Стандарда 3 сагледана је путем SWOT анализе на основу следећих параметара:

- постојање и надлежности посебног тела за унапређење квалитета;
- надлежности органа управљања у систему обезбеђења квалитета;
- надлежности органа пословођења;
- надлежности стручних органа;

- надлежности наставника и сарадника;
- надлежности студената;
- организација и функционисање система обезбеђења квалитета;
- доношење корективних и превентивних мера на основу анализе процене испуњавања стандарда за
- обезбеђење квалитета.

SWOT АНАЛИЗА

Предности/унутрашње снаге/потенцијали	Стратегија појачања предности
<ul style="list-style-type: none"> • Постоји посебно тело за унапређење квалитета чије су надлежности дефинисане; +++ • Дефинисана је надлежност органа управљања (Савет) у систему обезбеђења квалитета; +++ • Дефинисана је надлежност органа пословођења (ректор) у систему обезбеђења квалитета; +++ • Дефинисана је надлежност стручног органа - Сената - као највишег стручног органа Универзитета и Наставно-научног већа у систему обезбеђења квалитета; +++ • Дефинисана је надлежност наставника и сарадника у систему обезбеђења квалитета; +++ • Дефинисана је надлежност студената у систему обезбеђења квалитета; +++ • Организација и функционисање система обезбеђења квалитета успостављена је у потпуности и стално се ради на њеном унапређењу; ++ • При овом самовредновању донете су корективне и превентивне мере на основу анализе процене испуњавања стандарда за обезбеђење квалитета, на основу којих је сачињена и допуна Акционог плана за период 2024-28 г. +++ • Већи број компетентног особља у Центру за информационе технологије који раде на спровођењу анкетања и обради резултата у оквиру интерних комисија; +++ • Успостављен онлајн систем анкетања; +++ • Доношењем Правилника о о начину промене акредитованог студијског програма ДУНП јасно су описане области и процедуре за имену акредитованих студијских промена и имплементацију 	<ul style="list-style-type: none"> • Инсистирати на потпуној синхронизацији рада чланова Центра и појединих стручних служби Универзитета; • Подизање свести о одговорности у извршавању задатака у поступку обезбеђења квалитета код свих укључених у тај процес и рад на побољшању активности у области реализације корективних мера; • Јачање сарадње у организационом смислу и сталном пропагирању значаја учешћа студената у контроли квалитета; • Интензивирати унутрашњи процес контроле квалитета у смислу провере и унапређења свих стандарда за самовредновање најмање једном годишње (уместо на 3 године као законског минимума); • Наставити са добром праксом доношења корективних и превентивних мера и систематично пратити њихову реализацију кроз индикаторе и временске рокове дефинисане Акционим планом; • Могућност укључивања наставника, сарадника, ненаставног особља и студената у пројекте размене и усавршавања у области унапређења квалитета; • Интерна обука наставника, сарадника и ненаставног особља у стручним службама Универзитета из области информационог технологија у циљу ефикаснијег формирања и коришћења база података.

<p>превентивних и корективних мера; +++ • Подршка управе Универзитета за унапређење квалитета. +++</p>		
<p>Унутрашње слабости</p>	<p>Стратегија уклањања слабости</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Недостатак механизма који би допринео да се сваки појединац активно укључи и преузме одговорност у процесима обезбеђења и унапређења квалитета; + • Слаба мотивисаност студената за активно укључивање у процесе вредновања квалитета и необјективност приликом анкетирања због непостојања свести о значају вредновања и сопственој улози у променама; ++ • Отпор једног дела наставног особља према редовној евалуацији њиховог рада од стране студената. ++ 	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинисање казних мера за одбијање учешћа у активностима у области осигурања квалитета од стране управе Универзитета; • Увести подстицајне мере - награде додељене студентима који имају остварене резултате у активностима спровођења политике квалитета; • Дефинисати одредбама Статута ангажовање на пословима квалитета, можда, као додатан услов за напредовање наставника и сарадника; • Укључивање додатног питања за проверу објективности приликом анкетирања студената. 	
<p>Могућности</p>	<p>Стратегија појачања</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Укључивање наставника, сарадника, ненаставног особља и студената у области унапређења квалитета; +++ • Већи број компетентног особља у Служби за ИТ послове који би били ангажовани у Центру; +++ • Јака подршка руководства Универзитета за унапређење квалитета.+++ 	<ul style="list-style-type: none"> • Конкурисање за нове пројекте и програме размене и усавршавања у области унапређења квалитета; • Интерна обука наставника, сарадника и ненаставног особља у стручним службама Универзитета из области информационих технологија у циљу ефикаснијег формирања и коришћења база података; • Статутом Универзитета прецизније дефинисати надлежности, обавезе и одговорности субјеката у обезбеђењу квалитета. 	
<p>Опасности/слабости</p>	<p>Стратегија уклањања слабости</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Губитак мотивисаности студената за учешће у вредновању квалитета наставе због изостајања или споре реализације корективних мера; ++ • Преоптерећеност наставног особља радом у комисијама, што смањује време за бављење наставом и науком. ++ 	<ul style="list-style-type: none"> • Одлучније спровођење корективних мера са прецизним дефинисањем одговорности за неизвршење постављених задатака и казних мера за непоштовање рокова и нереализацију истих, уз подршку управе Универзитета. 	

У оквиру Стандарда 3 установа је анализирао и квантитативно оценила следеће елементе:

3.1. Опредељење високошколске установе за унапређење квалитета и изградњу организационе културе квалитета +++

Стање: Статутом Универзитета јасно су дефинисани субјекти и области унапређења квалитета, као и стандарди и поступци обезбеђења и унапређења квалитета. Усвојена је процедура за случај одступања од стандарда. Универзитет има добро организован систем обезбеђења квалитета којим руководи Центар.

3.2.Учешће студената у имплементацији стратегије квалитета +++

Стање: Студенти су активни партнери у имплементацији стратегије обезбеђења квалитета на Универзитету. Кроз учешће својих представника у Центру и другим органима Универзитета (20% свих чланова), они активно учествују у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда, поступака и културе обезбеђења квалитета. Студенти остварују своје учешће у процесима унапређења квалитета Универзитета кроз директне контакте са Центром и кроз учешће у поступцима вредновања различитих аспеката рада на Универзитету.

3.3. Формирано тело за обезбеђење квалитета на Универзитету +++

Стање: Своје активности Центар остварује у сарадњи са свим субјектима за обезбеђење квалитета - свим запосленима и студентима. Систем обезбеђења квалитета је подложен сталним екстерним проверама од стране Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета као и Комисије за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије. На основу резултата провера и преиспитивања, ДУНП доноси и примењује одговарајуће корективне и превентивне мере ради унапређења квалитета.

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

АКЦИОНИ ПЛАН (стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења Стандарда 3)

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Јавна похвала и награђивање наставника, сарадника, ненаставног особља и студената ангажованих на унапређењу квалитета	Ректор	Стално	Уручење награда на свечаности поводом Дана Универзитета
Успостављање система континуиране стручне и педагошке обуке наставника и сарадника	Ректор; Центар за обезбеђење и унапређење квалитета	Стално	Број завршених програма обуке
Оснивање посебног тела у оквиру Студентског парламента за ангажовање студената у области унапређења квалитета	Управа; Секретар Универзитета; Наставно-научно веће	У најкраћем року	Одговарајући документ о формирању тела
Стално радити на побољшању доступности информација о одлукама које доносе органи Универзитета, Већа департмана, појединци и Студентски парламент	Ректор; Секретар; Служба Рачунарског центра	Стално	Постављање одлука на интернетстраницама Универзитета Достављање одлука у писаној форми телима и појединцима
Праћење реализације предложених корективних мера на Већима департмана и предметима где су периодичне	Центар за обезбеђење и унапређење квалитета	Стално	Редовни састанци представника Центра са шефовима департмана

провере квалитета показале да постоје недостаци			Извештаји шефова департмана о спроведеним корективним мерама за уочене недостатке
---	--	--	---

Показатељи и прилози за Стандард 3:

Прилог 3.1. Формално успостављено тело (комисија, одбор) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи (извод из Статута) и опис рада (до 100 речи).

Прилог 3.2. Списак свих анкета

Прилог 3.3а. Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера

Прилог 3.3б. Примери захтева за мање измене студијских програма које су усвојене на одговарајућим Већима департмана и усвојене на Сенату у складу са предложеним корективним и превентивним мерама

СТАНДАРД 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења.

А) Опис тренутне ситуације Стандарда 4

Универзитет је акредитовао студијске програме свих нивоа образовања:

- ✓ студије првог степена: основне академске студије и основне струковне студије;
- ✓ студије другог степена: интегрисане академске студије и мастер академске студије;
- ✓ студије трећег степена: докторске академске студије.

Студијски програми се реализују у оквиру једног или више образовно-научних поља која садрже одговарајуће научне области. Сви студијски програми ДУНП остварују се у оквиру следећих образовно-научних и образовно-уметничких поља:

- ✓ природно-математичке науке;
- ✓ друштвено-хуманистичке науке;
- ✓ техничко-технолошке науке;
- ✓ медицинске науке.

Универзитет остварује и студијске програме у интердисциплинарним и мултидисциплинарним областима. На Универзитету су образовани следећи департмани, као наставно-научна високошколска јединица Универзитета, без својства правног лица, са одговарајућим студијским програмима:

- ✓ Департман за правне науке;
- ✓ Департман за економске науке;
- ✓ Департман за филозофске науке;
- ✓ Департман за филолошке науке;
- ✓ Департман за природно-математичке науке;
- ✓ Департман за биомедицинске науке;
- ✓ Департман за техничко-технолошке науке.
- ✓ Контрола квалитета студијског програма спроводи се кроз процедуре одређене Законом о високом образовању и Стратегијом обезбеђења квалитета и подразумева три основна облика контроле:
 - ✓ екстерна формална контрола – формално правна процедура за одобравање програма, односно, акредитација од стране КАПК;
 - ✓ интерна (унутрашња) контрола – самовалуација;
 - ✓ екстерна (спољашња) контрола – евалуација.

Процедура усвајања и одобравања студијских програма на Државном универзитету обухвата три нивоа: Веће департмана, Наставно-научно веће, Научно-стручно веће и Сенат. Ближа упутства, процедуре и задужења, односно формално-правна процедура за одобравање студијског програма описана је у Правилнику о доношењу студијских програма ([Прилог 4.3](#)).

У протекле три школске године, према Акционом плану за спровођење стратегије обезбеђења квалитета (2022-2026) у тачкама од 1 до 4 које се односе на Везу са циљевима Стратегије, Корективним и превентивним мерама (КПМ), SWOT анализом (стратегија уклањања

слабости–СУС) и Акционим планом за стандарде из Извештаја о самовредновању, ДУНП је унапредио:

- Усклађивање исхода учења и стицање вештина са Националним оквиром квалификација у Републици Србији (НОКС);
- Мапирање предмета у складу са исходима учења студијског програма и са дескрипторима исхода учења и квалификацијама одређених степена студија Националног оквира квалификација Р. Србије;
- Усаглашавање студијских програма у складу са препорукама и стандардима НАТ-а и Комисије за акредитацију и проверу квалитета;
- Дефинисање свих елемената утврђених Законом и стандардима за акредитацију студијских програма;
- Рационализацију и осавремењивање наставних програма како би се остварила компарабилност са осталим европским универзитетима на нивоу основних, мастер, докторских и интегрисаних академских студија;
- Структуру и садржај студијског програма у погледу односа општеобразовних, научно- и стручно-апликативних и теоријско-методолошких предмета;
- Радно оптерећење студената мерено бројем ЕСПБ бодова;
- Дефинисање корективних и превентивних мера и њихова имплементација на основу Извештаја о самовредновању студијских програма из 2023. године;
- Континуирано оцењивање које је усклађено са циљевима и исходима учења, потребама студената и степеном оптерећења;
- Активније учешће студената у процесу учења и научно-истраживачком раду.

Доношење студијских програма и унапређење квалитета

За потребе акредитације, односно доношење студијског програма, таксативно се утврђују: назив и циљеви студијског програма; врста студија; исходи процеса учења у складу са законом који утврђује национални оквир квалификација; стручни, академски, научни односно уметнички назив (тј. квалификација); услови за упис на студијски програм; листа обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем; начин извођења студија и потребно време за извођење појединих облика студија; бодовна вредност сваког предмета исказана у складу са Европским системом преноса бодова (ЕСПБ); бодовна вредност завршног рада на основним и мастер студијама, односно бодовна вредност докторске дисертације или докторског уметничког пројекта; предуслови за упис појединих предмета или групе предмета; начин избора предмета из других студијских програма; услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија, као и сва друга питања од значаја за доношење и извођење студијског програма која су дефинисана Правилником о доношењу студијских програма и Правилником о студијама ([Прилог 4.4](#)).

Праћење и контрола квалитета студијског програма спроводи се применом утврђених стандарда и поступака, вредновањем програма током судија и оцењивањем компетентности дипломираних студената од стране послодаваца.

Центар за обезбеђење и унапређење квалитета ДУНП, Комисије за квалитет и радни тимови обезбеђују континуирано праћење и унапређење квалитета курикулума, наставе, уџбеника и литературе. Контрола квалитета студијског програма обавља се периодично, кроз процес самовредновања испољашњом провером квалитета. Студенти активно учествују у самовредновању путем система анкета.

Праћење студијских програма као и примена корективних и превентивних мера регулисано је Правилником о самовредновању и поступку унапређења квалитета студијских програма,

наставе и услова рада на Државном универзитету у Новом Пазару ([Прилог 2.1](#)) и Правилником о начину промене акредитованог студијског програма ДУНП ([Прилог 4.5](#)).

Основни инструмент самовредновања је анкета. Анкетирања се спроводе ради добијања мишљења од стране студента и од стране послодаваца свршених студента путем анкетних упитника. Анкете се спроводе за све наставнике и сараднике који су учествовали у реализацији студијских програма и за све студијске програме који су реализовани у текућој школској години. Анкетни упитници садрже питања која могу да пруже информације о педагошком раду наставника и сарадника, квалитету процеса наставе, квалитету студијских програма, радном оптерећењу студената мереном ЕСПБ и о условима рада. Анкете су анонимне. Тежња је да се анкетама обухвати што већи број студената, сви наставни предмети, сви наставници и сарадници, сви студијски програми и сви делови процеса рада на Универзитету. Остали елементи самовредновања су статистика испитних рокова (пролазност студената по предметима, број освојених ЕСПБ бодова).

Анкетирање студената које се односи на самовредновање квалитета наставе и самовредновање рада наставника и сарадника се спроводи при крају сваког семестра, или најмање једном на крају сваке школске године. Анкета се спроводи електронским путем. Анкетирање се спроводи кроз систем онлине анкетирања, преко студентског портала е-Студент. Попуњавање анкетног упитника је за студенте анонимно. Поред анкета које покривају наставу, постоје и оне које се баве радом Ректората, Студентске службе, Центра за информационе технологије и Библиотеке. Анкетирање свршених студената спроводи се приликом подношења Захтева за уверење о завршеним студијама. Ове анкете за циљ имају да оцене студијски програм у целости, као и исходе студијског програма. Питања се односе на способност студијског програма да припреми студенте за даљи рад у привреди или наставак студија, савременост наставног садржаја, као и могућност давања предлога како унапредити студијски програм. Свршени студенти су већином задовољни студијским програмима који се остварују на ДУНП, те наводе да не би мењали студијски програм који су одабрали.

Усвојен је Извешај о резултатима вредновања квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Државном универзитету у Новом Пазару за школску 2022/23. годину, за сваки студијски програм ([Прилог 8.4](#)).

Обим студијског програма

Обим студијског програма изражава се кроз ЕСПБ бодове којима се дефинише оптерећење студената током савладавања предвиђених исхода учења. Сваки предмет из студијског програма исказује се бројем одговарајућих ЕСПБ бодова, а обим целог програма њиховим збиром. Збир од 60 ЕСПБ бодова одговара просечном укупном ангажовању студента у обиму 40-часовне радне недеље током једне школске године. Укупно ангажовање студента састоји се од активне наставе (предавања, вежбе, практикуми, семинари, колоквијуми и др.), самосталног рада, испита, израде завршних радова, студентске праксе, добровољног рада у локалној заједници и других видова ангажовања. Укупан број часова активне наставе на свим студијским програмима у складу је са ЗОВО и није мањи од 600 часова у току школске године. Укупно радно оптерећење од 25 до 30 сати одговара 1 ЕСПБ.

Према упутству за самовредновање и оцењивање квалитета ВШУ и студијских програма за овај стандард на конкретном примеру једног предмета за техничко-технолошко научно поље и научну област Софтверско инжењерство дат је опис активности учења потребних за достизање очекиваних исхода учења (време проведено на активностима које директно води наставно особље, време проведено у самосталном раду, време потребно за припрему за проверу знања и време обухваћено самом провером знања), кроз удео ових активности у укупној вредности ЕСПБ за дати предмет.

За радно оптерећење студената кроз број сати потребних за савладавање програма, примењена је формула за рачунање оптерећења заснована на европским стандардима. Конкретно, број ЕСПБ бодова који припада предмету (X) директно је сразмеран укупном броју сати (U), тј. $X=U/30$. Укупан број часова се стога може израчунати путем обрасца $U=Y1+Y2$, где Y1 представља број сати проведених у настави (предавања и вежбе), помножен са бројем радних недеља (15), а Y2 број сати потребних за индивидуални рад студената.

Уколико се примени правило да 1 ЕСПБ одговара 25 сати рада, добија се оптерећење од $162,25 \text{ ч} / 25 \text{ ч} = 6,49$ ЕСПБ, а рачунањем да је 1 ЕСПБ 30 сати, добија се оптерећење од $162,25 \text{ ч} / 30 \text{ ч} = 5,4$ ЕСПБ. Одлучено је да се предмету додели 6 ЕСПБ, што је након прикупљања повратних информација од студената и потврђено као добра процена. Процена оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) предмет је провере, а утврђује се на основу праћења и прикупљања повратних информација од студената.

Обавезе студената	Остварени поени	Сати
Предиспитне обавезе		
Предавања: 2 часа недељно		2 x 15 x 45 мин = 22,5 ч
Вежбе: 2 часа недељно	15	3 x 15 x 45 мин = 33,75 ч
Колоквијуми: 2 теста у трајању од по 45 минута	2 x 20 = 40	припрема: 2 x 22 ч = 44 ч израда: 2 x 90 мин = 3 ч укупно: 47 ч
Испитне обавезе		
Испит (писмени и усмени део)	45	припрема: 55 ч израда: 4 ч укупно: 59 ч
Укупно	100	162,25 ч

Укупно радно оптерећење студената за појединачне предмете одређивано је као збир активних часова наставе плус време потребно за самостални рад студената процењивано од стране предметних наставника и кроз анкетање самих студената. Примена овог концепта објашњава зашто су предметима са истим бројем часова активне наставе додељени различити ЕСПБ бодови. Додељивање ЕСПБ бодова појединцима предметима извршено је у складу са документом објављеним од стране Европске комисије, *ECTS Users' Guide 2022* доступно на адреси https://egracons.eu/sites/default/files/ects-users-guide_en.pdf.

Из традиционалних разлога, Универзитет се, у оквиру предвиђених стандарда о дефинисању ЕСПБ, определила за концепт да студент добија ЕСПБ бодове по принципу „прага знања”, односно, остваривањем минималних захтева да се добије прелазна оцена. Овај концепт је у складу са дескрипторима *Qualifications Framework for the EHEA (Bologna Framework)* који дефинишу типична очекивања или нивое компетенције за одређени циклус школовања. У овом случају, компетенција је дефинисана у широком смислу као градација способности или вештина: <https://ehea.info/page-qualification-frameworks>.

У оквиру сваког предмета дефинисане су наставне активности релевантне за постизање циља и исхода предмета. На конкретном примеру једног предмета описаћемо све активности учења потребне за достизање очекиваних исхода учења (време проведено на активностима које директно води наставно особље, време проведено у самосталном раду, време потребно за припрему за проверу знања и време обухваћено самом провером знања), кроз удео ових

активности у укупној вредности ЕСПБ за дати предмет, поштујући услов да 1 ЕСПБ одговара 25–30 сати рада.

Изазов за наставнике јесте да се обезбеди хармонизација метода држања наставе, техника оцењивања, критеријума оцењивања и исхода учења. Корелација између наставе, исхода учења и оцењивања студентима чини укупно образовање транспарентнијим и даје му одговарајуће значење.

На конкретном примеру једног предмета за ДХ научно поље и научну област Психологија дат је опис активности учења потребних за достизање очекиваних исхода учења кроз удео ових активности у укупној вредности ЕСПБ за дати предмет. Такође, приказани су исходи предмета и активности, као и начин оцењивања за постизање и процену одговарајућих исхода учења.

Студијски програм: ОАС Психологија	
Назив предмета: Когнитивна психологија	
Статус предмета: обавезни	
Број ЕСПБ: 5	
Време проведено на активностима које директно води наставно особље	Предавања: 2 часа недељно Вежбе: 2 часа недељно 4 сати x 15 недеља Укупно: 60 сати
Време потребно за припрему за проверу знања	Припрема колоквијум: 20 сати Израда семинара-истраживање: 10 сати Припрема за писмени испит: 20 сати Припрема за усмени испит: 20 сати Укупно: 70 сати
Време обухваћено самом провером знања	Колоквијум: 1 сат Презентација семинарских радова: 1 сат Писмени испит: 2 сата Усмени испит: 1 сата Укупно: 5 сати
Укупан број сати	135 (135:5=27)
Циљ предмета	Упознавање студената са различитим аспектима когнитивног функционисања и механизмима који стоје у његовој основи; са значајем неуролошких испитивања функционисања нервног система. Оспособљавање студената да разумеју и разликују чиниоце перцепције, пажње и памћења; да интегришу неуролошке налазе са резултатима бихејвиоралних истраживања у области когнитивне психологије; да критички дискутују налазе везане за ову област и схвате значај ослањања на резултате савремених неуролошких истраживања у професионалној пракси.
Исход предмета	Минимални: На крају курса, очекује се да сваки студент поседује способност да интегрише неуролошке налазе са резултатима

		<p>бихејвиоралних истраживања у области когнитивне психологије. Пожељни: На крају курса, очекује се да успешан студент поседује: способност да разуме основне механизме когнитивног функционисања као и начине истраживања когнитивних процеса; разуме и репродукује знања о неуралним основама когнитивних структура и функција уочи значај неуролошких испитивања за грађење теорија когнитивног функционисања; да примењује знања о неуралним основама когнитивних процеса у професионалној пракси и прати савремену литературу везану за област когнитивне психологије.</p>	
Оцена знања на предмету Когнитивна психологија (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	до 5	писмени испит	до 25
практична настава	до 5	усмени испит	до 25
колоквијум	до 30	
семинар-истраживање	до 10		
Праћење рада студената (удео у ЕСПБ бодова за сваку активност тако да укупни број ЕСПБ бодова одговара бодовној вредности предмета)		Похађање наставе (0,5); практична настава (0,5); Колоквији (1,0); Семинарски рад (0,5); Писмени испит (1,0); Усмени испит (1,5) УКУПНО: 5 ЕСПБ	
<p>За све ове активности одређен је број поена у табели „Оцена знања”, где студент у систему формирања коначне оцене може освојити максимално 100 поена тј. највишу оцену на скали оцењивања - 10 (десет). Оцењивање и вредновање рада студената на предмету Когнитивна психологија врши се током наставе у оквиру предиспитних обавеза и на завршном испиту.</p>			
Исходи 1. се проверава на практичној настави и семинару, исход 2. на завршном колоквијуму након вежби, исходи 3. и 4. у оквиру теоријске наставе и на завршном испиту.			
<p>Број бодова за сваки предмет одређен је у односу на постављене задатке које студент треба да обави како би остварио циљ и исход учења. У оквиру сваког предмета дефинисане су наставне активности релевантне за постизање циља и исхода предмета и време потребно за сваку наставну активност, тако да укупно радно ангажовање студената одговара броју бодова који припадају предмету.</p> <p>Исходи учења студијских програма</p> <p>Исходи учења су јасни искази о томе шта се од лица, укљученог у образовни процес очекује да зна, разуме и/или је способно да покаже, односно уради после завршеног одређеног нивоа образовања и васпитања и исказани су у категоријама знања, вештина, способности и ставова.</p> <p>У акционом плану за спровођење стратегије ДУНП за период 2022. до 2026. год. у тачки 3.1. дефинисана је активност: „Усклађивање исхода учења и стицање вештина са Националним оквиром квалификација у Републици Србији (НОКС) и кључним компетенцијама датим у документима светских и европских стручних организација“ и дати су индикатори, носиоци и рок реализације. У протеклом периоду, нарочито у процесу реакредитације претходно</p>			

акредитованих студијских програма, а посебно у припреми нових студијских програма за акредитацију, посебна је пажња посвећена дефинисању исхода учења и успостављању склада између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања.

У дефинисању исхода учења, Државни универзитет у Новом Пазару поштовао је следећа начела:

Исходи учења студијских програма повезани су са Даблинским дескрипторима; Компетенције које студенти стичу током образовања усаглашене су са дескрипторима исхода учења Националног оквира квалификација Републике Србије (НОКС), као и са исходима учења студијских програма земаља ЕУ и у складу су са стандардима и директивама међународних професионалних удружења;

- Систем и начин оцењивања усаглашен је за сваки предмет тако да омогућава постизање исхода учења одређеног предмета или модула као структурне јединице курикулума;
- Развој стратегије наставе и учења усмерен је на постизање исхода учења.

Дана 22. 04. 2024. године свим шефовима студијских програма и шефовима департмана послат је допис ([Прилог 4.6](#)) са потребним упутствима за израду Извештаја о самовредновању СП и изради документа Мапирање предмета према исходима учења студијског програма. За већину студијских програма који се реализују у оквиру одговарајућих департмана, на седницама Већа департмана, након ревизије исхода програма, усвојени су документи под називом Мапирање предмета у складу са дескрипторима исхода учења Националног оквира квалификација. У Прилогу 4.8. дати су примери исходи учења за одабране студијске програме у форми Мапирање предмета према исходима учења студијског програма. Садржај квалификација појединих врста и нивоа студија одговарају карактеру и циљевима студијских програма. Опис квалификација сваког студијског програма прецизно је дефинисан и одговара одређеном нивоу Националног оквира квалификација. Детаљан опис квалификација у односу на врсту и степен студија дат је у оквиру Стандарда 4. Студије, у документацији за акредитацију високошколске установе.

Исходи учења за све акредитоване студијске програме који се остварују на ДУНП описани су према дескрипторима исхода учења Националног оквира квалификација (НОКС). На основу Закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 27/2018, 6/2020), Министарство просвете, науке и технолошког развоја и Агенција за квалификације сачинили су 4. јануара 2021. године најновију јединствену Листу квалификација Републике Србије у којој је обједињено више од 4000 квалификација за све нивое образовања. Као таква, Листа квалификација представља један од основних инструмената за праћење усклађености потреба тржишта рада и образовања, као и планирање и вођење јавних политика у области образовања и запошљавања. Са садржином компетенција и називом академског звања које стичу свршени студенти свих степена студија на ДУНП може се констатовати усаглашеност са Листом квалификација Републике Србије у потпуности.

Интегрисање концепта исхода учења у програм образовања током савладавања студијских програма на ДУНП довело је и до промене оквира за оцењивање током и на самом крају процеса учења, тј. до континуираног праћења рада студената и њихових постигнућа.

Развој студијских програма заснованих на стандардима квалификација и исходима учења унапређује квалитет процеса учења као и механизме за праћење и процену стечених знања и вештина односно компетенција. Основни циљеви студијских програма који се реализују на ДУНП су да студенти усвоје знања, вештине и способности из одговарајуће области као основу за даљи стручни и научни развој, примене правна и етичка начела професије у самосталном и тимском раду и стекну предуслове за наставак образовања у струци и

целоживотног образовања.

Циљеви студијских програма усклађени су са исходима учења и доступни су јавности за сваки студијски програм који се остварује на ДУНП.

Б) Анализа и процена тренутне ситуације Стандарда 4

Мишљење дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења

Анализом резултата Анкете о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења ([Прилог 4.1](#)) коју су попуњавали дипломирани студенти на студијским програмима у оквиру различитих департмана ДУНП запажа се да резултати спроведене анкете показују да су дипломирани студенти у великој мери задовољни квалитетом наставе, карактеристикама студијских програма и исходима студијских програма на Државном универзитету у Новом Пазару. Већина студената је на питања која се односе на карактеристике и исходе студијских програма одговорила високом оценом. На основу добијених резултата можемо закључити да је квалитет наставе оцењен изузетно високим оценама, као и да су дипломирани студенти углавном задовољни знањем, способностима и вештинама које су стекли у току процеса студирања. Детаљна анализа обрађених анкета по департманима дата је у [Прилогу 4.1](#).

Повратне информације од пословних и других субјеката о квалитету студијског програма

Универзитет прати каријеру дипломираних студената. Информације добијене од надлежних у институцијама где су дипломирани студенти запослени или где волонтирају, односно обављају приправнички стаж указују на задовољство послодаваца квалитетом и компетенцијама дипломираних студената. Квалитет студијских програма обезбеђује се кроз стално прикупљање повратних информација о квалитету програма од привредних и ванпривредних радних организација где су запослени бивши студенти и уважавањем мишљења послодаваца који запошљавају дипломиране студенте ([Прилог 4.2](#)).

У сврху добијања информација о стеченим компетенцијама свршених студената одређеног студијског програма на Државног универзитета у Новом Пазару у смислу њихове конкурентности на тржишту рада, коришћен је упитник о процени стечених квалификација запослених. Након што су анкете прикупљене, подаци су унети и обрађени у програму MS Excel. Сама анкета укључивала је три дела. Први се тицао општих података (назив, седиште организације, функција лица које попуњава анкету, радна места запослених који су свршени студенти студијског програма на Државном универзитету у Новом Пазару). Други део анкете састојао се из 12 тврдњи (Резултати) везаних за квалификације које су горе наведени запослени стекли током студија, а у односу на потребе радног места. Тврдње су процењиване на петостепеној скали, са вредностима од 1–5 (1 – незадовољавајуће, 2 – делимично задовољавајуће; 3 – задовољавајуће; 4 – веома задовољавајуће, 5 – одлично). Резултати добијени на наведеној скали приказани су у [Прилогу 4.2](#). Трећи део упитника садржавао је питања отвореног типа. Прво се тицало знања, вештина и способности које нису стечене у току студија, а које су неопходне за рад, а друго је остављало простор за „додатне коментаре и предлоге“.

Глобално говорећи, послодавци су у великој мери задовољни показаним вештинама, компетенцијама и осталим процењиваним квалитетима свршених студената Државног универзитета у Новом Пазару. Ипак, према мишљењу послодаваца, постоји изванредан простор за унапређење, што се узима као веома значајна повратна информација која може додатно унапредити компетенције студената.

Иако већина студијских програма Државног универзитета у Новом Пазару показује извесну конзистентност у погледу добијених оцена, постоје извесна одступања која се донекле могу објаснити и специфичностима појединих студијских програма. На основу добијених резултата послодавци су у односу на максималне захтеве изузетно задовољни стеченим компетенцијама бивших студената студијског програма Хемија и Спорт и физичко васпитање. Нешто нижом оценом оцењена су способност и вештине за примену нових знања, мотивација за праћење тих новина, као и примену савремених технологија свршених студента студијског програма Архитектура и Грађевинарство. У односу на процењиване аспекте из другог дела анкете који се тичу процене компетенција, независно од студијског програма, послодавци су највеће оцене дали за аспекте који се тичу професионалног понашања и етичности у раду, стеченог теоријског знања и кооперативности. С друге стране, организационе вештине свршених студената процењене су најслабије од свих аспеката компетенција, независно о врсти посла и послодавца. То би се делимично могло оправдати њиховим неискуством, јер већина запослених су тек дипломирани студенти, без претходног радног искуства.

У оквиру трећег дела коришћеног инструмента послодавци су имали прилику да дају коментаре и предлоге у вези са процењиваним компетенцијама и ти подаци су квалитативно обрађени. Једна од главних сугестија послодаваца односила се на практичан рад студената, односно примену теоријског знања, које је оцењено веома високим оценама. У циљу унапређења компетенција свршених студената послодавци су предложили да се треба подићи ниво педагошког знања, као и вештине комуницирања. Послодавци су сугерисали да би било пожељно да се током студија више поради на јавном наступу, јачању самопоуздања у вези са вештинама које студенти поседују и селф-маркетингу. Такође, сугерисано је да се више поради на примени нових технологија у настави, употреби савремених софтвера, као и на обуци за рад у тимовима. У погледу резултата анкете један број послодаваца је навео да студенте треба више усмерити да раде у тимовима како би научили да превазилазе баријере стресних ситуација и одговорности када цео тим зависи од поступака појединаца. Такође би се тако развила и интерна тимска комуникација. За превазилажење ових проблема сматрамо да такмичења студената које организује Универзитет управо имају за циљ оспособљавања студената да превазилазе стресне ситуације. Такође, настојаћемо да се студенти више укључе у ваннаставне активности. Универзитет је организовао разне догађаје као што су студентске конференције, фестивал науке, мај месец математике, хуманитарне акције и друго, што би помогло у развоју тимског рада.

Контрола квалитета студијских програма на ДУНП

Контрола квалитета студијских програма на ДУНП спроводи се у оквиру Центра за унапређење квалитета. Провера квалитета студијских програма спроводи се континуирано и систематично путем самовредновања. На сајту ДУНП налазе се Извештај о о самовредновању студијских програма који су акредитовани у претходне 3 године (<http://www.dunp.np.ac.rs/obezbedjenje-kvaliteta/>). Самовредновање студијских програма врши се на сваке три године, односно у четвртој години од термина задњег самовредновања. Уведена је Процедура самовредновања студијских програма, као и формулар и табеле које попуњавају руководиоци програма подацима о броју уписаних студената, напредовању студената и оствареним резултатима на студијском програму. Руководиоци студијских програма пишу Извештај о самовредновању студијског програма у коме на основу обрађених података на седницама студијског програма дају мишљење о позитивним и негативним аспектима реализације програма, као и предлоге за побољшање квалитета програма у сваком смислу.

Програмски исходи учења покривени у оквиру обавезних и изборних предмета који су

дефинисани студијским програмом

У претходном Извештају о самовредновању и одговарајућим превентивним и корективним мерама сугерисано је да Комисија за контролу и осигурање квалитета наставе и Комисија за анализу ефикасности студирања и оптерећења, као и образоване стручне комисије по одређеним научним пољима провере да ли су дефинисани исходи студијских програма свих нивоа студија у складу са Националним оквиром квалификација. Конкретно, да ли су исти разумљиви и јавно објављени, на који начин исходи учења опредељују садржај наставног програма и његову организацију, наставне методе и стратегије, предложене курсеве, поступке за проверу знања и оцењивање, тј. да ли стратегија наставе и учења омогућава студентима да савладају исходе учења, као и да ли садржај наставног програма и његова организација омогућавају постигнућа дефинисаних исхода учења.

Универзитет је 2021. године, као пример добро дефинисаних исхода учења у оквиру стручних квалификација, издао брошуру „Исходи учења студијског програма Здравствена нега”. Такође, дана 12. 04. 2024. године одржана је радионица са следећим темама: (1) Исходи учења: процес наставе, учења и оцењивања и за наставнике и сараднике; (2) Мапирање предмета на основу исхода учења и (3) Веза између одређеног броја ЕСПБ бодова предмета и потребног времена за постизање свих активности на предмету. Обуци су присуствовала 42 наставника и сарадника укључујући и запослене у Канцеларији за обезбеђење квалитета Државног универзитета у Новом Пазару.

На седницама Већа департмана усвојени су документи Мапирање предмета студијских програма свих нивоа студија у складу са НОКС (доказ: Прилог 4.8. Мапирање предмета према исходима учења студијског програма – неколико примера), чиме је једна од основних корективних мера из претходног извештаја о самовредновању испуњена.

Мере и поступци спровођења контроле студијског програма остварују се применом:

- 1) Самоевалуације путем упитника који студенти попуњавају у току процеса учења или након завршеног испита као и анкете које попуњавају дипломирани студенти;
- 2) Контролом квалитета наставе обавља се надзором који врше Комисија за контролу и осигурање квалитета наставе, Комисија за анализу ефикасности студирања и оптерећења студената, Канцеларија за контролу квалитета као и путем анкетирања које спроводи Центар за обезбеђење и унапређење квалитета;
- 3) Применом следећих правилника:
- 4) Правилник о самовредновању и поступку унапређења квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Државном универзитету у Новом Пазару;
- 5) Правилник о студијама на ДУНП;
- 6) Правилник о полагању испита и оцењивању на ДУНП;
- 7) Правилник о примени ЕСПБ система бодовања на Државном универзитету у Новом Пазару;
- 8) Правилник о мобилности студената, преношењу ЕСПБ бодова и признавању испита;
- 9) Правилник о студентској стручној пракси;
- 10) Правилник о издавачкој делатности;
- 11) Правилник о доношењу студијских програма;
- 12) Правилник о начину промене акредитованог студијског програма ДУНП;
- 13) Вођењем евиденције о извођењу наставе од стране Канцеларије за контролу квалитета.

Након анализе резултата самоевалуације и анкете студената од стране Центра за обезбеђење и унапређење квалитета, обављају се консултације са наставницима оних предмета чији су програми оцењени као превише захтевни у односу на предвиђено радно ангажовање студената и доносе се одлуке о примени одговарајућих мера које обухватају рационализацију

курукулума, модификовање програма предмета и/или врсте и броја наставних активности, метода наставе и понуђене литературе. Анализом Извештаја о резултатима вредновања квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Државном универзитету у Новом Пазару за школску 2022/23. годину ([Прилог 8.4](#)), шефови свих студијских програма на састанцима наставника студијског програма и седницама Већа департмана донели су Предлог превентивних и корективних мера ([Прилог 4.8](#)). Предлог корективних мера за сваки студијски програм на предлог Наставно-научног већа усваја Сенат и обављају се даље процедуре дефинисане Правилником о начину промене акредитованог студијског програма на ДУНП.

Процедуре полагања обавезних и изборних предмета као и израда завршног рада и захтеви које завршни рад треба да испуни дефинисани су Правилником о полагању испита и оцењивању ([Прилог 8.2 Стандарда 8: Квалитет студената](#)). Пријава, израда и одбрана матер рада посебно је дефинисана Правилником о мастер академским студијама. Поступак припреме и услови одбране докторске дисертације дефинисани су Правилником одокторским студијама. Методологија и форма завршних радова прецизно су утврђени, а коначна оцена је базирана на низу критеријума (актуелност, релевантност, самосталност, презентовање рада, одговори на питања у вези са темом пред комисијом за одбрану рада), који се независно оцењују приликом одбране завршног рада и чине саставни део записника.

Студијски програми трећег степена академских докторских студија сачињени су у складу са препорукама, декларацијама и конвенцијама почев од Болоњске декларације (1999), Берлинске декларације (2003), Бергенског коминикеа (2005), Лисабонске декларације (2006), Лондонског коминикеа (2007) и Бриселске конвенције (2010), а који се односе на глобализацију и савремене трендове развоја трећег нивоа образовања у Европи.

Универзитет је планирао даље активности на обезбеђивању квалитета студијских програма и увођење и акредитацију нових студијских програма, посебно оних профила за којима је исказана потреба на тржишту, са посебним акцентом на заједничке програме две или више ВШУ. На Универзитету не постоји универзитетски правилник о учењу на даљину који је у складу са развојем нових технологија и могућности, али и тржишта образовних услуга. Исти треба усвојити у наредном периоду заједно са развојем оваквих облика студија, имајући у виду чињеницу да је велики број наставника прошао курс за коришћење платформе е-школе. Такође, то је и потреба у различитим кризним ситуацијама када није могуће организовати процес наставе уживо (случај са пандемијом вируса COVID-19).

Државни универзитет у Новом Пазару је остварио све циљеве и испунио све захтеве постављене Стандардом 4, што потврђују наредне ставке:

- 1) Студијски програми који се реализују при Универзитету у саставу департмана акредитовани су и садрже све законом предвиђене елементе, као и предвиђени број ЕСПБ којим се мери радно оптерећење студената;
- 2) Прецизно су наведени образовни и професионални циљеве наставе, као и исход процеса учења, који су усклађени са основним задацима и циљевима Универзитета;
- 3) Циљеви студијских програма, исходи учења, знања, вештине и ставови јасно су дефинисани и доступни су јавности;
- 4) Методе наставе су оријентисане ка исходима учења;
- 5) Постоји јасна усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода;
- 6) Мастер рад и докторска дисертација имају вредност изражену у бодовима
- 7) Редовно се врши праћење квалитета студијских програма путем анкетирања студената;
- 8) На сајту и огласној табли Универзитета налазе се детаљни распореди наставе за зимски и летњи семестар текуће школске године;

- 9) Наставно особље има потребне научне и стручне квалификације за реализацију наставе на студијским програмима;
- 10) Универзитет добија повратне информације од стране послодаваца о свршеним студентима и њиховим компетенцијама;
- 11) Универзитет добија повратне информације о квалитету студијских програма и постигнутим исходима учења од стране дипломираних студената;
- 12) Стручност коју добијају студенти када заврше студије пружа им могућност запошљавања и даљег школовања;
- 13) Компетенције дипломираних студената су јасно дефинисане, као и способности које стичу савладавањем програма;
- 14) Студијски програми свих нивоа студија који се реализују на Универзитету међусобно су усаглашени, а такође, усклађени су са одговарајућим програмима иностраних високошколских установа, првенствено европског образовног простора, као и са европским стандардима;
- 15) Универзитет поседује неопходне просторне капацитете који по својој величини, структури и намени испуњавају све услове за реализацију студијских програма.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе вршена је као:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - мало значајно

0 – без значајности

У оквиру стандарда 4 методом SWOT анализе установа је анализира и квантитативно оценила следеће елементе:

4.1. Циљеве студијских програма и њихову усклађеност са исходима учења +++

Стање: Циљеви студијских програма јасно су дефинисани и усклађени са исходима учења. Исходи учења студијских програма различитих нивоа студија повезани су са Даблинским дескрипторима и у складу су са НОКС.

4.2. Методе наставе орјентисане ка исходима учења +++

Стање: Савремене методе наставе усмерене су на постизање исхода учења. Когнитивни исходи учења (знање, разумевање, примена, анализа, синтеза и евалуација) остварују се кроз наставне активности као што су предавања, семинари, дискусије. Практични исходи учења (вештине) се остварују кроз лабораторијски рад, студије случаја, одбрану графичких радова и пројектних задатака, обављање стручне праксе и друго.

4.3. Систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења +++

Стање: Систем оцењивања заснован је на мерењу исхода учења. Сви нивои знања и вештина оцењују се континуирано током наставног процеса и на крају наставног процеса. Са поступком, критеријумима оцењивања, као и са обавезама, наставник упознаје студенте на првом часу. Сваки студијски програм садржи прецизиране критеријуме оцењивања који су у складу са Правилником о полагању испита и оцењивању на ДУНП.

4.4. Усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења ++

Стање: Резултати анкетања показују да је оптерећење студената још увек велико на појединим предметима, и поред тога што је вршено усаглашавање ЕСПБ оптерећења са

активностим учења потребним за достизање очекиваних исхода учења. Комисија за анализу ефикасности студирања и оптерећења студената на састанцима са предметним наставницима разматала је резултате анкета и дефинисане су корективне мере. Примена савремених метода учења рационализација уџбеника, учиниће да се проблем оптерећености студената превазиђе.

4.5. Међусобна усаглашеност исхода учења и очекиваних компетенција базираних на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања +++

Стање: Исходи учења и вештине у складу су са Националним оквиром квалификација и кључним компетенцијама датим у документима светских и европских стручних организација.

4.6. Способност функционалне интеграције знања и вештина +++

Стање: Курикулуми студијских програма омогућавају да студенти на предметима усвоје информације о структури, и садржају курикулума. Студијски програми омогућавају да студенти кроз практичан рад интегришу стечена знања и вештине на предметима. Заступљеност великог броја часова практичне наставе (вежбе, лабораторијски рад, теренска испитивања), као и стручна пракса омогућавају интеграцију стечених знања у пракси.

4.7. Поступци праћења квалитета студијских програма +++

Стање: Праћење квалитета студијских програма одвија се континуирано самоевалуацијом путем анкета којима се прибавља мишљење студената о њиховом радном оптерећењу, вреднује квалитет курикулума од стране дипломираних студената, квалитет наставе од стране наставника и сарадника и квалитет дипломираних студената од стране послодаваца.

4.8. Повратне информације из праксе о дипломираним студентима и њиховим компетенцијама ++

Стање: Повратне информације о свршеним студентима и њиховим компетенцијама Универзитет обезбеђује путем анонимних и добровољних анкета које попуњавају послодавци. У наредном периоду од изузетне важности биће повратне информације од дипломираних студената и послодаваца.

4.9. Континуирано осавремењивање студијских програма +++

Стање: Студијски програми су компарабилни са одговарајућим програмима других високошколских установа које припадају европском образовном простору са аспекта трајања студија, укупног броја часова теоријске и практичне наставе, облика наставе, метода провере знања, обима студијског програма који је изражен ЕСПБ бодовима и постојања изборних подручја. Учешћем у националним и међународним пројектима о квалитету, Универзитет ће обезбедити даље осавремењавање студијских програма.

4.10. Доступност информација о дипломском раду и стручној пракси +++

Стање: Правилник о студијама на ДУНП дефинише процедуру израде и одбране завршног рада. Правилник је доступан на сајту ДУНП. Реализација стручне праксе обезбеђена је Уговорима о пословно-техничкој сарадњи са наставним базама и обавља се у складу са Правилником о студентској стручној пракси.

4.11. Доступност информација о студијским програмима и исходима учења +++

Стање: Све информације о студијским програмима и исходима учења доступне су на сајту Универзитета.

SWOT АНАЛИЗА

Предности/унутрашње снаге/потенцијали

Стратегија појачања предности

Циљеви студијских програма свих нивоа студија су усклађени са исходима учења. Исходи учења су у складу са Националним оквиром квалификација и кључним компетенцијама датим у документима светских и европских стручних организација +++		
Савремене методе наставе усмерене су на постизање исхода учења ++		
Систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења ++		
Утврђена процедура за обезбеђење квалитета студијског програма +++	Мере и поступци спровођења контроле и обезбеђење квалитета студијског програма су јасно прописани одговарајућим правилницима	
Континуирано праћење квалитета студијских програма +++		
Доступност информација о студијским програмима и исходима учења на веб-сајту Универзитета ++		
Доступност информација о завршном раду и стручној пракси +++		
Списак литературе и испитних питања за сваки предмет доступни су на веб-сајту +++		
Унутрашње слабости	Стратегија уклањања слабости	
Још увек недовољна усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења ++	Примена савремених метода учења и оцењивања, рационализација уџбеника, учиниће да се проблем оптерећености студената превазиђе	
Недовољна мотивисаност студената за учешће у интерактивној настави ++	Развијати свест студената о значају интерактивне наставе и охрабрити их да износе своје ставове, сазнања и дилеме.	
Недовољна мотивисаност наставника за увођење нових метода наставе ++	Континуирано спровођење едукативних курсева за нове методе наставе за наставнике.	
Недовољна међупредметна корелација и координација наставних садржаја, чиме се неки садржаји понављају, неки изостављају, а неки нису временски усклађени у смислу њихове обраде +	Направити оперативне планове за систематично праћење садржаја предмета који обрађују сличне методске јединице и извршити усклађивање садржаја.	
Обим уџбеника није у потпуности усклађен са оптерећењем студената израженим кроз ЕСПБ бодове ++	Да предметни наставници препоруче један обавезан уџбеник чији је садржај комплементаран испитним питањима, а да остали уџбеници буду сврстани у категорију допунске литературе са	

	наведеним страницама за методску јединицу предмета.	
Недостатак повратних информација од представника Националне службе за запошљавање о квалитету студијских програма и релевантности програма за тржиште рада ++		
Могућности	Стратегија појачања	
Стварање све већих могућности за међународну сарадњу у области развоја образовања - појачана мобилност наставника и студената+++	Континуирано учење у интернационалним пројектима о квалитету (Еразмус и други програми) који би се узимали као елементи и критеријуми за напредовање	
Оспособљавање наставника за коришћење савремених информационих технологија +++	Већи број наставника да користи пружање информација студентима посредством платформе е-школа (http://moodle.np.ac.rs)	
Већа сарадња са ВШУ на којима се изводе слични студијски програми +++		
Формирање алумни клубова (по департамента/студијским програмима) који би обезбедили повратне информације од свршених студената ++		
Подстицање увођења нових студијских програма у складу са потребама тржишта рада и већег обима обавезне стручне праксе студената +++		
Опасности/слабости	Стратегија уклањања слабости	
Недостатак финансија за подршку процеса реформе и модернизацију наставног процеса ++		
Неусклађеност практичних вештина и знања студената са захтевима конкретних послова++		

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА
АКЦИОНИ ПЛАН
(Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења Стандарда 4)

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори и мерљиви циљеви у погледу контроле реализације

Перманентно праћење квалитета студијских програма процедурама за самоевалуацију и успостављањем процедуре за прикупљање података од бивших студената и послодаваца.	Центар за контролу и унапређење квалитета	Перманентно	Већи одазив послодаваца и њихово активније укључивање у осавремењавање студијских програма
Потребно је учврстити организацију Алумни клуба и мотивисати свршене студенте на активније учешће.	Студенски парламент		Већи број попуњених анкета са конкретним предлозима и оценама квалитета СП
Успоставити обавезни систем образовања наставника (стицање свих потребних професионалних компетенција наставника, како из дисциплина из којих држе наставу, тако и оних које чине специфичност професије наставника (психолошка, педагошка и дидактичка знања, познавање метода наставе/учења, познавање образовне технологије, система вредновања знања).	Национални савет за високо образовање	Перманентно	Изградња националног система професионализације професије наставника
Преиспитати корелацију, координацију и међусобну повезаност предмета ради елиминације садржаја који се понављају и проширити предмете садржајима који недостају.	Шефови студијских програма и предметни наставници	До 2025.г.	Наставни планови без преклапања градива за предмете који обрађују сличне методске јединице
Унапредити доступност одговарајућих извора за учење (обезбедити наставни материјал, дефинисати обавезну литературу, одржати и унапредити техничку опремљеност лабораторија).		Перманентно	
Континуирана евалуација стварног оптерећења студената на свим студијским програмима.	Центар за обезбеђење и унапређење квалитета	Перманентно	

Подржати модернизацију наставе и учења набавком и имплементацијом најсавременијих софтера и хардвера.	Управа	До 2025.г.	
Чешће преиспитивати оправданост студијских програма и уводити нове студијске програме на Универзитету у складу са потребама тржишта рада		До 2026.г	
Креирати заједничке студијске програме са другим ВШУ.		До 2026.г.	Акредитација заједничких студијских програма

Показатељи и прилози за Стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Прилог 4.3. Правилником о доношењу студијских програма

Прилог 4.4. Правилник о студијама на ДУНП

Прилог 4.5. Правилник о начину промене акредитованог студијског програма ДУНП

Прилог 4.6. Допис шефовима СП и шефовима департмана

Прилог 4.7. Мапирање предмета према исходима учења студијског програма

Прилог 4.8. Предлог превентивних и корективних мера

СТАНДАРД 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, стручну праксу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

А) Опис тренутне ситуације Стандарда 5

Политиком квалитета и стратегијом Државног универзитета у Новом Пазару, Статутом и правилницима Универзитета дефинисана су правила којима се обезбеђује квалитет наставног процеса кроз деловање субјеката у обезбеђењу квалитета. Субјекти обезбеђења квалитета наставног процеса су сви запослени на Универзитету и студенти. Тело задужено за контролу квалитета јесте Центар за обезбеђење и унапређење квалитета. Организационе јединице Центра за обезбеђење и унапређење квалитета су:

- Комисија за контролу и осигурање квалитета наставе;
- Комисија за анализу ефикасности студирања и оптерећења студената; и
- Комисија за праћење, унапређење и контролу квалитета научноистраживачког рада.

Запослени у Канцеларији за контролу квалитета чланови су појединих Комисија Центра за обезбеђење и унапређење квалитета. Центар за обезбеђење и унапређење квалитета и комисије за обезбеђење квалитета у његовом саставу остварују своје активности у складу са Правилницима о раду комисија, Пословником о раду и Планом рада Центра и комисија за обезбеђење квалитета (<http://www.dunp.np.ac.rs/obezbedjenje-kvaliteta/>).

Процедура за обезбеђење квалитета наставног процеса и оцењивања саставни је део обезбеђење квалитета ДУНП. Обезбеђења квалитета наставног процеса утврђени су документом Процедуре за праћење и обезбеђење квалитета на ДУНП ([Прилог 1.4](#)) и Правилником о самовредновању и поступку унапређења и квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Државном универзитету у Новом Пазару ([Прилог 2.16](#)). У овој процедури је изузетно значајна и улога студената. Учешће студената у оцењивању и обезбеђењу квалитета наставног процеса дефинисано је овим правилником (чланови 6 и 7). У процесу одрживости и обезбеђивања квалитета наставног процеса ДУНП врши реформу наставног процеса у два основна правца који обухватају:

- дефинисање стандарда за квалитет наставног процеса;
- усвајање процедура за обезбеђивање квалитета наставног процеса (контролу спровођења и поштовања стандарда).

Стандарди за квалитет наставног процеса односе се на:

- облике наставе;
- методе наставе;
- оцењивање;
- план рада и распоред наставе.

Процедуре планирања, припреме и реализације наставе као и процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе наведени су у Правилнику о студијама на Државном универзитету у Новом Пазару ([Прилог 4.4](#)). Из овог Правилника су, у оквиру [Прилога 5.2](#) издвојене Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

План и распоред наставе (предавања и вежби) усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе.

Наставни план и програм наставе, за све студијске програме, усваја Наставно-научно веће и Сенат ДУНП, пре почетка семестра. Са Наставним планом и програмом упознати су сви студенти. На огласној табли ДУНП налази се распоред часова, вежби и испита за сваки предмет. Наставни план и програм у потпуности је сачињен на начин прописан стандардима. План и распоред наставе на свим студијским програмима познат је пре почетка наставе и доследно се спроводи. План рада сваког предмета налази се у картонима предмета обједињених у документу Књига предмета, доступан је на сајту Универзитета. Високошколска установа обезбеђује да се на сваком предмету, пре почетка семестра, донесе и учини доступним студентима план рада који укључује основне податке о предмету (назив предмета и одговарајућа шифра, година студија и семестар, фонд часова, статус предмета, циљ и исход, број ЕСПБ, садржај и структура предмета, условљеност другим предметима, план и распоред извођења наставе, начин оцењивања и литература). Сви департмани ДУНП, преко шефова студијских програма, обезбеђују да се прати спровођење плана наставе као и планова рада на наставним предметима. Такође, врши се процена квалитета и обима пређеног градива. У случају негативних одступања предузимају се одговарајуће корективне мере како би се одржао и побољшао квалитет наставе и самог наставног процеса.

Евиденција одржавања редовности наставе спроводи се на дневном и недељном нивоу. Пре сваког предавања и вежби, наставници, односно сарадници, у одговарајућој служби преузимају, а затим и попуњавају формулар о одржаној настави ([Прилог 5.2](#)). Попуњени формулари са потписима студената, као и надлежних наставника и сарадника, на крају се предају Канцеларији за контролу квалитета која сачињава извештај о одржаној настави или испитима на недељном нивоу и упућује га шефовима студијских програма. На основу овог извештаја шефови студијских програма дају образложење проректору за наставу уколико настава није одржана у складу са распоредом часова. У случају да образложење није адекватно и да има значајних одступања, проректор за наставу покрене питање одговорности наставника, односно сарадника, и предлаже одговарајуће мере.

Настава на високошколским установама је интерактивна, обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања.

Универзитет редовно и систематски спроводи контролу квалитета и предузима мере за унапређење квалитета наставног процеса. Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључујући примере из праксе, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу. Евидентиран је труд наставника и сарадника да наставу учине интерактивном и да подстакну самосталност и креативност у раду код студената, али и да у овом сегменту постоји огроман простор за даље подизање нивоа квалитета. Стручна пракса је саставни део наставних планова код свих студијских програма, а њен обим и начин извођења у складу је са Стандардима за акредитацију студијских програма у одговарајућим научним пољима. Кроз рад у малим групама и применом програмских алата у настави који укључују примере из праксе, наставници и сарадници кроз проблемски оријентисану наставу применом индивидуалног облика рада у настави математике, архитектуре, грађевинарства, софтверског инжењерства, хемије, фармације, а посредством фронталног облика рада у настави биологије, рехабилитације, здравствене неге и др. подстичу студенте на размишљање, самосталност у раду и остварење вишег нивоа и квалитета студенског постигнућа у настави, што ће допринети

бољој примени стеченог знања у пракси. Такође се одржавају различити видови консултативне наставе.

Квалитет наставног процеса је предмет посебне пажње управљачке структуре Универзитета, Ректора, проректора, Сената Универзитета, Наставно-научног већа Универзитета и одговарајућих Већа департмана, Центра за обезбеђење и унапређење квалитета, студената, студентских организација као и свих осталих релевантних чинилаца који непосредно или посредно учествују у том процесу. Наставници и сарадници током извођења наставе, теоријске и практичне, као и у активностима консултација и вођења семинарских радова, завршних, и мастер радова, доследно се придржавају одговарајућих правилника и процедура.

Б) Анализа и процена тренутне ситуације Стандарда 5

Сходно члану 9. Правилника о самовредновању и поступку унапређења квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Државном универзитету у Новом Пазару, Универзитет спроводи редовну годишњу евалуацију наставног процеса путем анкетирања студената свих студијских програма и анализом података о пролазности студената и просечним оценама. У 2022. год. уведено је онлајн спровођење студентског вредновања квалитета наставе приступањем анкети преко наставничког и студентског портала Универзитета (резултати анкета о вредновању наставног процеса по департманима и студијским програмима дати су у [Прилогу 5.1](#)). На основу добијених резултата вредновања наставног процеса увиђа се прилична уједначеност вредности по департманима. Укупна просечна оцена свих департмана за школску 2022/23. годину износи 4,36, док за школску 2023/24. годину износи 4,42. Евидентно је одржавање континуитета квалитета наставног процеса у односу на претходни период (2020/21. година) и може се тумачити да студенти дате критеријуме који показују стандарде рада универзитета вреднују одличном оценом, као и да ДУНП перманентно ради на унапређењу наставног процеса. Даљом анализом уочава се да студенти свих студијских програма објективно оцењују наставника и сарадника, кроз просечне оцене индикатора, описују као одличну, односно да се степен знања и компетенција које стичу, из њихове перспективе, оцењује у складу са општим академским нормама. Коректност у односу са студентима је димензија наставног процеса којој се на универзитету даје посебан значај, при чему се посебно анализирају оцене од стране студената у процесу оцењивања учесника у настави. План и распоред наставе (предавања и вежбе) познати су и доступни студентима пре одговарајућег семестра путем радног календара и распореда часова истакнутих на огласним таблама и на интернет сајту Универзитета ([Прилог 5.2](#)) и усклађени са потребама и могућностима студената и ресурсима универзитета. Студентима су омогућене додатне консултације из сваког предмета. У случају када дође до измена у плану наставе, студенти се путем истицања обавештења на огласним таблама сајту и e-mail порукама обавештавају о насталим променама. Анализом спровођења плана наставе и планова рада, на основу података из евиденције Канцеларије за контролу квалитета ([Прилог 5.2](#)), утврђено је да није било значајних одступања која су реметила функционисање рада студијских програма и департмана. Наставни процеси су реализовани успешно, наставници и сарадници су пратили термине реализације наставе у складу са наставним јединицама.

Интерактивност наставе на ДУНП заступљена је у мери која је одређена циљевима и исходима образовања на сваком студијском програму и појединачним наставним предметима. Избегава се „екс катедра” приступ где год је то потребно и могуће и усмерава се померање наставног процеса ка практичности и очигледности. Овакав приступ је условио укључивање у наставне планове одреднице о обавезности предиспитних садржаја и обавеза типа колоквијума, графичких и семинарских радова, као и значајна улагања средстава у изградњу простора и опремање лабораторија и кабинета на Универзитету. Студенти се, на напред описани начин, максимално укључују у наставни процес у циљу подстицања самосталности у мишљењу и

раду као и изражавању креативних потенцијала. Овакав приступ је на Државном универзитету у Новом Пазару саставни део стратегије обезбеђења квалитета.

Установа је према упутству за самовредновање и оцењивање квалитета ВШУ и студијских програма анализира на примеру студијског програма ИАС Фармација да је пропорција различитих типова курсева (предавања, семинари, пракса, пројекти и др.) у оквиру предмета Фармакогнозија 1, балансирана с обзиром на исходе учења.

Исход предмета Фармакогнозија 1:

Након положеног испита студент ће бити у стању да:

- 1) препозна и дефинише природне лековите активне састојке према хемијској структури и путу биосинтезе;
- 2) познаје распрострањеност активних састојака у биљкама и одабраним животињама;
- 3) користи фармакогнозијске називе на српском и латинском језику;
- 4) разуме и користити Европску фармакопеју у подручју аналитике и контроле квалитета биљних дрога и њихову сигурну примену;
- 5) конципира и изведе процедуру екстракције и сепарације једињења природног порекла;
- 6) спроведе основну квалитативну и квантитативну анализу лековитих активних састојака у биљним дрогама;
- 7) познаје природне сировине које се користе за изоловање наведених једињења за потребе фармацеутске и сродних индустрија.

Методe извођења наставe			
Интерактивна предавања, практична настава, лабораторијске вежбе, теренска настава.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	до 5	писмени испит	до 70
практична настава	до 10		
теренска настава	до 5		
колоквијуми са вежби (два):	до 10		

Праћење рада студената врши се уписивањем удела у бодовима за сваку активност, тако да максимални број бодова у току формирања коначне оцене на испиту износи 100 поена, а све активности одговарају бодовној вредности предмета од 6 ЕСПБ, и то:

- Похађање наставе – 0,5 ЕСПБ;
- Практична настава – 1,5 ЕСПБ;
- Колоквијуми – 1 ЕСПБ;
- Писмени испит – припрема и израда – 3 ЕСПБ.

За све наведене активности одређен је број поена у табели „Оцена знања”, где студент у систему формирања коначне оцене може освојити максимално 100 поена, тј. највишу оцену на скали оцењивања – 10 (десет).

Оцењивање и вредновање рада студената на предмету Фармакогнозија 1, врши се током наставе у оквиру предиспитних обавеза и на завршном писменом испиту.

Исходи 1–4 проверавају се писменим испитом, исход 5 на практичној настави, исход 6 завршним колоквијумима након вежби, а исход 7 у оквиру теренске наставе.

Из датог примера види се да је, на предмету Фармакогнозија 1, пропорција различитих типова

наставе (предавања, практична настава, лабораторијске вежбе и теренска настава) избалансирана с обзиром на исходе учења.

Доследност у реализацији плана и распореда наставе на Државном универзитету у Новом Пазару предмет је професионалне етике наставника и сарадника и запослених у Студентској служби и осталим структурама подршке. Наставници и сарадници се стално подстичу на стицање активних компетенција за рад у наставном процесу, у складу са Законом о високом образовању и одговарајућим актима Државног универзитета у Новом Пазару ([Прилог 5.3](#)).

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе вршена је као:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - мало значајно

0 – без значајности

У оквиру стандарда 5, установа је анализирао и квантитативно оценила следеће елементе:

5.1. Компетентност наставника и сарадника +++

Стање: Компетентност наставника и сарадника Универзитет обезбеђује на следеће начине:

- 1) Високим стандардима о испуњавању услова за избор у наставничка звања према Правилник о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника на ДУНП који је у складу са вредностима индикатора научне компетентности прописаних од стране Министарства за науку Републике Србије;
- 2) Подстиче едукацију наставника и сарадника кроз индивидуални научно-истраживачки рад, истраживачки рад у оквиру пројеката индивидуалних истраживача, пројеката Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије, међународних пројеката;
- 3) Активним радом на остваривању националне и међународне сарадње са другим ВШУ;
- 4) Организацијом и спровођењем педагошке едукације наставника кроз едукативне семинаре.

5.2. Доступност информација о терминима и плановима реализације наставе +++

Стање: Планови реализације наставног програма и термини извођења наставе за сваки предмет студијских програма доступни су на сајту Универзитета и на огласној табли сваког предмета.

5.3. Интерактивно учешће студената у наставном процесу +++

Стање: Универзитет континуирано ради на имплементацији интерактивне наставе у сваки ниво наставног процеса. Сваки предмет дефинише број бодова које студенти остварују учешћем у интерактивној настави и на тај начин подстиче ову наставну методу. Повећан је број студената који активно учествује у дискусијама са наставницима и са колегама.

5.4. Доступност података о студијским програмима, плану и распореду наставе +++

Стање: Сви подаци о студијским програмима, плану и распореду наставе доступни су на сајту Универзитета.

5.5. Избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења ++

Стање: Савремене методе наставе усмерене су на постизање исхода учења. Слабости у примени савремених метода учења огледају се у недовољној реализацији проблем-

оријентисане наставе. Савремене методе наставе усмерене су на постизање исхода учења. Когнитивни исходи учења (знање, разумевање, примена, анализа, синтеза и евалуација) остварују се кроз наставне активности као што су предавања, семинари, дискусије и лабораторијски рад. Клинички рад, групни рад и приказ случаја (*case study*) су методе којима се постижу афективни исходи (интеграција знања, идеја, ставова и понашања), а методом презентације пројеката и обављањем стручне праксе стицање способности и вештина.

5.6. Систематско праћење квалитета наставе и корективне мере +++

Стање: Контрола квалитета наставног процеса обухвата: контролу садржаја и метода наставе, контролу регуларности термина извођења наставе, контролу регуларности испита и контролу документације на сваком предмету. На ДУНП се континуирано спроводе студентске анкете о квалитету наставног процеса. У контроли квалитета наставног процеса учествују Комисија за осигурање квалитета наставе, шефови департмана, шефови студијских програма као и студенти.

Стандард 5 је у потпуности испуњен јер: наставници и сарадници поступају професионално и коректно у наставном процесу према студентима; план и распоред наставе, термини испита и консултација су јавно доступни на инернет страни Универзитета; програми предмета и план реализације предмета у оквиру студијских програма усклађени су са циљевима и исходима учења; настава је интерактивна; континуирано се подстиче развој професионалних компетенција наставника; систематски се обавља праћење квалитета наставног процеса и преузимају корективне мере.

Измена планова и програма наставе и учења поставља основу за спровођење курикуларне реформе предвиђене Стратегијом образовања и постојећим законским решењима.

SWOT АНАЛИЗА

Предности/унутрашње снаге/потенцијали	Стратегија појачања предности
Сви наставници и сарадници су компетентни за реализацију наставе у ужој научној области за коју су бирани +++	
Термини испита и консултација и планови реализације наставе, за све студијске програме, истакнути су на огласним таблама и сајту Универзитета, а све измене се благовремено најављују на таблама и путем електронске комуникације +++	
Евиденција и слање извештаја о одржаној настави	
Интрактивно учење засновано на примени модерне теорије едукације ++	Континуирани рад на усвајању савремених доктрина едукације и подстицање педагошког усавршавања наставника и сарадника
Инсистирање на рекапитулацији посебно значајних и захтевних делова програмске материје ++	Охрабрити студенте да активно учествују у рекапитулацији градива и јавно износе своје дилеме
Савремене методе наставе усмерене су на постизање исхода учења. Јасно су	

дефинисане компетенције студената +++	
Начин оцењивања и формирања коначне прецизно је дефинисан Правилником који је доступан на сајту и огласној табли предмета+++	Стално праћење објективности Правилника и евентуална корекција броја бодова за одређене наставне активности
На ДУНП се континуирано спроводе студентске анкете о квалитету наставног процеса. У циљу обезбеђења квалитета наставног процеса јасно су дефинисани стандарди који су садржани у документу Стандарди и поступци за самовредновање и обезбеђење квалитета. Процедуре су дефинисане Правилником о самовредновању и поступку унапређења и квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Државном универзитету у Новом Пазару као и документом Процедуре за праћење и обезбеђење квалитета на ДУНП +++	
Унутрашње слабости	Стратегија уклањања слабости
Недовољна мотивисаност наставника за нове методе наставе +	Континуирано спровођење едукативних курсева за нове методе наставе за наставнике
Склоност студената да боље оцењују предмете које лако полажу и наставнике који су мање захтевни++	Систематски радити на уједначавању критеријума оцењивања заснованом на подстицању исхода учења
Студенти недовољно користе могућност додатних консултација са наставницима ++	Додељивање додатних поена за обављање консултација
Преобимни уџбеници који нису усклађени са степеном студијских програма ++	Подстицати наставнике на писање уџбеника у складу са планом и програмом предмета и бројем ЕСПБ бодова
Могућности	Стратегија појачања
Перманентни рад на побољшању педагошких компетенција наставника и сарадника+++	Организовање едукативних семинара
Подстицање наставника и студената за активно ангажовање у процесу мобилности +++	Конкурисање за ERASMUS+ пројеката мобилности наставног особља
Могућност иновирања студијског програма током акредитационог циклуса и примена корективних мера у складу са Правилником о промени акредитованог студијског програма+++	Периодично самовредновање наставног материјала, наставног процеса као и оптерећења студената
Учешће на пројектима који ће омогућити додатна средства за	Информисање о отвореним позивима за пројекте од стране одговарајућих служби

опремање лабораторија чиме би се побољшао практични аспект држања наставе++	
Подстицање наставника и сарадника на коришћење Е-учења преко Мудл платформе као и чешће коришћење мејлинг листа за ширење информација у вези са наставним процесом ++	
Опасности/слабости	Стратегија уклањања слабости
Недостатак финансија за подршку процеса реформе и модернизацију наставног процеса++	Инсистирати на системским решењима на националном нивоу у сарадњи са Министарством просвете
Незаинтересованост појединих наставника и сарадника за похађање курсева ++	Подстицати наставнике и сараднике на стално научно, стручно и педагошко усавршавање

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

АКЦИОНИ ПЛАН

(Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења стандарда 5.)

Активност	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
I КРАЈЊИ ПРИОРИТЕТ ДАТИ ПЕРМАНЕНТНОМ ПОБОЉШАЊУ ПРОЦЕСА КВАЛИТЕТА НАСТАВЕ			
Системска стандардизација наставног процеса са аспекта метода наставе, вођења и чувања документације (одржани часови наставе, присуство студената на настави и консултацијама, континуирано оцењивање и завршни испит) и критеријума оцењивања	Ректор, проректори, Центар за обезбеђење и унапређење квалитета	Перманентно	Боља проходност студената и краће време студирања.
Континуирано праћење промена у броју наставника и сарадника Повећање броја наставника у односу на број студената, односно повећање коефицијента "број наставника/број студената" Израда „шеме“ кадровске	Ректор, проректори, шефови департмана	До 2026.г.	Пријем нових наставника и сарадника за УНО за које је константована промена.

структуре по департманима и студијским програмима			
Континуирано, доследно и непристрасно праћење и вредновање целокупног наставног процеса	Ректор, проректори, Центар за обезбеђење и унапређење квалитета	Перманентно	
Подстицати и подржавати учешће студената на разним конгресима и на тај начин повећати њихову конкурентност и мотивацију за постизање посебних успеха	Проректори, наставници и сарадници	Перманентно	Број студената учесника на Конгресима
Повећати квалитет наставних публикација и уџбеника системом рецензирања и редовном проценом од стране студената. Увести награде за ауторе најбољих уџбеника	Комисија за издавачку делатност, Руководилац Библиотеке	До 2027.г.	Формирана база рецензената за уџбеничку делатност
Израда процедура за прелазак на онлајн наставу у кризним ситуацијама везаним за различите безбедоносне, климатске и здравствене ризике локалног, националног или глобалног карактера (пример епидемије везане за COVID 19)		До 2027.г.	Усвојене процедуре
<p>Показатељи и прилози за Стандард 5:</p> <p>Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса</p> <p>Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.</p> <p>Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника</p>			

СТАНДАРД 6: Квалитет научноистраживачког стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

Опис стања, анализа и процена

Државни универзитет у Новом Пазару је научно-образовна институција која кроз своју делатност остварује јединство високог образовања, научноистраживачког и стручног рада. Универзитет реализује основне, мастер, интегрисане и докторске академске студије, као и струковне студије у оквиру природно-математичког, медицинског, техничко-технолошког и друштвено-хуманистичког научно-образовног поља.

Стручна пракса студената саставни је део курикулума основних, интегрисаних и мастер академских и струковних студија, за чију реализацију Универзитет склапа уговоре са установама, организацијама и привредним субјектима. Стручна пракса се организује и реализује према Програму стручне праксе у чијој изради учествују наставници у својству предметног наставника и координатора организације и реализације стручне праксе. Јединство научноистраживачке и образовне делатности Универзитет остварује и кроз процедуру избора у наставничка звања, као и кроз поверавање наставе на предметима. Наставници се у одговарајућа наставничка звања бирају за ужу научну област на основу резултата научноистраживачког рада остварених у датој ужој научној области. У оквиру студијских програма наставни предмети су на основу садржаја разврстани по ужим научним областима и акредитацијом се поверавају наставницима изабраним за ужу научну област којој дати предмети припадају (Књига наставника и Књига предмета).

Наставници и сарадници запослени на Универзитету учествују у реализацији научноистраживачког рада кроз публикацију научних радова, кроз учешће на домаћим и међународним научним скуповима и кроз учешће у реализацији домаћих и међународних пројеката. У претходном трогодишњем периоду публиковано су 125 радова у научним часописима са СЦИ листе, односно просечно по 0,91 рада по наставнику/сараднику. Од укупног броја публикованих научних радова око 30% чине радови категорије M21a и M21. Научни радови појединих наставника имају високи утицај и њихова цитираност износи од око 330 до око 570 цитата у 2023. години. Тренутно се на Универзитету реализује један пројекат у оквиру програма међународне билатералне сарадње са Словенијом и 3 научноистраживачка пројекта Фонда за науку у оквиру Зеленог програма сарадње науке и привреде и програма Идентитети и Призма. Универзитет учествује и у реализацији пројеката у оквиру DAAD и Еразмус+ програма. Наставници стално запослени у високошколској установи руководе једним текућим научноистраживачким пројектом (Табела 6.1). У претходном трогодишњем периоду наставници Универзитета су, као руководиоци код Фонда за науку, конкурисали са три предлога пројекта у оквиру програма Идеје и једним пројектом у оквиру програма Промис 2023, од којих ниједан није ушао у ужи избор. У оквиру програма Призма аплицирано је са три предлога пројекта, од којих су два ушла у ужи избор, али нису одобрена за финансирање. У току 2023. године поднет је предлог пројекта мултилатералне сарадње у оквиру програма *Horizon Europe (Coordination and support action - CSA)*, који је одбијен за финансирање, као и предлог пројекта из програма међународне билатералне сарадње са Хрватском 2024-2026, који је тренутно у евалуацији. Од укупно 137 наставника и сарадника само је 8 укључено у реализацију домаћих и међународних пројеката, што чини 5,84%.

У оквиру Центра за обезбеђење и унапређење квалитета, Комисија за праћење, унапређење и контролу квалитета научноистраживачког рада континуирано прати, оцењује и предлаже мере за унапређење обима и квалитета научноистраживачког рада на Универзитету. Извештај о научноистраживачком раду за 2023. годину ([Прилог 6.6](#)) доступан је јавности на сајту Универзитета.

Државни универзитет у Новом Пазару је одлуком Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије акредитован за обављање научноистраживачког рада у пољу природно-математичких, техничко-технолошких, друштвених и хуманистичких наука ([Прилог 6.4](#)). Универзитет реализује научноистраживачки рад према Програму који доноси, а у складу са својим циљевима и расположивим научноистраживачким капацитетима. У погледу садржаја, истраживачких стратегија и циљева, Програм научноистраживачког рада ([Прилог 6.5а](#) и [Прилог 6.5б](#)) је усаглашен са приоритетима дефинисаним Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије, као и са европским циљевима и стандардима високог образовања.

Знања до којих Универзитет долази научноистраживачком делатношћу укључују се у процес наставе индиректно, посредством наставних предмета и директним укључивањем студената у истраживање, дисеминацију и промоцију резултата истраживања. На бројним студијским програмима мастер академских студија, наставни предмет из области Методологије научноистраживачког рада слуша се као обавезни предмет. У зависности од природе образовног поља, бројни студијски програми на основним и мастер академским студијама као саставни део курикулума имају наставне предмете који својим садржајем омогућавају студентима стицање знања и вештина у области научноистраживачке методологије (курикулум студијских програма). Студенти основних и мастер академских студија се активно укључују у истраживања, дисеминацију, промоцију и популаризацију резултата истраживања. У 2023. години одбрањено је 69 мастер радова, а студенти основних академских студија су презентовали 3 рада на међународном научном скупу. Око 40 студената основних академских студија учествовало је у промоцији науке у оквиру „Фестивала науке и културе“, који је у организацији Универзитета одржан 2023. године ([Прилог 6.6](#)). Укључивање студената докторских академских студија у све аспекте научноистраживачког рада регулисано је Правилником о докторским студијама ([Прилог 15.1](#)), Правилником о избору ментора ([Прилог 15.4](#)) и Програмом развоја научноистраживачког подмлатка Државног универзитета у Новом Пазару за период 2022-2026. године ([Прилог 6.9](#)). У протеклом трогодишњем периоду одбрањена је једна докторска дисертација и усвојен је Извештај комисије за оцену докторске дисертације, чија се одбрана планира за 2024. годину.

Универзитет обезбеђује истраживачку инфраструктуру, информатичку и административну подршку, као и одређене подстицајне мере за унапређење обима и квалитета научноистраживачког рада. Подстицајне мере се односе на финансирање наставника и сарадника за научну извршеност ([Прилог 6.7](#)), дисеминацију и промоцију резултата истраживања посредством дигиталног репозиторијума и Е-науке, доследнопримењивање критеријума научноистраживачких постигнућа при избору у наставничка звања и при именовању ментора на студијским програмима докторских академских студија.

Избор наставника се врши у складу са Правилником о начину и поступку заснивања радног односа и стицању звања наставника и сарадника на Државном универзитету у Новом Пазару, који је у погледу критеријума који се односе на резултате научноистраживачког рада усклађен са препорукама Националног савета за високо образовање, као и са критеријумима других високошколских установа за дато образовно-научно поље. Постигнути резултати у научноистраживачком раду доследно се примењују као обавезни

критеријум за избор у звање наставника. Поред броја објављених научних радова, као критеријум научноистраживачких постигнућа примењује се и критеријум који се односи на оригинално стручно остварење или руковођење или учешће у пројекту за избор у звање ванредни професор, као и критеријум који се односи на резултате у развоју научнонаставног подмлатка на Универзитету и на број цитата за избор у звање редовни професор. Извештаји о избору наставника доступни су јавности на сајту Универзитета: <http://www.dunp.np.ac.rs/izvestaj-komisije-za-izbor-nastavnika-i-saradnika/>.

Избор и именовање ментора на студијским програмима докторских академских студија врши се на почетку сваке школске године према тренутно важећим стандардима за акредитацију студијских програма докторских академских студија у оквиру образовно-научног поља. За школску 2023/24. годину избор ментора на докторским академским студијама је извршен на основу испуњености услова из стандарда 9 за акредитацију студијских програма докторских академских студија. У пољу природно-математичких, медицинских и техничко-технолошких наука за менторе су именовани наставници који имају најмање 5 радова објављених у претходних десет година у часописима на SCI листи, док су у пољу друштвено-хуманистичких наука за менторе именовани наставници који су у претходних десет година остварили најмање 24 бода (4 бода за рад у часопису са листа SSCI, ERIH, HeinOnline и EconLit или у часопису категорије M24; 20 бодова за радове у категоријама: M11-M14; M21-M24; M31-M34 и M51, при чему радови у категоријама: M31-M34 чине највише 20% потребних бодова). Од укупног броја наставника 62,36% испуњава услов за ментора на докторским академским студијама.

Поред примене одређених подстицајних мера за унапређење обима и квалитета научноистраживачког рада, Универзитет нема успостављен систем за финансијску подршку младим истраживачима, за публикавање радова у научним часописима са отвореним приступом и учешће на научним скуповима, за набавку истраживачке опреме и потрошног материјала из вишка сопствених прихода. Изостанак ове подршке у значајној мери се одржава на обим и квалитет експерименталних истраживања, као и на обим публикавања резултата истраживања.

У 2023. години, Универзитет је посредством Лабораторије за испитивање грађевинских материјала „проф. др Вера Николић-Станојевић“ остварио и сарадњу са привредом кроз пружање услуга грађевинским предузећима.

У циљу унапређења научноистраживачког рада и изградње капацитета за развој иновација и трансфер технологије, Универзитет је у 2024. години формирао Научноистраживачки центар и усвојио Програм научноистраживачког рада 2025-2032.

Од 2009. године, Универзитет у два броја годишње издаје научни часопис *Scientific publications of the State university of Novi Pazar series A: Applied mathematics, informatics & mechanics*, који је 2023. године категорисан као M52. У складу са Правилником о издавачкој делатности (Прилог 6.8), Универзитет издаје и зборнике радова, монографије и различите врсте уџбеничке литературе чији су аутори наставници и сарадници запослени на Универзитету.

Показатељи и прилози за стандард 6:

[Табела 6.1.](#) Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

[Табела 6.2.](#) Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.

Табела 6.4. Списак SCI/SSCI-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем)

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године

Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.7. Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.

Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду.

Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.4. Одлука о акредитацији Државног универзитета у Новом Пазару као НИО

Прилог 6.5. Програм научноистраживачког рада ДУНП

Прилог 6.6. Извештај о научноистраживачком раду за 2023. годину

Прилог 6.7. Правилник о институционалном финансирању

Прилог 6.8. Правилник о издавачкој делатности

Прилог 6.9. Програмом развоја научноистраживачког подмлатка ДУНП за период 2022-2026. године

СТАНДАРД 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

ОПИС СТАЊА

Државни универзитет у Новом Пазару има укупно 222 наставника и сарадника и то: 5 професора емеритуса, 27 редовних професора, 20 ванредних професора, 82 доцента, 7 наставника страног језика и наставника вештина, 3 професора струковних студија, 11 предавача, једног научног саветника, 3 виша научна сарадника, 2 научна сарадника, 3 асистента са докторатом, 25 асистената, 9 сарадника у настави и 24 сарадника ангажована по уговору. Од укупног броја ангажованих наставника (161), са пуним радним временом ангажована су 93 наставника, са непуним радним временом ангажовано је 7 наставника, док је по уговору ангажован 61 наставник. Од укупно 61 сарадника, њих 36 је ангажовано са пуним радним временом, са непуним радним временом ангажован је 1 сарадник док су у допунском раду ангажована 24 сарадника.

Полазећи од велике важности наставника и сарадника запослених на ДУНП за друштвену заједницу у којој они делују, основни циљ у обезбеђивању квалитета наставника и сарадника је да омогући да се на Универзитету нађу најквалитетнији кадрови, који ће својим стручним, педагошким и научноистраживачким квалитетима омогућити испуњење мисије и визије ДУНП.

Квалитет наставника и сарадника на Државном универзитету у Новом Пазару, обезбеђује се:

- пажљивим планирањем кадрова, селекцијом младих талентованих сарадника и благовременим подмлађивањем наставног кадра;
- избором наставника и сарадника на основу јавног поступка;
- јасним дефинисањем права и обавеза наставника и сарадника;
- провером квалитета њиховог рада (педагошког, научноистраживачког и стручног);
- стварањем услова за побољшање компетенција наставника и сарадника у стручном, научном и дидактичком погледу.

Планирање наставног кадра

Државни универзитет у Новом Пазару спроводи дугорочну политику квалитетне селекције и подстицања младих кадрова, чиме се постиже благовремено и планирано подмлађивање наставног кадра. Афирмисање научноистраживачког рада почиње још на студентском нивоу, када наставници и сарадници препознају студенте са смислом за научноистраживачки рад. Укључењем најквалитетнијих младих кадрова у наставу у звању студената-демонстратора, који се ангажују из реда студената мастер и докторских студија, ствара се база из које се врши избор будућег наставног кадра.

У складу са мисијом и циљевима рада ДУНП, као и Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије, Програм развоја научноистраживачког подмлатка предвиђа даље унапређење образовних и истраживачких капацитета, залагање за квалитет и ефективност истраживања и интернационализацију. Развојем досадашњих и акредитацијом нових студијских програма докторских академских студија биће дат подстицај

иновацијама.

Универзитет пружа пуну институционалну и персоналну подршку најбољим мастер студентима и студентима докторских академских студија. Ови студенти се, такође, укључују у текућа истраживања која се реализују у установи.

Детаљан програм развоја научноистраживачког подмлатка садржан је у документу Програм развоја научноистраживачког подмлатка ДУНП за период 2022-2026. године ([Прилог 6.9](#)) и доступан је на сајту Универзитета (<http://www.dunp.np.ac.rs/>).

Инструменти и правилници којима се остварује дугорочно планирање квалитетног наставног кадра:

- Статут Државног универзитета у Новом Пазару;
- Правилник о начину и поступку заснивања радног односа и стицању звања наставника и сарадника на Државном универзитету у Новом Пазару;
- Правилник о начину, времену и поступку избора наставника страних језика и наставника вештина на Државном универзитету у Новом Пазару;
 - Правилник о условима, начину и поступку избора сарадника ван радног односа;
 - Правилник о приступном предавању;
 - Програм развоја научноистраживачког подмлатка Државног универзитета у Новом Пазару.

Избор наставника и сарадника

Основни циљ ДУНП је да обезбеди да на Универзитету раде најквалитетнији наставници и сарадници који ће својим стручним, педагошким и научноистраживачким компетенцијама омогућити испуњење мисије и визије Универзитета. Стога се квалитет наставника обезбеђује пажљивим планирањем, селекцијом најталентованијих младих сарадника, благовременим подмлађивањем кадра, избором на основу јавног поступка, јасним дефинисањем права и обавеза, провером квалитета рада, у смислу стручног, научноистраживачког и педагошког рада, као и стварањем услова за побољшање њихових компетенција у свим поменутих аспектима.

Квалитет наставника и сарадника на ДУНП обезбеђује се поштовањем прописа који регулишу избор наставника и сарадника на Универзитету и то: Закон о високом образовању, Статут Државног универзитета у Новом Пазару, Правилник о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника на ДУНП, Правилник о начину, времену и поступку избора наставника страних језика и наставника вештина на Државном универзитету у Новом Пазару и Правилник о условима, начину и поступку избора сарадника ван радног односа. Сви наведени документи су јавни и доступни оцени стручне и шире јавности (<http://www.dunp.np.ac.rs/propisi-univerziteta/>). Поступци и услови избора су предмет периодичне провере и усавршавања и узимају у обзир Правилник о поступку и начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача, као и Препоруке Националног савета за високо образовање.

Државни универзитет у Новом Пазару се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника кроз следеће критеријуме:

- Наставни рад;
- Научноистраживачки, односно уметнички рад кандидата;
- Стручно-професионални допринос;

- Допринос академској, односно широј заједници;
- Сарадња са другим високошколским и научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству.

Транспарентност поступка обезбеђена је кроз јавно доступну електронску документацију о сваком избору у звање на сајту Универзитета (<http://www.dunp.np.ac.rs/izvestaj-komisije-za-izbor-nastavnika-i-saradnika/>).

Систематско праћење и оцењивање научноистраживачке делатности врши се од стране Комисије за категоризацију радова пријављених кандидата за избор у звање на основу библиографија свих наставника и сарадника. Педагошку активност наставника и сарадника оцењују студенти кроз редовне анкете. На основу ових анкета оцењује се сваки наставник, сарадник и сваки предмет, а детаљне резултате за себе и свој предмет наставник или сарадник може добити од Студентског парламента.

Државни универзитет у Новом Пазару спроводи политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег усавршавања кроз подстицање најбољих студената да остану на Универзитету, путем обезбеђивања позиција студената-демонстратора, подстицања у изради завршних радова који имају истраживачку компоненту, студентске размене, праксе у институтима и др.

Заснивање радног односа и стицање звања наставника и сарадника на ДУНП врши се следећим поступком:

- 1) Ректор универзитета, објављује конкурс за избор у звање и на радно место наставника и сарадника за ужу научну област и по процедури у складу са Статутом и другим актима установе. За радно место наставника за које постоји потреба расписује се конкурс најкасније шест месеци пре истека избора у звање. Конкурс, са роком пријављивања кандидата од 15 дана, објављује се у Службеном Гласнику Републике Србије;
- 2) Ректор, на предлог Већа департмана, именује Комисију за разматрање конкурсног материјала и писање извештаја. Чланови Комисије су у истом или вишем звању од оног у које се кандидат бира. Један члан комисије је наставник у радном односу на другој ВШУ. Комисија за писање извештаја о пријављеним кандидатима дужна је да сачини извештај о сваком кандидату, да да мишљење да ли кандидат испуњава Законом и Правилником прописане услове за избор у одговарајуће звање и да предложи да се од кандидата, који испуњавају услове, изабере један, односно највише онолико кандидата колико се тражи конкурсом. Комисија је дужна да сачини извештај и у случају када се ниједан од пријављених кандидата не предлаже за избор у одговарајуће звање. Чланови комисије за писање извештаја о кандидату за избор у звање одговорни су за потпуну, правилну и тачну класификацију и квантификацију резултата рада кандидата;
- 3) Извештај комисије који садржи потпуне, правилно разврстане и оцењене резултате рада сваког кандидата ставља се на увид јавности путем интернет странице Универзитета;
- 4) Веће одговарајућег департмана разматра Извештај комисије и примедбе на Извештај, ако су поднете за време док је Извештај био на увиду јавности. Веће департмана предлаже Наставно-научном већу Универзитета да донесе одлуку којом предлаже да се кандидат изабере у одговарајуће звање или да се кандидат не изабере;
- 5) Наставно-научно веће разматра предлог одлуке Већа департмана за избор наставника и сарадника. Председник Наставно-научног већа може одредити члана Већа департмана за известиоца о једном или више извештаја о којима се одлучује на седници Наставно-

научног већа. Известилац треба, пре свега, да обрати пажњу на техничку исправност навода комисије за писање извештаја о кандидатима за избор у звање, а нарочито на поступак и начин вредновања резултата научноистраживачког рада кандидата. Председник Наставно-научног већа може да позове и неког од потписника извештаја, да пред већем усмено образложи наводе у извештају и мишљење комисије. После разматрања Извештаја комисије и предлога одговарајућег департмана, Наставно-научно веће Универзитета може донети одлуку о утврђивању предлога да се кандидат изабере у одговарајуће звање или да се кандидат не изабере;

- б) Сенат Универзитета доноси одлуку о избору наставног особља у одговарајуће звање на предлог Наставно-научног већа. Сенат може донети одлуку о избору у звање предложеног кандидата или донети одлуку да се предложени кандидат не изабере у предложено звање. Одлука Сената мора да буде образложена. Одлука Сената доставља се кандидатима. Са изабраним кандидатом ректор закључује уговор о раду када се створе услови за његово ангажовање у настави, у обиму у складу са нормом часова.

Инструменти и мере који се користе у поступку избора наставника и сарадника:

- Статут Државног универзитета у Новом Пазару, доступан на сајту ДУНП;
- Правилник о начину и поступку заснивања радног односа и стицању звања наставника и сарадника на Државном универзитету у Новом Пазару, доступан на сајту ДУНП;
- Правилник о начину, времену и поступку избора наставника страних језика и наставника вештина на Државном универзитету у Новом Пазару, доступан на сајту ДУНП;
- Правилник о условима, начину и поступку избора сарадника ван радног односа, доступан на сајту ДУНП;
- Правилник о приступном предавању, доступан на сајту ДУНП;
- Извештај комисије и предлог одлуке за избор и заснивање радног односа, доступан на сајту ДУНП на увид јавности.

Провера квалитета педагошког, научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника

Провера квалитета педагошког, научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника на ДУНП спроводи се у оквиру Центра за обезбеђење и унапређење квалитета, континуирано и систематично.

Континуирана едукација наставника и сарадника

Полазећи од чињенице да континуирана едукација представља нужну и неопходну делатност непрекидног протока иновативних идеја, знања и достигнућа у светлу најновијих сазнања и открића, ДУНП обезбеђује наставницима и сарадницима перманентно усавршавање путем студијских боравака, учешћа на научним, уметничким и стручним пројектима и скуповима, организовањем стручног усавршавања или упућивање наставног особља на обуку или скупове са циљем стручног усавршавања итд.

АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА СТАНДАРДА

(Процена испуњености стандарда с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања)

Број наставника и сарадника ангажованих на Универзитету одговара потребама студијских програма који се реализују. Број наставника је довољан да покрије укупан број часова

теоријске наставе на свим студијским програмима. Квалификације свих наставника и сарадника одговарају образовно-научном пољу и нивоу њихових задужења. Већина наставника тренутно испуњава услове за ментора (има најмање 5 радова на SCI листи).

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим избором наставног кадра. Поступак избора је јаван, а обавља се у складу са Законом о високом образовању и Статутом Универзитета. Државни универзитет у Новом Пазару ствара услове за перманентну едукацију и унапређење компетенција наставника и сарадника.

SWOT АНАЛИЗА

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе вршена је као:

- +++ високо значајно
- ++ средње значајно
- + мало значајно
- 0 без значајности

У оквиру Стандарда 7, установа је анализирала и квантитативно оценила следеће елементе:

7.1. Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника +++

Транспарентност поступка обезбеђена је кроз јавно доступну електронску документацију о сваком избору у звање на сајту Универзитета (<http://www.dunp.np.ac.rs/izvestaj-komisiije-za-izbor-nastavnika-i-saradnika/>).

7.2. Усаглашеност поступка избора са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање ++

Поступак и услови избора у наставничка звања засновани су на одредбама Закона о високом образовању, Статуту Универзитета и критеријумима Националног савета за високо образовање.

7.3. Систематско праћење и подстицање педагошких, истраживачких и стручних активности наставника и сарадника ++

Систематско праћење и оцењивање наставне и научноистраживачке делатности врши се од стране Комисије за контролу и осигурање квалитета наставеи Комисије за праћење, унапређење и контролу квалитета научноистраживачког рада у оквиру Центра за обезбеђење и унапређење квалитета. Педагошку активност наставника и сарадника оцењују студенти кроз редовне анкете. На основу ових анкета оцењује се сваки наставник, сарадник и сваки предмет (<https://www.dunp.np.ac.rs/obezbedjenje-kvaliteta/>). Универзитет у границама својих могућности подстиче педагошке, истраживачке и стручне активности.

7.4. Дугорочна политика селекције наставничког и истраживачког подмлатка ++

Дугорочна политика селекције наставничког и истраживачког подмлатка је детаљно разрађена у оквиру докумената Стратегија обезбеђења квалитета ДУНП ([Прилог 1.1](#)) и Програм развоја научноистраживачког подмлатка ДУНП за период 2022-2026. године ([Прилог 6.9](#)).

7.5. Обезбеђење перманентне едукације и усавршавања +++

Државни универзитет у Новом Пазару дуги низ година организује и подстиче наставнике и

сараднике на учествоваће у семинарима, радионицама, студијским боравацама, специјализацијама, на научним, уметничким и стручним пројектима и скуповима ради унапређења стручних и педагошких компетенција. Образовање подразумева квалификације компатибилне са Националним оквиром квалификација (НОК), који је повезан са Европским оквиром квалификација за целоживотно учење и оквиром квалификација Европског простора високог образовања.

7.6. Повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди ++

Повезаност образовног рада са истраживањем присутна је у највећој мери на докторским студијама. Учење на овом нивоу је углавном независно од формалних програма и одвија се самоиницијативно, тј. постоји простор за обликовање вештина или учења према појединачним интересима. Повезаност образовног рада са привредом је слабије развијена, због ограничене могућности остваривања сарадње са малобројним привредним организацијама у окружењу.

7.7. Вредновање педагошких способности +++

Систематско праћење и оцењивање наставне делатности наставника и сарадника врши се од стране Комисије за контролу и осигурање квалитета наставе и Комисије за анализу ефикасности студирања и оптерећења студената. Педагошку активност наставника и сарадника оцењују студенти кроз редовне анкете. Државни универзитет у Новом Пазару се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава прописаних поступака и услова путем којих, између осталог, оцењује и резултате педагошког рада кандидата (<https://www.dunp.np.ac.rs/obezbedjenje-kvaliteta/>).

7.8. Вредновање истраживачких способности ++

Систематско праћење и оцењивање научноистраживачке делатности наставника и сарадника врши се од стране Комисије за праћење, унапређење и контролу квалитета научноистраживачког рада. Постављеним високим критеријумима за избор наставника обезбеђује се добар ниво и квалитет наставника (<https://www.dunp.np.ac.rs/obezbedjenje-kvaliteta/>).

7.9. Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника ++

Педагошки рад наставника и сарадника редовно се евалуира од стране студената. Такође, дефинисане су корективне мере у случају негативних оцена педагошког рада наставника и сарадника. Мишљење студената о педагошком раду прилаже се као документ у поступку избора наставника и сарадника (<https://www.dunp.np.ac.rs/obezbedjenje-kvaliteta/>).

Предности/унутрашње снаге/потенцијали	Стратегија појачања предности
Постојећи квалитет наставника и сарадника је на задовољавајућем нивоу. +++	Одржати већ успостављену категорију награђивања.
Присутна је тежња наставника и сарадника ка сталном побољшању научне и стручне компетентности. +++	Одржати и унапредити услове за избор у наставничка звања.
Унутрашње слабости	Стратегија уклањања слабости

На појединим предметима није вршено пажљиво планирање кадрова и обезбеђивање подмлатка. ++	Доношење Плана развоја кадрова и Стратегије подмлађивања наставног кадра од стране управе.
Могућности	Стратегија појачања
Наставници и сарадници су свесни својих могућности. Млађи наставници и сарадници желе промене које би им пружиле боље услове интеграције у европски простор образовања и истраживања. ++	Развој програма за мотивацију и унапређење интеграције у европски научно-образовни простор.
Финансирање из међународних пројеката. +++	Стимулација за истраживаче који аплицирају, а посебно за оне који добију пројекте.
Укључивање студената у научноистраживачки рад. +++	Подстицање најбољих свршених студената да упишу докторске студије и на пријављивање на Позив Министарства просвете, науке и технолошког развоја за талентоване младе истраживаче-студенте докторских академских студија за укључивање у научноистраживачки рад
Опасности	Стратегија уклањања опасности
Буквално схватање да квалитет наставника чини само М фактор - односно број објављених радова, уз запостављање осталих (педагошких, стручних, социјалних, моралних и људских) чинилаца квалитета наставника. ++	Разрадити стандард у правилнику којим је регулисан избор наставника и сарадника.
Недостатак финансија за подршку процеса реформе и модернизацију наставног процеса. ++	Веће приходовање Универзитета кроз европске пројекте и могућу комерцијализацију нестандартних лабораторијских услуга.
Дестимулација научноистраживачког рада недовољним издвајањем за истраживања од стране ВШУ. ++	Подстицати конкурисања за међународне и европске пројекте.
Изостајање финансирања нових радних места од стране Министарства просвете. +++	Универзитет обезбеђује сопствена средства за запошљавање најбољих дипломираних студената и научних талената.

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

АКЦИОНИ ПЛАН

(Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења Стандарда 7)

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
-------------------	------------------	------------------------	---

Развити посебне стандарде и мере којима се унапређује и осигурава квалитет у области образовања наставника. ++	- Национални савет за високо образовање - КАПК	2028.	Веће задовољство студената
Унапређење квалитета научно-истраживачког, уметничког и стручног рада наставног кадра (израда и имплементација плана континуираног усавршавања кадрова; предлог мера за унапређење квалитета НИР-а). ++	- Проректор за науку - Комисија за праћење, унапређење и контролу квалитета научноистраживачког рада	2026.	План усавршавања Број организованих курсева перманентног образовања Број полазника курсева
Развој и очување талената (израда стратешког документа који ће свеобухватно дефинисати начин идентификовања, праћења, запошљавања и усавршавања талентованих студената, као будућег наставног и научноистраживачког потенцијала). +++	- Комисија за праћење и унапређење квалитета научноистраживачког рада - Управа	Перманентно	Запошљавање и даље усавршавање талентованих дипломаца
Успоставити систем и финансијске механизме на Универзитету за целоживотно образовање наставног и ненаставног особља (сем наставника укључити све шефове административно-стручних служби) у циклусима од 3 до 5 година. +++	- Ректор - Правна служба	2028.	Дефинисати у Правилнику о приходима Универзитета изворе финансирања за целоживотно образовање.
Усвојити Правилник којим се подржава и регулише финансијска подршка боравка наставника (мобилност) на високошколским установама у иностранству. +++	- Правна служба - Шеф рачуноводства	2028.	Доношење Правилника

Показатељи и прилози за Стандард 7

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника на ДУНП (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника на ДУНП (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1а. Правилник о начину и поступку заснивања радног односа и стицању звања наставника и сарадника на Државном универзитету у Новом Пазару

Прилог 7.1б. Правилник о начину, времену и поступку избора наставника страних језика и наставника вештина на Државном универзитету у Новом Пазару

[Прилог 7.1в.](#) Правилник о условима, начину и поступку избора сарадника ван радног односа на ДУНП
[Прилог 7.1г.](#) Правилник о приступном предавању
[Прилог 7.1д.](#) Правилник о поступку избора у научна односно истраживачка звања
[Прилог 7.2.](#) Однос укупног броја студената и броја запослених наставника и сарадника на нивоу ДУНП

СТАНДАРД 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

ОПИС СТАЊА, АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА СТАНДАРДА

Полазећи од чињенице да квалитет студената представља њихову способност да савладају теоретска и практична знања и овладају вештинама које одговарајући студијски програм прописује, као и да у овоме постигну што бољи успех за што краће време, јасно је да се посебна пажња мора обратити на селекцију студената приликом уписа, ефикасност студирања, анагажованост студената у наставним и ваннаставним активностима, као и на континуирано праћење постигнућа студената.

Најважнији показатељи квалитета студената су:

- што већа конкуренција и селекција студената при упису на универзитет;
- однос броја уписаних према броју дипломираних студената;
- ефикасност студирања (дужина студирања, процентуална заступљеност броја студената који уписују наредну годину са 60 или 37 ЕСПБ, просечна оцена);
- број студената ангажованих у наставном процесу (демонстратори);
- број студентских и награђених студентских радова на домаћим и иностраним конгресима;
- број студената са одговарајућим стипендијама;
- број студената који су уписали докторске студије;
- број студената који су добили стране стипендије;
- мишљење послодаваца о компетенцијама дипломираних студената.

Дефинисањем стандарда и поступака за обезбеђење квалитета студената обезбеђују се оптимални услови студирања како би дипломци постигли што већу ефикасност и стекли највиши ниво практичних и теоријских знања. Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета студената на Државном универзитету у Новом Пазару утврђени су Законом о високом образовању, Статутом и, прецизније, одговарајућим правилницима: Правилник о упису студената на студије првог степена ОАС и ОСС Државног универзитета у Новом Пазару, Правилником о мастер академским студијама, Правилником о докторским студијама, Правилником о полагању испита и оцењивању, Стандардима испита у виду теста који су описани у Правилнику о полагању испита и оцењивању, Правилником о обезбеђењу и унапређењу квалитета, Правилником о самовредновању и поступку унапређења квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Државном универзитету у Новом Пазару, Правилником о избору најбољих дипломаца Државног универзитета у Новом

Пазару и Правилником о условима, начину и поступку избора сарадника ван радног односа–демонстратора.

За праћење и обезбеђење квалитета студената одговорни су сви наставници и сарадници, руководство установе (ректор и проректор), Комисије за обезбеђење квалитета, Центар за обезбеђење и унапређење квалитета, Центар за информационе технологије, као и стручне службе Универзитета (Студентска служба) и Библиотека.

Универзитет, у складу са дугорочном стратегијом образовања и квалитета и акционим планом, спроводи дугорочну политику обезбеђења квалитета студената, руководећи се следећим принципима:

- информисаност потенцијалних и уписаних студената о њиховим студијама;
- уписивање најквалитетнијих, од свих пријављених кандидата;
- једнакост и равноправност при упису на студије;
- обавезно похађање и активно учествовање студената у свим облицима наставе и обезбеђење услова за квалитетно извођење наставног процеса;
- обезбеђење континуираног праћења студената у савладавању и напредовању на одговарајућем студијском програму путем оцењивања и анализе релевантних параметара ефикасности њиховог студирања;
- укључивање студената у све наставне и ваннаставне активности које се реализују на Универзитету - разни видови студентског организовања (Студентски парламент, секције, демонстратура, научноистраживачки рад, спорт и сл.).

Информисаност студената

Информисање студената је значајно и одвија се преко интернет странице ДУНП, информатора, огласних табли, стручних служби ДУНП и социјалних мрежа посредством Студентског парламента, али се студенти још увек недовољно информишу о својим правима и обавезама. Сви поменути извори информација нуде студентима податке о ДУНП и његовој управи, податке о студијским програмима, пријемном испиту, испитним активностима током студијског програма, податке о оцењивању, као и податке о студентским организацијама.

Државни универзитет у Новом Пазару благовремено информише потенцијалне, као и све студенте пружајући им релевантне информације у вези са њиховим студијама. Сви студенти се пре почетка школске године упознају са правилима о студирању, обавезом праћења наставе као и методама оцењивања које су усклађене са циљевима, садржајем и обимом студијског програма. Ове информације се налазе у Информатору, на сајту и на огласним таблама студијских програма и садрже следеће информације:

- податке о Универзитету, руководству Универзитета и студијским програмима (курикулуми студијских програма, план и програм наставе по предметима, расподела ЕСПБ, календар наставе, облици наставе, услови уписа у наредну годину студија, буџетски статус);
- податке о пријемном испиту (услови уписа, потребна документација, полагање пријемног испита, оцењивање задатака, начин рангирања и избор кандидата, начин и рокови за подношење жалби);
- податке о испитима, при чему су све испитне активности (испитни рокови, термини тестова, практичних и усмених испита, испитни спискови, испитна питања, препоручена литература) одвијају по унапред објављеном плану;
- податке о оцењивању, што укључује критеријуме оцењивања и облике провере знања

(континуирана провера знања и завршни испит);

- податке о студентским организацијама.

Упис студената

Државни универзитет у у Новом Пазару има јасно прописане процедуре за упис на све нивое студија. Сви департмани спроводе многобројне активности са циљем да се средњошколци добро информишу о студијама које се реализују на Универзитету. Поред промоција у средњим школама, издавања информатора о упису, пружања релевантних информација о студијским програмима и упису путем интернет страница и друштвених мрежа, Универзитет већ годинама своје акредитоване студијске програме представља на Фестивалу науке и културе.

Промовисање савесног и добро промишљеног избора студијских програма међу ученицима средњих школа путем њиховог упознавања са садржајем различитих студијских програма, предусловима за упис и захтевима студентског живота кроз квалитетно систематско информисање, користе се за квалитетан упис студената. Државни универзитет у Новом Пазару сваке године уписује најбоље студенте, селекцијом пријављених кандидата на унапред прописан и јаван начин, који је регулисан Правилником о упису студената на студије првог степена ОАС и ОСС Државног универзитета у Новом Пазару, Правилником о мастер академским студијама и Правилником о докторским студијама ([Прилог 8.1а](#), [Прилог 8.1б](#) и [Прилог 8.1в](#)).

За средњошколце који се одлуче да конкуришу за упис на Државни универзитет у Новом Пазару благовремено се организује припремна настава за пријемни испит.

На акредитоване студијске програме свих нивоа студија које организује Државни универзитет у Новом Пазару уписују се кандидати под условима и на начин уређен Законом, Статутом Универзитета, Правилником о упису студената на студије првог степена ОАС и ОСС Државног универзитета у Новом Пазару, Правилником о мастер академским студијама и Правилником о докторским студијама, Правилником о студијама на ДУНП и условима Конкурса.

Универзитет утврђује број студената који се уписује на све акредитоване студијске програме, у складу са Законом и одобреним квотама по студијским програмима за упис у прву годину студија.

Упис студената са инвалидитетом, припадника ромске националности, држављана Републике Србије који су средњу школу завршили у иностранству, припадника српске националне мањине из суседних земаља, лица која немају јавну исправу о стеченом средњем образовању, страних држављана, као и страних држављана у статусу миграната/тражилаца азила, дефинисан је одредбама из „Стручног упутства за спровођење уписа у прву годину студијских програма основних и интегрисаних академских студија на високошколским установама чије је оснивач Република Србија“, којих се ДУНП при расписивању конкурса придржава.

Страни држављанин се може уписати на студије под истим условима као и домаћи држављанин. Страни држављанин се може уписати на студије ако је здравствено осигуран, поседује нострификовану диплому о средњем образовању у четворогодишњем трајању, односно нострификоване дипломе о завршеним претходним нивоима студија и ако влада српским језиком. Страни држављани се уписују у својству самофинансирајућег студента, и то у складу са одлуком Универзитета о висини школарине.

Универзитет сачињава ранг листу пријављених кандидата за упис на студије првог степена на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању у четворогодишњем трајању, успеха на матури, резултата испита за проверу знања, односно склоности и способности, сабирањем броја поена освојених на пријемном испиту (највише 60) и броја поена освојених из претходног школовања (највише 40), и по потреби, на основу успеха на националним и интернационалним такмичењима.

На студијске програме на Државном универзитету у Новом Пазару у прву годину студија у школској 2022/23. години и школској 2023/24. години уписао се следећи број кандидата:

- Укупан број студената уписан у прву годину (у оба уписна рока) школске 2022/2023. године на ОАС, ОСС и ИАС је 811. На МАС школске 2022/23. уписано је 84 студента. На ДАС школске 2022/23. уписан је 1 студент.
- У школској 2023/24. укупан број уписаних студената на ОАС, ОСС и ИАС био је 564. Укупан број студената школске 2023/24. уписаних у прву годину на МАС је 61 студент. По конкурсу за упис у прву годину докторских академских студија исте школске године уписан је 1 студент.

Гарантована је једнакост кандидата при упису на Универзитет

Права студената не могу бити ограничена по основу пола, расе, брачног стања, боје коже, језика, вероисповести, политичког убеђења, националног, социјалног или етничког порекла, инвалидности или по другом сличном основу, положају или околности.

На ДУНП омогућен је и упис кандидата са инвалидитетом. Високошколска установа пружа додатну подршку студентима из осетљивих група. Додатна подршка обезбеђује се, без дискриминације по било ком основу, сваком студенту из осетљивих друштвених група, коме је услед неповољног социо-економског положаја, постојања сензорног, моторног, интелектуалног или другог облика инвалидитета, тешкоћа у учењу и других разлога потребна додатна подршка у образовању. Начин студирања студената са инвалидитетом регулисан је Правилником о пружању додатне подршке студентима са инвалидитетом ([Прилог 8.9](#)).

Обавеза присуства студената у свим видовима наставе

Статутом установе и Правилником о студијама на ДУНП прописано је обавезно присуство и активно учешће студената у свим видовима наставе, као и могућност надокнаде изостанака са практичне наставе. Студент има право на потпис, без надокнаде, уколико је изгубио једну, односно највише две лабораторијске вежбе или до 40% предавања, одн. аудиторних вежби у семестру. У Правилнику о студијама ДУНП ([Прилог 4.4](#)), у делу Похађање наставе и надокнада пропуштане наставе, детаљно су описане процедуре везане за редовно присуство и активно учествовање у настави, као и начин надокнаде пропуштене наставе (чланови 28-34). Редовно похађење наставе и остваривање предиспитних обавеза доноси студентима одређени број поена који утиче на формирање коначне оцене, што је дефинисано Правилником о полагању испита и оцењивању ([Прилог 8.2](#)). Према Пословнику о раду Комисије за осигурање квалитета наставе и Правилнику о студијама на ДУНП, студенти имају индивидуалне картоне на сваком предмету у којима се евидентирају подаци о њиховом присуству и активностима у настави (теоретској и практичној) и уписују оцене из предиспитних активности (вежбе, семинари, колоквијуми, графички радови и пројектни задаци). Статутом ДУНП је дефинисана обавеза студената везана за обавезно присуство и активно учешће у свим видовима наставе, међутим, учача се недовољна свест студената о важности стечених компетенција, знања и вештина у односу на формалне резултате, као и давање предности практичној настави у односу на предавања. Завршни испит се полаже

усмено, у писаној форми, или у писаној форми и усмено, односно практично, у складу са студијским програмом.

Настава се организује и изводи у седишту Универзитета, односно у објектима наведеним у дозволи за рад. Настава се изводи у амфитеатрима, учионицама, вежбаонама, наставним и научноистраживачким лабораторијама и другим просторијама Универзитета и његових наставних база, а у складу са акредитацијом.

Студентима су на располагању Библиотека и читаоница са богатим библиотечким фондом као и рачунарске учионице.

Утврђени су и доступни јавности критеријуми, правила и процедуре оцењивања студената

Оцењивање студената је поступак којим се нумерички квантификују практична и теоријска знања стечена током наставног процеса. Наставници се током оцењивања придржавају критеријума оцењивања који су предвиђени Правилником о полагању испита и оцењивању. Универзитет перманентно усавршава методе оцењивања и процену знања, што је усаглашено са циљевима, садржајем и обимом студијског програма, као и са исходима учења за одговарајући предмет. Методе оцењивања конципиране су тако да процењују исходе учења, усклађене су са циљевима, садржајима и обимом студијског програма. Прати се и оцењује рад студената током наставе, односно оцена рада студената током наставе и на завршном испиту (који је приказан у укупној оцени). На завршном делу испита студент може остварити највише 100 поена, укључујући поене остварене у току предиспитних активности.

Предиспитне обавезе обухватају континуирану проверу знања и оцењивање активности студената на практичној настави, што има за циљ да се установи у којој мери су се студенти припремили за вежбу, али и да покаже у којој мери су студенти овладали одговарајућим знањима и вештинама. Студијским програмом и програмом предмета утврђују се предиспитне обавезе које ће омогућити да студент на квалитетан и ефикасан начин оствари циљеве предмета и које ће обезбедити квалитетно оцењивање успеха студената у њиховој реализацији. Студент је дужан да реализује предиспитне обавезе на време и начин који је утврђен програмом предмета. Програмом предмета могу се утврдити следећи облици предиспитних обавеза: редовно похађања наставе, вежбе (аудиторне, самосталне и лабораторијске), тестови, колоквијуми, семинарски рад, израда и одбрана графичких радова и пројектних задатака и други облици наставе. Програмом предмета се за сваку предиспитну обавезу утврђује максималан број поена које студент може да оствари успешном реализацијом дате предиспитне обавезе. Испуњењем предиспитних обавеза и полагањем завршног испита студент може остварити највише 100 поена, при чему предиспитне обавезе учествују са најмање 30, а највише 70 поена.

Испит је највиши ниво провере рада и знања студената и завршава се формирањем коначне оцене. У зависности од карактера предмета, завршни испит може да се полаже усмено, у писаној форми, или у писаној форми и усмено, односно практично, у складу са студијским програмом. Правилником о полагању испита и оцењивању детаљно су описани: пријава испита, ток испита, начин полагања испита, полагање завршног испита у писаној форми (испитни тест), полагање завршног испита у писаној форми и усмено и/или само усмено, као и формирање коначне оцене. Правилником је такође детаљно описано полагање завршног испита у писаној форми (испитни тест), полагање завршног испита у писаној форми и усмено и/или само усмено. Такође, дефинисани су типови тест питања и начин њиховог вредновања.

Усмени испити одвијају се у присуству јавности, а наставник, руководећи се нормама академског и етичког кодекса, процењује различите елементе знања као што су познавање и повезивање чињеница, садржајност одговора и стил изражавања.

ДУНП води трајну евиденцију о положеним испитима која се налази у индексу, испитној пријави, испитној књизи и записнику.

Систематично се анализирају, оцењују и унапређују методе и критеријуми оцењивања студената

У складу са исходом предмета, самовредновањем квалитета и критеријума оцењивања на наставном предмету, као и на основу периодичних анкета студената, контролише се поступак оцењивања и гарантује објективност, што је обавеза сваког наставника укљученог у процес оцењивања. Студенти у анкетама дају мишљење и сугестије у вези са свим облицима наставе, укључујући и мишљење о процени услова студирања и организацији студијских програма, објективности оцењивања.

На основу статистичких података добијених од Центра за обезбеђење и унапређење квалитета и Студентске службе о пролазности и просечној оцени по предметима и за сваки предмет, предузимају се корективне мере у вези са уједначавањем критеријума и побољшања пролазности (ако је ниска) на наставном предмету или појединачно за наставника (корекција програма предмета, литературе, услова за полагање испита и др.).

Универзитет је у школској 2022/23. години спровео редовну годишњу евалуацију наставног процеса путем анкета студената свих студијских програма и анализу података о пролазности студената и просечним оценама по годинама и предметима свих студијских програма (Прилог 8.4), у складу са Правилником о самовредновању и поступку унапређења квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Државном универзитету у Новом Пазару. Према овом Правилнику у ситуацијама када је успешност полагања предмета на годишњем нивоу мања од 30%, редовно се спроводе корективне мере за побољшање квалитета студијских програма, наставе и услова рада.

Анализом Прилога 8.4. могу се извести доле наведени закључци.

На СП Економија најмања пролазност је на првој години студија на којој је на два предмета пролазност на испитима мања од 30%. Највећа пролазност на испитима је на четвртој години студија (на свим предметима је пролазност већа од 50%). Просечне оцене на прве три године студија су уједначене и крећу се углавном од 6.50 до 7.70. На четвртој години студија су нешто више и крећу се у распону од 6.89 до 9.00.

На СП Пословна информатика на пролазност на прве три године знатно утиче чињеница да на свакој од ових година имамо предмете на којима је пролазност на испитима мања од 30%, и то на првој години три предмета, на другој години два предмета и на трећој години такође два предмета. На четвртој години нема предмета на којима је пролазност на испитима мања од 30%. Највише просечне оцене су на четвртој години студија, где је само на једном предмету просечна оцена мања од 7 и износи 6.22.

На СП Право пролазност на свим годинама студија је уједначена, с тим што ни на једном предмету пролазност на испитима није мања од 30%. Просечне оцене на првој години студија су незнатно мање него на осталим годинама и крећу се у распону од 7.17 до 7.76.

На СП Српска књижевност и језик највећа пролазност је на трећој, четвртој и петој години где је на скоро 50% предмета пролазност на испитима 100%, а на само једном предмету пролазност на испитима је испод 50%. На другој и четвртој години студија идентификован је по један предмет на којем је пролазност на испитима мања од 30%. Највише просечне

оцене на овом студијском програму су на петој години студија, где најмања просечна оцена износи 8.14.

На СП Енглески језик и књижевност од четири предмета на којима је пролазност на испитима мања од 30%, три су на првој години студија, тако да је пролазност на овој години знатно мања него на осталим годинама студија. Највећа пролазност је на петој години студија (на четири од шест предмета пролазност је 100%), док су просечне оцене највише на четвртој и петој години (на свим предметима просечне оцене су више од 8.00).

На СП Психологија на прве две године студија пролазност на предметима је углавном око или испод 50%, док је на трећој и четвртој години пролазност изнад 50% (само је на једном предмету испод 50%). С обзиром да је само на првој години студија идентификован један предмет на коме је пролазност на испитима мања од 30%, ова година студија је година са најмањом пролазношћу. Просечне оцене су уједначена на свим годинама студија.

На СП Васпитач у предшколским установама највећа пролазност је на трећој години студија, где је на осам предмета пролазност на испитима 100%. Међутим, на свим годинама студија идентификовани су предмети на којима је пролазност на испитима мања од 30%, и то на првој години два предмета, на другој години пет предмета, на трећој и четвртој години по један предмет. Највише просечне оцене су на трећој години студија, а најмање на првој години студија.

На СП Хемија на четвртој години је изразито висока пролазност. На трећој години на 50% предмета пролазност на испитима је 100%, док је на седам од десет предмета на четвртој години пролазност 100%, док је најмања пролазност 66.67%. На овом студијском програму идентификована су два предмета на којима је пролазност на испитима мања од 30%, који се налазе на првој и другој години студија. Највише просечне оцене су на четвртој години студија, а најмање просечне оцене на првој години студија.

На СП Биологија од четири предмета на којима је пролазност на испитима мања од 30%, три се налазе на првој години студија, тако да је пролазност на овој години знатно мања него на осталим годинама студија. Највећа пролазност на испитима је на четвртој години студија, где је на свим предметима пролазност на испитима већа од 50%. На првој години студија просечне оцене су ниже него на осталим годинама, где су углавном уједначене.

На СП Математика четврта година студија је година са највећом пролазношћу на испитима, где је на пет предмета пролазност на испитима 100%. Такође, само на четвртој години студија нема предмета на којима је пролазност на испитима мања од 30%. Просечне оцене по предметима варирају од просечне оцене 6.00 до просечне оцене 10.00.

На СП Архитектура највећа пролазност је на петој години студија где само на једном предмету пролазност на испитима није 100%. На првој и другој години студија идентификован је по један предмет на којима је пролазност на испитима мања од 30%. На петој години су и највише просечне оцене где је најнижа просечна оцена 8.18.

На СП Грађевинарство прва и трећа година студија су године са најмањом пролазношћу јер су и на првој и на трећој години студија идентификована по три предмета на којима је пролазност на испитима мања од 30%. Просечне оцене су уједначене на свим годинама студија.

На СП Софтверско инжењерство оба предмета на којима је пролазност на испитима мања од 30% су на првој години студија, тако да је пролазност на овој години знатно мања него на осталим годинама студија. Просечне оцене на прве две године студија су уједначене и нешто су ниже него на трећој и четвртој години студија.

На СП Рачунарска техника на шест предмета на првој години студија пролазност на испитима је мања од 30%, тако да је пролазност на првој години студија знатно мања него на осталим годинама студија. Од осталих година студија још само на четвртој години студија имамо један предмет на којем је пролазност на испитима мања од 30%. На првој години студија су и најниже просечне оцене, док су највише на четвртој години студија.

На СП Агрономија на свим годинама студија пролазност на сваком предмету на испитима је преко 50%, тако да нема предмета на којима је пролазност на испитима мања од 30%. Просечне оцене су у свега пар случајева више од 8.00.

На СП Прехрамбена технологија два предмета на којима је пролазност на испитима мања од 30% су на другој и трећој години студија. На другој години студија су и најниже оцене на овом студијском програму (на 5 предмета је просечна оцена нижа од 7.20).

На СП Рехабилитација пролазност на испитима је на трећој и четвртој години знатно већа него на првој и другој години. Такође, два предмета на којима је пролазност на испитима мања од 30% су на првој и на другој години студија, с тим што су и просечне оцене на трећој и четвртој години знатно више него на првој и другој години студија.

На СП Спорт и физичко васпитање на првој години студија идентификован је један предмет на којем је пролазност на испитима мања од 30%. Иста ситуација је и на четвртој години студија. На прве две године студија просечне оцене су ниже него на трећој и четвртој години, и углавном не прелазе просечну оцену 8.00 док на последње две године студија просечна оцена је углавном виша од 8.00.

На СП Здравствена нега оба предмета на којима је пролазност на испиту мања од 30% су на првој години студија, тако да је пролазност на овој години знатно мања него на осталим годинама студија. На другој и трећој години студија је уједначена пролазност где је на већем броју предмета пролазност на испитима 100%. Просечне оцене на другој години студија су више него на првој и трећој години.

На СП Фармација нема предмета на којима је пролазност на испитима мања од 30%. С обзиром да се ради о новом студијском програму, који је прву годину студија уписао школске 2022/2023 настава се одвијала само за прву годину студија, тако да су се просечне оцене за прву годину студија кретале у распону од 6.40 до 9.00.

На основу Извештаја о резултатима вредновања квалитета студијских програма, наставе и услова рада за школску 2022/23. годину, од укупно седам департмана само Департман за правне науке на годишњем нивоу није имао мању пролазност на испитима од 30%. На студијском програму Право у оквиру Департмана за правне науке ни на једном предмету пролазност на испитима на годишњем нивоу није била мања од 30%. На Департману за биомедицинске науке, на три од четири студијска програма пролазност на испитима је била мања од 30%. На Департману за техничко-технолошке науке од шест студијских програма, на пет студијских програма пролазност на испитима је била мања од 30%. На осталим департманима (Економија, Филолошке науке, Филозофске науке и Природно-математичке науке) сви студијски програми који постоје у оквиру ових департмана су имали мању пролазност на испитима од 30%. Иако је пролазност на овим студијским програмима мања од 30% морамо напоменути да је узрок такве пролазности ниска пролазност на једном до два предмета од укупног броја предмета који се слушају на датом студијском програму. Изузетак су студијски програм Васпитач у предшколским установама где је идентификовано девет предмета где је забележена нижа пролазност на испитима од 30%. Такође, на студијским програмима Пословна информатика и Рачунарска техника број предмета где је пролазност на испитима на годишњем нивоу мања од 30% је по седам.

Како би се активније укључили студенти у креирање наставног процеса, потребно је да организационе јединице одговорне за квалитет Државног универзитета у Новом Пазару, а пре свега сама високошколска установа, ураде следеће:

- наставе са континуираним праћењем квалитета студијских програма и даљим успостављањем процедура за прикупљање података од садашњих и бивших студената, послодаваца и удружења;
- непрекидно унапређују мерење исхода учења како би боље проценили студијске програме;
- наставе с континуираним спровођењем анкета међу студентима о квалитету свих предмета и постигнутим резултатима у њиховом савладавању;
- уведу нове методе наставе које подстичу замену образовања оријентисаног ка "подучавању" образовањем оријентисаним ка "учењу".

Да би постигли добре резултате у редовној евалуацији студијских програма, наставних процеса, степена остварења исхода учења и њихове релевантности на тржишту рада, универзитет треба непрестано радити на унапређењу:

- подизања свести студената о важности процеса самоевалуације и повећања поверења студената у резултате овог процеса;
- подстицања иницијативе студената у предлагању мера за побољшање квалитета и праћења имплементације предложених корективних мера и мерења побољшања;
- редовног информисања најмлађих студената о процесима самоевалуације, контроли квалитета и њиховим студентским правима путем Студентског парламента и студентских делегата у телима Универзитета;
- организовања већег броја повремених анкета захваљујући којима се правовремено реагује на тренутно уочене проблеме, користећи предности информационог система;
- подстицања и унапређења мобилности студената како би се они најбоље уверили у ефикасност процеса и мере контроле квалитета у развијеним земљама, доприносећи развоју културе квалитета.

Методe оцењивања студената и знања која су усвојили у току наставно-научног процеса усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма

Важно је напоменути да је интегрисање концепта исхода учења у студијске програме довело до промене оквира за оцењивање током и на самом крају процеса учења. Тиме је наглашен значај формативног праћења исхода као мерљивих показатеља напредовања и промовисан обједињен приступ процесу учења и оцењивања у настави на ДУНП. На основу допуне Правилника о полагању испита и оцењивању на испиту из 2011. године, недавним доношењем новог Правилника, као и урађеног документа Мапирање предмета на основу исхода учења студијског програма, било би корисно да у наредној школској години сваки предмет у оквиру студијског програма, уколико нема, развије сопствени правилник о оцењивању у коме би био наглашен принцип по коме оцена исказује ефекте учења, односно оствареност исхода учења сваког предмета и напредовање студената у савладавању исхода студијског програма у целини.

Високошколска установа обезбеђује коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената (објективност, етичност и коректан однос према студенту)

На сваку врсту неправилности се реагује корективним мерама у складу са одредбама одговарајућих докумената (Статут Универзитета, Правилник о полагању испита и оцењивању), првенствено ради утврђивања узрока и узрочника неусаглашености и њиховог

отклањања. Током оцењивања студената поклања се пажња професионалном и етичком кодексу понашања наставника и исти се очекује и од студената ([Прилог 8.5](#)).

Механизми за процену и контролу процедура оцењивања предвиђени су путем приговора на оцену добијену на испиту и/или могућности полагања испита пред комисијом. Ове процедуре предвиђене су Статутом, Правилником о студијама на ДУНП и Правилником о полагању испита и оцењивању (Прилог 8.2).

Систематично се прати и оцењује ефикасност студирања

Континуирано праћење успешности и ефикасности студирања спроводи Комисија за анализу ефикасности студирања и оптерећења студената. Ефикасност студирања се одређује као однос између квалитета уписаних студената после положеног пријемног испита и квалитета студената по завршеним студијама. Такође, одређује се квалитет студирања, као однос броја дипломираних студената према броју уписаних у прву годину основних академских интегрисаних и основних струковних студија, мастер академских студија, као и однос броја студената уписаних на докторске академске студије и броја студената који су докторирали ([Табела 8.2](#)). Табела 8.2. приказује Стопу успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09), а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма.

Анализом података уочава се постојање значајне разлике у успешности студената између различитих студијских програма *Основних академских студија*. У овом тренутку, најмање ефикасни јесу студенти Права (2,38), Економије (2,63) и Пословне информатике (2,56), док су највећу успешност у студирању показали студенти Хемије (27,27), Спорта и физичког васпитања (11,76) и Рехабилитације (9,09).

Упоредивањем података о Стопи успешности студената из периода текуће школске године (2022/23) са подацима из школске 2020/21. може се запазити следеће:

- од свих наведених студијских програма, на три студијска програма се бележи пораст ефикасности студирања – Васпитач у предшколским установама, Грађевинарство и Рехабилитација, док сви остали студијски програми показују пад стопе успешности;
- у односу на претходни Извештај о самовредновању (2022), Стопа успешности студената на Основним академским студијама пала је са 9,32 на 7,04, колико тренутно износи.

Што се *Мастер академских студија* тиче, студенти остварују знатно већу успешност студирања. Од постојећих студијских програма убедљиво највећа ефикасност постигнута је на програму Образовање васпитача у предшколским установама (успешност студирања од чак 83,33%) и Спорт и физичко васпитање (57,14%), док је најмања на СП Рехабилитација (6,67%). Просечна успешност студената Мастер академских студија на свим студијским програмима износи 39,02%.

Упоредивањем наведених података из текуће школске године са подацима из 2020/21. може се закључити следеће:

- од три студијска програма која су била обухваћена и претходним Извештајем о самовредновању (2022), једино студијски програм Биологија показује пораст успешности студирања са 6,25% на 20%, док студијски програми Хемија и Рехабилитација остварују пад са 60% и 28,57% на 33,33% и 6,67%;
- у односу на претходни Извештај о самовредновању (2022), Стопа успешности студената на Мастер академским студијама порасла је са 25,81% на 39,02%, колико износи у текућој школској години.

Новина у односу на претходни Извештај о самовредновању је постојање *Основних*

струковних студија Здравствене неге, са стопом успешности студирања од 11,90%, као и **Интегрисаних академских студија** Енглеског језика и књижевности, са ефикасношћу од 3,44%.

Укупно гледано, проценат успешних студената на свим нивоима студија (ОСС+ССС+МСС+ОАС+МАС+САС+ИАС+ДАС) је у благом порасту у односу на претходни Извештај о самовредновању (2022), са 11,09% на 12,40%.

ДУНП има дефинисане показатеље ефикасности студирања: (а) на нивоу Универзитета, где се процењује ефикасност студирања у оквиру сваког студијског програма на основу просечне дужине трајања студија; (б) на нивоу године студија и наставних предмета у оквиру сваког студијског програма, где се процењују параметри техничке ефикасности, тј. оптимални услови за извођење наставе на основу пролазности по годинама, предметима и испитивачима, и (в) на индивидуалном нивоу, где се врши процена ефикасности студирања за сваког студента, сваке године студија и по завршетку истих (за студије у целини), на основу броја положених испита у свакој години студија (положио све испите освојивши 60 ЕСПБ, стекао услов за упис у наредну годину студија освојивши минимално 37 ЕСПБ, или није остварио услов за упис у наредну годину студија, јер није освојио 37 ЕСПБ) и просечне оцене током студирања.

Табела 8.3. приказује обједињене податке за различите нивое студија у одговарајућим научним пољима, а односи се на број студената који су уписали текућу школску годину (2022/23) у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37–60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија.

Највећи број студената **ОАС** који су текућу школску годину уписали са 60 ЕСПБ је на IV години поља ДХ наука (њих 54), затим следе студенти II године такође поља ДХ наука (12) и на трећем месту по успешности су студенти III године поља ТТ наука и IV године поља ПМ наука (по 11). Највећи број студената који су показали најмању ефикасност по овом критеријуму, односно остварили мање од 37 ЕСПБ, је на II години поља ДХ наука (њих 48).

На **МАС** највећи број студената који су текућу школску годину уписали са 60 ЕСПБ је на I години поља ДХ наука (23) и на I години поља ПМ наука (10). Највише студената са мање од 37 ЕСПБ је на I години поља ДХ наука (6) и I години поља МД наука (4), у оквиру мастер академских студија.

ОСС се тренутно изводе само у оквиру поља МД наука, и ту се запажа да је на II години највише оних студената који су уписали текућу школску годину са 60 ЕСПБ (14), али и оних који су остварили мање од 37 ЕСПБ (6).

У текућој школској години **ИАС** се изводе у оквиру поља ДХ, ТТ и ПМ наука. На овом нивоу студија највише студената са 60 ЕСПБ при упису било је на II и III години у оквиру поља ТТ наука (по 8), док је највише студената са испод 37 ЕСПБ на II години у оквиру поља ДХ наука (њих 29).

Ако наведене резултате упоредимо са подацима из претходног Извештаја о самовредновању (2022), долазимо до следећих закључака:

- на основу података из оба Извештаја, највећи број студената који су у датом тренутку уписали школску годину са 60 ЕСПБ припада пољу ДХ наука, посматрано на свим нивоима студија;
- узевши у обзир научна поља која фигурирају и у претходном Извештају о самовредновању (2022) и у овом тренутку, можемо приметити да је у оквиру два поља остварен значај пад броја најуспешнијих студената, који школску годину уписују са 60

ЕСПБ, и то у оквиру ДХ поља са 149 на 107, а у оквиру поља ТТ наука са 78 на 47 студената. У оквиру поља ПМ наука можемо рећи да је тај број остао на истом нивоу, 38 односно 37.

ДУНП обезбеђује дефинисање референтних вредности за оријентацију анализе ефикасности студирања и утврђује мере за побољшање ефикасности студирања. Такође, води трајну евиденцију о положеним испитима која се налази у индексу, испитној пријави, испитној књизи и испитном записнику. У случају слабије пролазности, на основу статистичких показатеља, али и мишљења студената добијених из анкета које спроводи Комисија за анализу ефикасности студирања и оптерећења студента, спроводе се корективне мере усмерене ка побољшању пролазности (додатна настава, побољшање квалитета питања и начина оцењивања код провере знања, усклађеност исхода учења са наставним методама и оцењивањем, квалитет литературе, индивидуални однос наставника према студенту и др. ([Прилог 3.3](#)), у складу са Правилником о самовредновању и поступку унапређења квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Државном универзитету у Новом Пазару. Чланом 9. овог Правилника описана је процедура предлагања и усвајања корективних мера.

У циљу унапређења квалитета студената, најбољи студенти се укључују у практичну наставу као демонстратори, избором регулисаним Правилником о избору најбољих дипломаца Државног универзитета у Новом Пазару ([Прилог 8.8](#)).

Развој каријере студената

У циљу унапређења квалитета студената, најбољи студенти се укључују у практичну наставу као демонстратори, избором регулисаним Правилником о условима, начину и поступку избора сарадника ван радног односа—демонстратора. Поред практичне наставе, демонстратори се ангажују у научноистраживачким пројектима и излажу резултате својих истраживања на међународним и домаћим конгресима студената, на основу чега добијају препоруке за различите стипендије.

Чланом 44. Статута ДУНП дефинисане су делатности Каријерног центра, које у великој мери дају подршку студентима у планирању и развоју њихове каријере. Основне делатности Каријерног центра, које се остварују кроз Канцеларију за развој каријере студената, јесу:

- организација програма обука за развој креативног размишљања и стицање предузетничких вештина код студената, истраживача и ученика;
- организација и промоција волонтерских програма;
- организација кампања отворених иновација у сарадњи са предузећима;
- организација такмичења за најбољу студентску идеју;
- саветодавна подршка корисницима Центра у развоју идеја и њиховој валидацији;
- помоћ студентима и ученицима у коришћењу опреме и софтвера у прототипској радионици Центра;
- помоћ студентима и истраживачима у стварању и развијању идеје о покретању сопственог посла кроз оснивање start-up предузећа;
- помоћ истраживачима у стварању и развијању идеје о оснивању spin-off компанија за комерцијализацију истраживачких резултата.

Систематско решење било би анализа потреба за запошљавањем одређеног профила југозападне регије Србије као и на нивоу државе, како би се на нивоу високошколске установе понудиле одговарајуће области образовања (кроз кратке програме студије, пројекте, стручну праксу) које би дале већу могућност запошљавања.

Задатак Канцеларије за развој каријере студената је и да прати рад и развој дипломаца

(алумниста) Државног универзитета у Новом Пазару, да поседује јединствену базу података са њиховим радним статусом као и да од њих тражи да, уколико су у могућности, пренесу своја знања и искуства студентима.

Такође, чланом 58. Статута ДУНП дефинисана је делатност Савета послодаваца ради креирања и усаглашавања студијских програма са привредом и потребама тржишта рада Универзитета.

Организовање студената

Државни универзитет у Новом Пазару је студентима омогућио одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању у складу са законом, првенствено обезбеђењем услова за рад Студентског парламента (описано у Стандарду 13), али и различитим другим облицима (обезбеђење простора и опреме и финансијским подстицајима). Посебно се, у овом смислу, истиче помоћ Универзитета у организовању студентских такмичења. Студентима су на располагању одређени просторни капацитети у којима ради Студентски парламент, Научноистраживачки центар, Спортски савез, Канцеларија за међународну сарадњу и Студентски рачунарски центар.

Квалитет и успех студената подстиче се и организовањем наградних такмичења из одређених области за студенте. Наградна такмичења мотивишу студенте на остваривање бољих резултата током студирања.

Поред редовних активности, Студентски парламент је у 2023. учествовао у реализацији Сајма запошљавања и стручних пракси Прваприлика, који је планиран и за 2024. годину. Састојао се из трибина и радионица са акцентом на упознавању младих самогућностима покретања сопственог бизниса. Тема је актуелна и еквивалентна темиконференције, сходно интересовањима студената. У завршном делу послодавци су у оквиру сопствених штандова, током дана одговарали на питања студената и дипломаца, упућивали иху процес запошљавања, те су неки од студената добили прилику да обављају стручну праксу у фирмама излагача, док су присутни алумнисти и студенти виших нивоа студија уговорили интервјуе. Како су сви студијски програми били обухваћени активностима сајма, повратне реакције су веома позитивне – планирано је да сајам запошљавања и стручних пракси Прваприлика постане редован пројекат.

SWOT АНАЛИЗА

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе изражена је као:

- +++ (високо значајна),
- ++ (средње значајна),
- + (мало значајна)
- 0 (безначајна).

У оквиру стандарда 8, установа је анализирала и квантитативно оценила следеће елементе:

8.1. Процедура пријема студената +++

Стање: Државни универзитет у Новом Пазару има јасно прописане процедуре за упис на све нивое студија, регулисане одговарајућим правилницима. Селекција пријављених кандидата врши се на унапред прописан и јаван начин.

8.2. Једнакост и равноправност студената, укључујући и студенте са посебним потребама +++

Стање: При упису студената поштује се и гарантује једнакост кандидата по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење). Начин студирања студената са инвалидитетом регулисан је Правилником о студирању и полагању испита студената са инвалидитетом на Државном универзитету у Новом Пазару. У складу са Законом о високом образовању и Статутом поштује се и процентуална квота уписа студената који припадају националним мањинама.

8.3. Рад на планирању и развоју каријере студената++

Стање: Основи циљ Канцеларије за развој каријере студената јесте да обезбеди подршку студентима и дипломцима у развоју знања и вештина које ће им бити од значаја при запошљању или наставку школовања, да оспособи одређену групу студената која ће у току студија стећи радно искуство, да обезбеди промоцију студената и дипломаца као ресурс подручја са којег они потичу у циљу бржег и квалитетнијег привредног развоја, да студенте припреми за излазак на тржиште рада након дипломирања, да их путем разних пројеката (попут Студентске праксе, посете локалним фирмама и компанијама) повеже са послодавцима и да им пружи подршку у стицању оних знања и вештина које су потребне у модерном пословном свету, да их упозна са актуелним трендовима и потребама привреде.

Универзитет остварује везу са бившим студентима (алумнистима) кроз рад Канцеларије за развој каријере.

8.4. Доступност информација о студијама+++

Стање: ДУНП благовремено информисае потенцијалне, као и све студенте, пружајући им релевантне информације повезане са њиховим студијама. Ове информације налазе се у информатору, на сајту Универзитета и на огласним таблама студијских програма.

8.5. Доступност процедура и критеријума оцењивања+++

Стање: Оцењивање студената регулисано је Правилником о полагању испита и оцењивању. Универзитет перманентно усавршава методе оцењивања и процену знања у складу са циљевима, садржајем и обимом акредитованог студијског програма, као и са исходима учења за одговарајући предмет.

8.6. Анализу метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима, годинама, уз корективне мере +++

Стање: У складу са исходима предмета, самовредновањем квалитета и критеријума оцењивања на предмету, као и на основу периодичних анкета студената контролише се поступак оцењивања и гарантује објективност. Такође, предузимају се мере у вези са уједначавањем критеријума и побољшањем пролазности (ако је ниска) на наставном предмету (корекција програма предмета, литературе, услова за полагање испита и др.).

8.7. Усклађеност метода оцењивања са исходима студијског програма +++

Стање: Методе оцењивања студената и знања која су усвојили у току наставно-научног процеса усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма. ДУНП обезбеђује и дефинише методе оцењивања студената за сваки предмет (обавезни и изборни) на одговарајућем студијском програму, на предлог наставника студијског програма, што је усаглашено са циљевима, садржајима и обимом акредитованог студијских програма и у складу са циљем, исходом и садржајем предмета.

8.8. Објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања:+++

Стање: Високошколска установа обезбеђује коректно и професионално понашање

наставника током оцењивања студената (објективност, етичност и коректан однос према студенту). Понашање наставника током оцењивања студената периодично оцењују студенти путем анкета које спроводи Комисија за контролу и осигурање квалитета наставе. Мишљење студената је да се скоро сви наставници понашају коректно и професионално током оцењивања студената.

8.9. Систематично се прате и проверавају оцене студената по годинама и предметима +++

Стање: ДУНП има дефинисане показатеље ефикасности студирања: (а) на нивоу Универзитета, процењује се ефикасност студирања у оквиру сваког студијског програма, на основу просечне дужине трајања студија; (б) на нивоу година студија и наставних предмета у оквиру сваког студијског програма, процењују се параметри техничке ефикасности, тј. оптимални услови за извођење наставе, на основу пролазности по годинама и по предметима и по испитивачима, и (в) на индивидуалном нивоу, врши се процена ефикасности студирања за сваког студента у свакој години студија и по завршетку студија (за студије у целини), на основу броја положених испита у свакој години студија (положио све испите освојивши 60 ЕСПБ, стекао услов за упис у наредну годину студија освојивши минимално 37 ЕСПБ, или није остварио услов за упис у наредну годину студија, јер није освојио 37 ЕСПБ) и просечне оцене током студирања. Континуирано праћење успеха и ефикасности студирања спроводи Комисија за анализу ефикасности студирања и оптерећења студената, која ради у саставу Центра за обезбеђење и унапређење квалитета, уз помоћ података које припрема Студенска служба.

8.10. Праћење пролазности студената по предметима, програмима и годинама, уз корективне мере

Стање: Континуирано праћење успеха и ефикасности студирања спроводи Комисија за анализу ефикасности студирања и оптерећења студента и Комисија за контролу и осигурање квалитета наставе, у складу са Правилником о самовредновању и поступку унапређења квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Државном универзитету у Новом Пазару. Чланом 9. овог Правилника описана је процедура предлагања и усвајања корективних мера.

8.11. Студентско организовање и учествовање у одлучивању +++

Стање: ДУНП обезбеђује студентима разне видове студентског организовања. Студентима су на располагању одређени просторни капацитети у којима ради Студентски парламент, Научноистраживачки центар, Спортски савез Државног универзитета у Новом Пазару, Секција за међународну сарадњу, Студентски рачунарски центар. У складу са ЗОВО и Статутом ДУНП студенти су укључени у рад свих органа универзитета и одговарајућих стручних служби.

Елемент за оцену SWOT анализом	Оцене	Стратегија
	Предности	Стратегија појачања предности
	Поштује се законска процедура пријема студената заснована на вредновању успеха постигнутог у средњој школи и резултата постигнутог на пријемном испиту. +++	

Процедура пријема и оцењивања студената	Јасно дефинисане и јавно доступне процедуре о упису студената у прву годину студија. +++		
	Потпуно дефинисана процедура оцењивања студената. +++		
	Слабости	Стратегија уклањања слабости	
	Недовољан број пријављених кандидата искључује оштру конкуренцију при упису. ++	Смањивање броја уписаних кандидата у прву годину студија.	
	Недовољно дефинисан поступак у случају ниске пролазности по предметима. +++		
	Могућности	Стратегија појачања могућности	
	Решавањем проблема запослености повећао би број заинтересованих за студије. ++	Усклађеност дугорочне стратегије образовања и запошљавања на републичком нивоу.	
	Опасности	Стратегија уклањања опасности	
Спуштањем критеријума при упису може доћи до повећаног интересовања за студирање, што би могло утицати на пад квалитета свршених дипломаца. ++	Подизањем квалитета студијских програма и могућности запошљавања повећаће се интересовање за упис, а самим тим ће се повећати и конкуренција при упису.		
Рад на планирању и развоју каријере студената	Предности	Стратегија појачања предности	
	Комисија за анализу ефикасности студирања и оптерећења студената систематично прати каријеру студената на основу више параметара добијених од стручних служби (просечна оцена, дужина студирања, број ЕСПБ при упису у наредну годину и др). +++	На основу квалитета студената, њихове склоности и опредељености, усмерити их на област у којој ће постићи најбоље резултате.	
	Слабости	Стратегија уклањања слабости	
Досадашњи вид праћења напредовања студената даје ефективне резултате у погледу истицања најбољих студената, али не и осталих који чине већину.	Рад са што мањим групама студената што ће омогућити индивидуално праћење сваког студента и усмерити га сходно његовим могућностима.		

	+++		
	Могућности	Стратегија појачања могућности	
	Системска анализа на нивоу државе ради одређивања потреба за запошљавањем одређеног профила како би се на нивоу високошколске установе понудиле одговарајуће области специјализације које би дале сигурност запошљавања. +++	Уписати онолики број студената који ће бити у стању да одговори високим захтевима студија, а то се може постићи повећаном конкуренцијом на пријемном испиту; резултат тога је висок квалитет високообразованих кадрова.	
	Опасности	Стратегија уклањања опасности	
	Несхватање значаја праћења индивидуалне каријере и парцијална краткорочна решења. ++	Озбиљна анализа постојећег стања и коришћење искустава развијених земаља.	
Анализа метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима, годинама, корективне мере	Предности	Стратегија појачања предности	
	Оцењивање се врши по Правилнику о полагању у коме се прецизно разрађују методе континуиране провере знања, стицања кредита у оквиру предиспитних активности и на завршном испиту, који је прилагођен исходу предмета; постоји довољан број наставника који ће на адекватан и посвећен начин моћи да оцене студенте. +++	Утврдити прецизније критеријуме у дефинисању потребних знања, омогућити униформан испит за све кандидате, разрадити метод провере примене практичних знања, осмислити питања на тестовима чији ће резултат бити реални показатељ усвојеног знања. Увођење тестова, два пута у току студија, којима ће се проверити реално знање у односу на висину оцена после положених предмета.	
	Слабости	Стратегија уклањања слабости	
	Различит приступ оцењивању због великог броја наставника на већини предмета; екстремно снижен или висок критеријум при оцењивању студената. ++	Униформни критеријуми на испиту, едукација наставника у смислу израде адекватних тестова, анонимни тестови и независно прегледање тестова.	
	Могућности	Стратегија појачања могућности	
Рад на усаглашавању и дефинисању основних знања за сваки предмет. ++	Вишеструко повећати сарадњу, укључујући и мобилност наставника ради усвајања добрих искустава.		

		Опасности	Стратегија уклањања слабости	
		Неприхватање промена од стране неких наставника. ++	Санкционисати необјективно оцењивање наставника и направити систем провере знања на свим нивоима, како мерило знања не би била оцена, већ примена знања.	
		Предности	Стратегија појачања предности	
		Систематична анализа пролазности по студијским програмима, годинама студија, предметима и по наставницима; пролазност је задовољавајућа +++	Повећати пролазност увођењем квалификационог пријемног испита, повећати конкуренцију при упису, тј. смањити број уписаних студената.	
		Слабости	Стратегија уклањања слабости	
		Спуштање критеријума за упис у наредну годину студија, уз истовремено повећање броја изборних предмета; неадекватан распоред појединих предмета у години студија. +++	Упис у наредну годину са 60 ЕСПБ, добар распоред обавезних и изборних предмета (место у курикулуму) по годинама студија у сваком студијском програму.	
		Могућности	Стратегија појачања могућности	
		Подстаћи рад у малим групама, уз ентузијазам и залагање наставника и сарадника и омогућити адекватне техничке услове за реализацију практичне наставе. ++	Наградити /похвалити оне наставнике и сараднике који својим залагањем доприносе подизању квалитета наставе, која је од утицаја на процес учења и повећања пролазности студената.	
		Опасности	Стратегија уклањања опасности	
		Снижавање критеријума ради повећања пролазности. ++	Избором најбољих студената при упису, добром организацијом предмета по годинама на студијском програму и уписом наредне године студија са 60 ЕСПБ повећала би се пролазност при чему би само најуспешнији студенти завршавали студије у предвиђеном року.	

Праћење пролазности студената по програмима, предметима, годинама, корективне мере

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТАНДАРДА АКЦИОНИ ПЛАН
(Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења стандарда8)

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у
-------------------	------------------	------------------------	-------------------------------------

			погледу контроле реализације)
Побољшање услова студирања (осавременили лабораторије, учила, литературу).	ДУНП	Стално	Овладавање практичним вештинама и задовољство послодавца
Успоставити институционалну сарадњу са низом академских, здравствених, привредних и друштвених установа из земље и окружења у циљу размене искустава у организацији постојећих студијских програма и повећања квалитета стручне праксе студената.	Руководство Универзитета; Шефови студијских програма	Стално	-Склопљени уговори за стручну праксу студената - Задовољство послодавца стеченим квалификацијама
Унапредити ниво знања и вештина које студенти стичу савладавањем студијских програма, а посебно на оним предметима где је пролазност ниска, кроз следеће активности: организовати обавезне консултације и допунску наставу за припрему колоквијума и испита; јачати примену савремених педагошких и технолошких иновација;	Руководство Универзитета; Шефови студијских програма; Комисија за анализу ефикасности студирања и оптерећења студента	до 2024.	Квалитет студирања, тј. однос између броја дипломаца и броја уписаних студената исте године

Показатељи и прилози за Стандард 8:

[Табела 8.1.](#) Преглед броја студената по нивоима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

[Табела 8.2.](#) Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

[Табела 8.3.](#) Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37–60) и (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

[Прилог 8.1а.](#) Правилник о процедури пријема студената

[Прилог 8.1б.](#) Правилник о мастер академским студијама

[Прилог 8.1в.](#) Правилник о докторским студијама

[Прилог 8.2.](#) Правилник о полагању испита и оцењивању

[Прилог 8.3.](#) Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

[Прилог 8.4.](#) Извештај о резултатима вредновања квалитета студијских програма, наставе и услова рада за школску 2022/23. годину

[Прилог 8.5.](#) Кодекс професионалне етике

[Прилог 8.6а.](#) План рада Студентског парламента ДУНП за 2024. год.

- [Прилог 8.6б.](#) Извештај о раду Студентског парламента ДУНП за 2023. год
- [Прилог 8.6в.](#) Извештај о раду Студентског парламента ДУНП за 2022. год.
- [Прилог 8.6г.](#) Информатор за студенте за школску 2023/24.годину
- [Прилог 8.7.](#) Награде и признања која су остварили студенти
- [Прилог 8.8.](#) Правилник о о избору најбољих дипломаца Државног универзитета у Новом Пазару
- [Прилог 8.9.](#) Правилник о пружању додатне подршке студентима са инвалидитетом

СТАНДАРД 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих опшних аката.

Државни универзитет у Новом Пазару располаже библиотеком и читаоницом са 80 радних места које су смештене у оквиру главне зграде Универзитета. Библиотека поседује 17882 библиотечке јединице, које су доступне запосленима и студентима. Од укупног броја библиотечких јединица, 3760 чине уџбеници који су студентима неопходни за савладавање градива предвиђеног плановима студијских програма у оквиру поља природно-математичких, медицинских, техничко-технолошких и друштвено-хуманистичких наука. Највећи проценат уџбеника (65%) је на српском језику, док је мањи проценат уџбеника на страним језицима (31,06%) и на језицима националних мањина (3,94%). Структура и обим библиотечких ресурса систематски се прате и осавремењују у складу са финансијским могућностима Универзитета, путем поклона и размене. Поред уџбеника, библиотечки фонд чине и монографије, научни часописи и књиге на српском језику, језицима националних мањина и на страним језицима, које наставници и студенти користе као допунску литературу у наставном процесу. Фонд Библиотеке чине и докторске дисертације, мастер и дипломски радови који су одбрањени на Универзитету.

Литература неопходна за савладавање сваког предмета је унапред позната и објављена у оквиру Књиге предмета на сајту Универзитета. Уџбеници и друга литература на српском језику која је доступна у оквиру библиотекачког фонда покрива наставу из већине предмета на основним и мастер академским студијама. Уколико библиотекачки фонд не располаже квалитетном уџбеничком литературом на српском језику за поједине предмете, наставници студентима за савладавање предмета обезбеђују адекватну уџбеничку литературу у форми електронских издања или скрипти.

Студентима је у оквиру универзитетске библиотеке доступна и уџбеничка литература коју су написали наставници запослени на Универзитету. Однос броја уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на Универзитету и броја наставника износи 0,83. На основу Правилника о издавачкој делатности, наставници су у обавези да три примерка одштампане публикације доставе Библиотеци. Студентима и запосленима доступни су и библиотечки ресурси базе COBISS, КоБСОН, Web of Science (WOS), Scopus, Google Scholar и SciFinder.

Радно особље Библиотеке чини седам запослених, од којих су два дипломирана библиотекара, три самостална књижничара и два књижничара. Библиотекачки радници су обучени за рад у јединственом систему узајамне каталогизације COBISS.SR и у модулима COBISS2 и COBISS3/Позајмица и Исписи, као и за уношење података у репозиторијум са отвореним приступом Phaidra. Библиотека је на располагању корисницима 12 сати дневно, од 08 до 20 сати, током читаве радне недеље, односно од понедељка до петка.

Већина студента користи читаоницу и библиотечке фондове. У анкетама ([Прилог 9.4](#)) студенти наводе да су задовољни радним временом и условима у читаоници, као и понудом библиотечког фонда, условима изнајмљивања књига, особљем и радним временом Библиотеке. Такође, библиотекачки фонд у погледу подршке који им пружа при самосталном раду оцењују као задовољавајући.

Процедуре за обезбеђење квалитета уџбеника и других учила у погледу садржаја, структуре, стила и обима регулисане су Правилником о уџбеницима ([Прилог 9.1](#)) и Правилником о

издавачкој делатности ([Прилог 9.1a](#)). Комисија за контролу и осигурање квалитета наставе периодично прикупља податаке о квалитету уџбеника и других учила путем анкетирања студената. На основу Извештаја о резултатима вредновања квалитета студијских програма, наставе и услова рада за школску 2022/23. годину ([Прилог 8.4](#)), студенти су квалитет наставног материјала оценили од врло добро (4,15) до одлично (4,87). Сваке треће године у оквиру израде извештаја о самовредновању студијских програма на основу прикупљених података о квалитету уџбеника и других учила, процењује се да ли уџбеничка литература задовољава неопходне стандарде квалитета, да ли захтева побољшање или повлачење из наставе и замену квалитетнијом уџбеничком литературом.

Универзитет обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе и неометан приступ информационам технологијама и научно-образовним електронским информацијама, које су им потребне за успешно савладавање градива. Студентима је у оквиру компјутерских лабораторија доступно 88 рачунара, као и 32 рачунара у оквиру сале за предавања ThIN Client. За потребе наставе у амфитеатрима, учионицама, вежбаоницама и лабораторијама обезбеђено је 52 рачунара, 49 видео бимова и 5 ТВ уређаја, као и информатичка опрема за студије на даљину и видео-конференције. Сви рачунари на Универзитету су повезани на Академску мрежу Републике Србије (АМРЕС), преко које запослени и студенти могу да приступе библиотекачким и индексним базама и научним часописима. Универзитет обезбеђује и бежични приступ академској мрежи преко Eduroam сервиса. Рад на рачунарима и приступ електронским информацијама, студентима је обезбеђен и у оквиру Каријерног студентског центра, који располаже са 12 радних места. За пријаву испита успостављен је информатички систем, који студентима омогућава да пријаве испите електронским путем.

За одржавање рачунарске опреме и рачунарске мреже на Универзитету задужено је особље Центра за информационе технологије, који броји седам запослених, од којих је шест са високим образовањем (руководилац послова информационих система и технологија, пројектант информатичке инфраструктуре, два инжењера за рачунарске мреже, виши стручнотехнички сарадник за подршку корисницима информационих система и програмер инжењер) и један са средњим образовањем (техничар одржавања информационих система и технологија). Распољивост и квалитет информатичких ресурса, као и подршку особља Центра за информационе технологијеу наставном процесу, студенти у анкетама оцењују високом оценом ([Прилог 9.4](#)). У циљу праћења тренда у развоју информациони технологија и њихове примене у процесу високог образовања, запослени у Центру за информационе технологије непрестано усавршавају своје компетенције кроз различите врсте обука.

У оквиру овог стандарда применом SWOT методе извршена је анализа и квантитативно оцењивање следећих елемената:

- структуру и обим библиотечког фонда;
- покривеност предмета уџбеницима и училима;
- постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему;
- постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа);
- број и стручну спрему запослених у библиотеци и другим релевантним службама;
- адекватност услова за рад (простор, радно време).

Квантификација процене: - високо значајно +++ - средње значајно ++ - мало значајно + - без значајности 0.

Предности

Стратегија појачања предности

Структура и обим библиотечког фонда +++	Унапређење структуре и обима библиотечког фонда	
Покривеност предмета уџбеницима и училима +++		
Постојање Правилника о уџбеницима и Правилника о издавачкој делатности и поступање по њима +++	Унапређење издавачке делатности Универзитета	
Постојање информатичких ресурса +++	Перманентно унапређење информатичких ресурса у складу са трендовима развоја информационах технологија	
Број и стручна спрема запослених у библиотеци и другим релевантним службама +++	Унапређење људских ресурса у библиотеци и другим релевантним службама	
Адекватност услова за рад +++	Проширење простора библиотеке и читаонице	
Слабости	Стратегија уклањања слабости	
Непотпуна аутоматизација рада библиотеке +++	Осавремењавање рада библиотеке	
Непостојање софтвера за проверу плагијаризма и других специфичних софтвера за примену у настави +++	Перманентно обнављање рачунарске и друге информатичке опреме	
Застарела рачунарска и друга информатичка опрема +		
Неефикасна издавачка делатност Универзитета +++	Унапређење издавачке делатности Универзитета	
Мали број уџбеничке литературе коју су написали запослени на Универзитету ++		
Могућности	Стратегија појачања могућности	
Постојање наменских финансијских средстава у буџету за набавку библиотечких јединица и информатичке опреме +++	Рационално трошење финансијских средстава намењених за набавку библиотечких јединица и информатичке опреме	
Расположив ненаменски простор на Универзитету +++	Адаптација простора за потребе библиотеке и читаонице	
Опасности	Стратегија уклањања опасности	
Нерационално трошење финансијских средстава намењених за набавку библиотечких јединица и информатичке опреме +++	Појачана контрола улагања наменских средстава	
Застаревање информатичке опреме и програма ++	Континуирано осавремењавање информатичке опреме и набавка нових лиценцираних програма	
Наставак издавачке политике којом се наставници демотивишу за писање уџбеничке литературе	Измена постојећих и увођење нових правилника којима се подстиче унапређење издавачке делатности	

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТАНДАРДА 9

АКЦИОНИ ПЛАН

(Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења стандарда 9)

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Набавка уџбеничке литературе за осавремењавање библиотечког фонда	- Руководство - Шефови студијских програма	Перманентно	- Број набављене уџбеничке литературе
Измена Правилника о издавачкој делатности у смислу подстицања наставника на писање уџбеника и монографија	- Сенат - Одбор за издавачку делатност	2025.	- Усвојен Правилник о издавачкој делатности
Израде стратегије за унапређење и финансирање издавачке делатности на Универзитету	- Сенат - Научноистраживачки центар - Одбор за издавачку делатност	2025.	- Усвојена стратегија за унапређење и финансирање издавачке делатности на Универзитету
Завршетак процеса аутоматизације библиотечког пословања	- Руководство - Особље Библиотеке	2026.	- Потпуна аутоматизација библиотечког пословања
Набавка софтвера за проверу плагијаризма и других софтвера за употребу у настави	- Руководство - Особље Библиотеке	2027.	- Софтвер за проверу плагијаризма - Софтвери за употребу у настави
Унапредити дигиталну библиотеку доступну јавности за архивирање докторских дисертација	- Особље Библиотеке - Особље Центра за информационе технологије	2025.	- Унапређена страница на сајту Универзитета са архивираним докторским дисертацијама
Набавка нових и замена постојећих информатичких ресурса савременим моделима	- Руководство - Особље Центра за информационе технологије	Перманентно	- Број информатичке опреме
Адаптација слободног простора за потребе читаонице, библиотеке и архиве	- Руководство	2032.	- Додатни библиотечки простор - Архивски простор - Додатни простор за читаоницу
Организовање обука за	- Руководство	Перманентно	- Број одржаних обука за

стручно усавршавање запослених у Библиотеци и другим релевантним службама			стручно усавршавање запослених у Библиотеци и другим релевантним службама	
Запошљавање нових радника у Библиотеци и другим релевантним службама у складу са бројем запослених предвиђеним Правилником о организацији и систематизацији послова ДУНП	- Руководство	2025.	- Број запослених радника у библиотеци и другим релевантним службама је у складу са бројем предвиђеним Правилником о организацији и систематизацији послова ДУНП	

Показатељи и прилози за Стандард 9:

[Табела 9.1.](#) Број и врста библиотечких јединица на ДУНП

[Табела 9.2.](#) Попис информатичких ресурса ДУНП

[Прилог 9.1.](#) Правилник о уџбеницима ДУНП

[Прилог 9.1а.](#) Правилник о издавачкој делатности ДУНП

[Прилог 9.2.](#) Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на ДУНП

[Прилог 9.3.](#) Однос броја уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на ДУНП са бројем наставника

[Прилог 9.4.](#) Извештај о вредновању квалитета рада ДУНП од стране студената

[Прилог 9.5.](#) Прилог о доступним базама података и библиотечким ресурсима

СТАНДАРД 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

ОПИС СТАНДАРДА

Основне надлежности, организација и начин рада органа управљања, органа пословођења, стручних органа, Студентског парламента и стручних служби дефинисани су Статутом Државног универзитета у Новом Пазару.

Савет као орган управљања, Ректор као орган пословођења, Сенат и Већа Универзитета као стручни органи, и Студентски парламент Универзитета дефинисани су Статутом ДУНП, у складу са Законом о високом образовању.

Број чланова, састав, надлежност Савета, као органа управљања, али и друга питања од значаја за рад Савета, уређена су члановима 50-57. Статута Универзитета.

Надлежност и питања од значаја за рад Ректора, као органа пословођења, уређена су члановима 60-73. Статута Универзитета.

Сенат је највиши стручни орган Универзитета. Сенат именује сталне помоћне стручне органе и то: Комисије за обезбеђење квалитета, Одбор за професионалну етику и Научно веће докторских студија. Сенат може образовати и друге сталне и повремене комисије, друге органе и тела ради разматрања и припремања појединих питања из своје надлежности. Надлежност сталних помоћних стручних органа Сената уређена је члановима 80-84. Статута Универзитета.

Наставно-научно веће је научно-стручни орган Универзитета. Састав и надлежност овог научно-стручног органа уређени су члановима 85. и 86. Статута Универзитета.

Студентски парламент је орган преко којег студенти остварују своја права и штите своје интересе на Универзитету. Састав, начин избора и надлежности Студентског парламента дефинисани су чланом 87. Статута ДУНП.

Организационе јединице за ненаставну подршку (стручне службе) су: Кабинет ректора, Студентска служба, Финансијско-рачуноводствена служба, Служба за правне, кадровске и административне послове, Служба за јавне набавке и комерцијалу, Служба инвестиционог и техничког одржавања, безбедности и заштите, Служба за угоститељске послове, Библиотека, Служба за међународну сарадњу, Канцеларија за контролу квалитета и Лабораторије.

Рад и деловање управљачког и ненаставног особља доступни су оцени наставног особља и студената ([Прилог 10.2](#)). Од стране организационе јединице задужене за квалитет у оквиру Канцеларије за контролу квалитета спроведена је анкета за школску 2023/2024. годину, у којој су студенти оцењивали квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке на Државном универзитету у Новом Пазару. Анкета има више подналова, а исти се односе на аспекте квалитета рада органа управљања (Ректората и Секретаријата ДУНП) и стручних служби/центра (Студентске службе, Библиотеке, Центра за информационе технологије). Посебну важност је имала процена односа управљачког и административног особља према студентима, где је студентима остављен простор да изнесу своје слободно мишљење, дају

коментаре, сугестије, предлоге, критике или похвале које се односе на рад одређених служби. Приказани су и најбоље и најлошије оцењени елементи квалитета рада органа управљања и стручних служби, са конкретним предлозима корективних мера и активности, које ће допринети унапређењу квалитета и задовољства студената. Квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке оцењивали су и наставници и сарадници свих департмана на ДУНП.

АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА КВАЛИТЕТА СТАНДАРДА

На основу датог стања и анализе квалитета управљања високошколском установом и квалитета ненаставне подршке, извршена је квантификација предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената које су означене као:

+++ –високо значајно

++ –средње значајно

+ –мало значајно

0 – без значајности

У оквиру стандарда 10, установа је анализирао и квантитативно оценила следеће елементе:

10.1 Дефинисаност надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа

+++

Стање: Јасно дефинисана надлежност свих руководећих структура омогућава ефикасан рад и развој Универзитета.

10.2 Дефинисаност организационе структуре +++

Стање: Постоји поштовање јасно дефинисаних надлежности органа управљања и пословођења које су регулисане Статутом високошколске установе. Проректор је задужен за одређену област за коју је одговоран, чиме се избегава преклапање надлежности и омогућава ефикаснија реализација планова.

10.3. Праћење и оцењивање квалитета управљања институцијом, мере за унапређење

+++

Стање: Ефикасан и квалитетан рад организационих јединица задужених за квалитет омогућава перманентну контролу рада, како руководећих структура, тако и рада ненаставног особља, са посебним акцентом на рад стручних служби. Евалуација рада истих обавља се путем анкета усмерених и на студенте и на наставно особље Универзитета. Наставно-научно веће, као стручни орган, активно је укључено у анализу рада служби које руководе Универзитетом и радом стручних служби. Посебно треба истаћи значај Студентског парламента који има велику улогу у указивању и остваривању својих права и заштити својих интереса на Универзитету, на свим студијским програмима. Мере за унапређење подразумевају даљи развој и повећање активности путем перманентне евалуације рада свих служби и још активније учешће Студентског парламента на истим пословима.

10.4. Праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља, мере за унапређење +++

Стање: Овај сегмент евалуације подлеже истим стандардима и процедурама које су описане у претходном ставу.

10.5. Дефинисаност и доступност услова за напредовање ненаставног особља ++

Стање: Напредовање ненаставног особља представља важан аспект рада стручних служби и

у домену рада је руководилаца стручних служби.

10.6. Доступност релевантних информација о раду стручних служби и органа управљања +++

Стање: Квалитетно конципиран интернет сајт омогућава благовремену и детаљну информисаност о раду стручних служби и органа управљања.

10.7. Перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља +

Стање: Постоје бројне могућност усавршавања и образовања целокупног ненаставног особља, без обзира на стручну спрему, путем екстерне едукације кроз различите доступне програме. Присутна је инертност кадра за овим видом усавршавања

SWOT АНАЛИЗА

Предности/унутрашње снаге/потенцијали	Стратегија појачања предности
Надлежности органа Универзитета добро су утврђене и уређене Статутом. Постоји добра комуникација Савета са органима управљања +++	Одржавање и перманентно унапређивање квалитета постојеће комуникације
Локализација ненаставних стручних служби на једном месту +++	Добра међусобна комуникација стручних служби као и професионалнија комуникација са студентима.
Ефикасна организација стручних (ненаставних) служби. Спровode се анкете о квалитету рада стручних служби и ненаставног особља +++	Даље унапређење организације стручних служби
Унутрашње слабости	Стратегија уклањања слабости
Слаба заинтересованост ненаставног кадра за усавршавање ++	Повремена едукација кроз различите тематске семинаре и радионице које се организују на Универзитету, на националном нивоу, као и у оквиру домаћих и међународних пројеката
Могућности/шансе	Стратегија појачања
Даље запошљавање високостручног кадра са одговарајућим квалификацијама на адекватна ненаставна радна места на Универзитету ++	
Добра информационо-технолошка (ИТ) организациона структура ++	
Квалитетан постојећи интернет сајт доприноси благовременом информисању свих радника ++	Чешћа интерна обука ненаставног особља у одговарајућим стручним службама из области ИТ за процес формирања и коришћења базе података

Опасности/слабости		Стратегија уклањања слабости	
Тешка економска ситуација		Обезбедити додатна финансијска средства кроз пројекте и/или организовањем ваннаставних едукативних услуга (курсеви језика, курсеви информатичких програма, програми континуираних едукација из различитих научних поља/области)	
ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТАНДАРДА			
Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
I КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ			
Преко Интранета, интерне телевизије и Moodle-а учинити да информације органа Универзитета који доносе одлуке буду широко доступнеи да буду прихваћене од свих запослених на Универзитету.	Ректор Проректори Шефови департмана Студентски парламент Рачунарски центар	Перманентно	Задовољство наставника и сарадника
II КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ			
Коришћење могућности ИТ које постоје на Универзитету у стручним службама	Сви радници стручних служби	Перманентно	Завршене обуке које организују инжењери електронике запослени на Универзитету
Стимулисати и развијати програм стручног усавршавања ненаставног особља и направити план развоја усклађен са потребама институције према стандардима	Сви радници стручних служби	Перманентно	Доношење Плана завршене обуке стручног усавршавања
Ближе дефинисање одговорности службе у односу на поступке за обезбеђења квалитета	Центар за обезбеђење и унапређење квалитета, Руководство	2025.	Одлука/систематизација
Показатељи и прилози за Стандард 10:			
Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом			

у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.2. Анализа резултата анкета о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

СТАНДАРД 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

ОПИС СТАЊА, АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА

Државни универзитет у Новом Пазару располаже потребним простором за извођење наставе и научноистраживачког рада на свим студијским програмима првог, другог и трећег степена, као и за обављање административних и управних послова. Универзитет има адекватан простор за извођење наставе (амфитеатре, учионице, вежбаонице, лабораторије, рачунарске лабораторије, библиотеку са читаоницом, фискултурну салу), као и просторије за управу, административне службе, просторије за наставнике и сараднике, рачунарски центар, студентску службу, простор за рад Канцеларије за контролу квалитета, Студентски парламент и др. ДУНП располаже са више од 16.000 м² корисног простора за извођење наставе за 2164 акредитована студената, и то:

- простор за извођење наставе укупне површине 9103 м² (учионице, амфитеатри, лабораторије и остало),
- помоћне просторије (холлови, степеништа и санитарни простор) површине 4283 м² и
- мултифункционални објекат од 3500 м².

Квалитет простора и опреме Државни универзитет у Новом Пазару обезбеђује кроз адекватан обим и структуру. ДУНП поседује две зграде (на адреси Вука Караџића 9, 36300 Нови Пазар) укупне бруто површине од 16.886 м². Простор ДУНП обезбеђује све неопходне урбанистичке, техничке, хигијенске и друге услове неопходне за рад овакве установе.

У матичном објекту ДУНП обавља се већина активности Државног универзитета у Новом Пазару и она се састоји од следећих просторија:

- Ректорат ДУНП
- просторије за наставу: 4 амфитеатра, 62 учионице и слушаонице, 35 просторија у којима су смештене лабораторије и компјутерске лабораторије (Лабораторија за студирање на даљину, Лабораторија за стране језике, Лабораторије за хемију, Лабораторије за биологију, Лабораторије за рехабилитацију, Лабораторије за физику, Лабораторија за грађевинарство, Лабораторије за електронику, Компјутерске лабораторије, Лабораторија за аудио и видео технологије, Лабораторија за биомедицинска истраживања и Лабораторија за испитивање земљишта и воде)
- библиотека са читаоницом,
- спортска сала површине 410 м² за одржавање практичне наставе на Студијском програму Спорт и физичко васпитање, као и за тренинг и такмичења универзитетских спортских клубова

Главна зграда је модеран објекат наменски пројектован, изграђен и опремљен за универзитетску наставу средствима Општине Нови Пазар, чиме су створени услови за оснивање Државног универзитета у Новом Пазару.

У циљу задовољавања потреба студентског стандарда и унапређења квалитета наставе на постдипломским студијама, непосредно уз главну зграду ДУНП налази се и мултифункционални објекат корисне површине од око 3500 м² са следећим садржајима:

- просторије за мастер и докторске студије,
- кабинети за наставно особље,
- просторије департмана универзитета,
- истраживачке и стручне лабораторије и

- смештај за наставнике и гостеуниверзитета.

Средства за изградњу овог за универзитет веома важног објекта обезбедила је Влада Републике Србије на челу са Министарством за просвету, науку и технолошки развој.

За потребе квалитетног извођења наставе ДУНП поседује 4 амфитеатара површине 492 м² са укупно 600 места, 62 учионице и слушаонице површине 3117 м² са укупно 2100 места, 35 просторија у којима се налазе лабораторије и рачунарске лабораторијеукупне површине 1750 м² са 630 места, као и библиотеку и читаоницу површине 240 м² са 80 места. Сваки амфитеатар и учионица опремљени су рачунаром, видео пројектором, прикључком за интернет и зидном таблом. Практични и експериментални део наставе реализује се у оквиру вежбаоница, компјутерских, студентских, стручних и научноистраживачких лабораторија. За реализацију практичне наставе у оквиру вежбаоница обезбеђена је Сала за спорт и физичко васпитање, Лабораторија за стране језике, Лабораторије за рехабилитацију и Лабораторије за аудио и видео технологију. За реализацију вежби у оквиру компјутерских лабораторија обезбеђене су рачунарске учионице и научноистраживачке лабораторије, као што су Лабораторија за хемоинформатику, Лабораторија за рачунарску технику и Лабораторија за нумеричку анализу конструкција. Компјутерске лабораторије суопремљене рачунарском опремом и специфичним софтверима који омогућавају квалитетно извођење вежби и истраживачког рада на свим нивоима студија. Експериментална настава и истраживачки експериментални рад на свим нивоима студија реализује се у оквиру студентских, научноистраживачких и стручних лабораторија. За потребе експерименталне наставе на основним, мастер и интегрисаним академским студијама обезбеђене су Лабораторије за биологију, Лабораторије за хемију, Лабораторије за електронику, Лабораторија за електротехнику и просторије стручне Лабораторије за испитивање грађевинских материјала „проф. др Вера Николић-Станојевић“. Део експерименталне наставе на мастер и интегрисаним академским студијама, као и експериментални део истраживања на докторским академским студијама реализује се у оквиру научноистраживачких лабораторија, за шта су обезбеђене две просторије Лабораторије за биомедицинска истраживања, Лабораторија за бионеорганску хемију, Лабораторија за биоорганску хемију и две просторије Лабораторије за телекомуникације. Лабораторије и вежбаонице опремљене су савременом истраживачком и стручном опремом која обезбеђује квалитетно извођење практичне наставе на свим нивоима студија и која испуњава захтеве у погледу стандарда студијских програма, здравствених и сигурносних стандарда. Наставно-научне и стручне базе, посебно закљученим уговорима, ставиле су Универзитету на располагање свој простор и опрему за извођење практичне наставе. На основу уговора о пословно-техничкој сарадњи, Универзитет обезбеђује наставно-научне и стручне базе у којима се реализује део практичне наставе, као и Стручна пракса студената ([Табела 11.3](#)). Доступан простор задовољава урбанистичке, техничко-технолошке, хигијенске и здравствено-сигурносне услове. Студентима је на располагању библиотека са читаоницом која располаже са 80 места и просторије студентског кутка. Простор студентског кутка, студенти користе за израду пројектних и других задатака који се реализују у форми групног или тимског рада студената.

За наставнике и сараднике Универзитет обезбеђује 48 наставничких кабинета са 124 расположива радна места. Наставнички кабинети су обезбеђени рачунарима, прикључком за интернет и штампачима. Експериментални део истраживачког рада, наставници и сарадници спроводе у оквиру 7 научноистраживачких лабораторија (Лабораторија за биомедицинска истраживања, Лабораторија за бионеорганску хемију, Лабораторија за биоорганску хемију, Лабораторија за хемоинформатику, Лабораторија за телекомуникације, Лабораторија за рачунарску технику и Лабораторија за нумеричку анализу конструкција), које су опремљене савременом истраживачком опремом или специфичном рачунарском опремом са применом у истраживачком раду.

За потребе фотокопирања, скенирања и штампања, студентима и наставном особљу је на располагању Скриптарница са фотокопирницом. Универзитет обезбеђује и просторију за потребе Студентског парламента, просторије за потребе Студентске службе и потребе секретаријата, као и Видеоконференцијску салу са 100 места која је опремљена савременом информатичком опремом неопходном за реализацију видео конференција.

Наставно особље и студенти имају неометан приступ информационим технологијама и научно-образовним електронским информацијама. Рачунари у рачунарским учионицама су доступни студентима за коришћење. Сви рачунари на Универзитету су повезани на Академску мрежу Републике Србије (АМРЕС), преко које запослени и студенти могу да приступе КоБСОН сервису, индексним базама и научним часописима. Универзитет обезбеђује и бежични приступ академској мрежи преко Eduroam сервиса. Рад на рачунарима и приступ електронским информацијама, студентима је обезбеђен и у оквиру Каријерног студентског центра, који располаже са 12 радних места.

Целокупан Простор на Универзитету има употребну дозволу и задовољава урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове. Посебно адаптиран главни улази лифт за међуспратно кретање, као и посебно адаптиран тоалет обезбеђен је за особе са отежаним кретањем.

Универзитет континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са бројем студената, потребама наставног и научноистраживачког рада. С обзиром да Универзитет располаже значајним простором, планирано је да се у току наредног акредитационог периода расположиви простор адаптира и опреми за потребе наставе, читаонице и научноистраживачких лабораторија.

У оквиру овог стандарда применом SWOT методе извршена је анализа и квантитативно оцењивање следећих елемената:

- усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената;
- адекватност техничке, лабораторијске и остале опреме;
- усклађеност капацитета опреме са бројем студената;
- рачунарске учионице.

Квантификација процене: - високо значајно +++ - средње значајно ++ - мало значајно + - без значајности 0.

Предности/унутрашње снаге/потенцијали	Стратегија појачања предности
Просторни капацитети Универзитета су у потпуности усклађени са потребама наставног процеса и укупним бројем студената+++	Унапређење искористивости расположивог простора
Универзитет поседује адекватну и савремену техничку, лабораторијску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење практичне наставе на свим врстама и нивоима студија ++	Осавремењавање лабораторијске и рачунарске опреме
Капацитет опреме за извођење практичне наставе усклађен је са бројем студената +++	
Број и опремљеност рачунарских учионица усклађени су са бројем студената +++	

Унутрашње слабости	Стратегија уклањања слабости
Слаба опремљеност капиталном опремом+++	Подношење предлога пројекта код ИРА и других фондова који финансирају набавку опреме
Застарела лабораторијска и рачунарска опрема ++	
Неискоришћени просторни капацитети +++	Стратешко планирање искористивости и намене простора
Могућности	Стратегија појачања
Позиви за подношење предлога пројекта код ИРА и других фондова који финансирају набавку опреме	Организовање радне групе за припрему предлога пројекта
Опасности/Слабости	Стратегија уклањања слабости
Неодобравање поднетих предлога пројекта за финансирање због превелике конкуренције +++	Успостављање система финансијске подршке за обнављање опреме из сопствених средстава Универзитета
Смањење буџетских средстава за текуће одржавање објеката, режијске трошкове, набавку и сервисирање опреме +++	Унапређење расположивих капацитета за пружање услуга привреди

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

АКЦИОНИ ПЛАН

(Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења Стандарда 11)

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Израда плана намене и адаптације расположивог простора	- Руководство - Научноистраживачки центар - Шефови департмана - Центар за обезбеђење и унапређење квалитета	2025.	- Усвојен План намене и адаптације расположивог простора
Адаптирање и опремање расположивог простора за потребе наставе и лабораторија	- Руководство - Научноистраживачки центар - Шефови департмана	Перманентно	- Адаптиран простор за потребе наставе и лабораторија
Адаптирање и опремање расположивог простора за потребе читаонице	- Руководство	2032.	- Опремљена читаоница

Набавка савремене лабораторијске и рачунарске опреме	- Руководство	Перманентно	- Нова лабораторијска и рачунарска опрема	
Подношење предлога пројекта код ИРА и других фондова који финансирају набавку опреме	- Наставници	Перманентно	- Одебрани пројекти за финансирање	
Израда Правилника о пружању услуга привреди и друштву	- Руководство - Научноистраживачки центар	2025.	- Усвојен Правилник о пружању услуга привреди	
Стављање расположивих капацитета у функцију пружања услуга привреди и друштву	- Руководство - Научноистраживачки центар	2032.	- Уговори о пружању услуга привреди и друштву	

Показатељи и прилози за Стандард 11:

[Табела 11.1.](#) Укупна површина у власништву ДУНП саповршиномобјеката

[Табела 11.2.](#) Листа опреме у власништву ДУНП која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

[Табела 11.3.](#) Наставно-научне и стручне базе

СТАНДАРД 12: Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

ОПИС СТАЊА, АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА СТАНДАРДА

Правни основ финансирања Државног универзитета у Новом Пазару

Државни универзитет у Новом Пазару има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научноистраживачких пројеката и професионалних активности, што осигурава финансијску стабилност у дугом периоду. Финансирање Универзитета дефинисано је следећим прописима:

- Закон о високом образовању,
- Уредба о нормативима и стандардима услова рада универзитета и факултета за делатности које се финансирају из буџета;
- Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама.

Извори финансирања

ДУНП стиче средства за обављање делатности из следећих извора:

- средства које обезбеђује оснивач (Република Србија);
- школарине;
- донација, поклона и завештања;
- средстава за финансирање научноистраживачког и стручног рада;
- пројеката и уговора у вези са реализацијом наставе, истраживања и консултантских услуга;
- накнада за комерцијалне и друге услуге;
- других извора, у складу са законом.

Наведеним средствима Универзитет самостално управља. Средства се исказују и евидентирају у складу са јединственом буџетском класификацијом. Средства која оствари, изузев средстава која обезбеђује Република Србија, чине сопствени приход. Универзитет у обављању своје делатности, када располаже средствима која обезбеђује Република, у правном промету иступа на основу овлашћења из Статута. Када располаже средствима из сопствених прихода, Универзитет у правном промету иступа у своје име и за свој рачун, у складу са законом и Статутом. Средства за обављање делатности Универзитета обезбеђују се из буџета Републике Србије за спровођење акредитованих студијских програма по претходно прибављеном мишљењу надлежног Министарства. Средства за обављање делатности у току једне школске године обезбеђују се у складу са програмом рада високошколске установе и пребацују се на рачун Универзитета за намене утврђене законом. Трансфер из буџета распоређује се по следећим врстама издатака:

- 1) бруто плате запослених, у складу са Законом, колективним уговором и општим актом Универзитета;
- 2) материјални трошкови,
- 3) опрема;
- 4) библиотечки фонд;
- 5) обављање научноистраживачког рада који је у функцији подизања квалитета наставе;

- 6) научно и стручно усавршавање запослених;
- 7) подстицање развоја наставно-научног подмлатка;
- 8) рад са даровитим студентима;
- 9) међународна сарадња;
- 10) издавачка делатност;
- 11) рад Студентског парламента и ваннаставна делатност студената;
- 12) друге намене у складу са Законом.

Број наставника, сарадника и ненаставног особља, као и трошкове извођења наставе на основу норматива и стандарда високошколских установа утврђује Влада Републике Србије.

Средства која Универзитет оствари на основу школарина, пружања услуга трећим лицима, поклона, донација, спонзорства или из других извора стицања средстава, изузев трансфера из буџета, чине сопствени приход. Сопствени приходи које оствари Универзитет користе се за унапређење делатности и подизање квалитета рада. Средства из сопственог прихода евидентирају се на подрачуну у оквиру консолидованог рачуна трезора, односно на рачуну у банци у складу са Законом.

Стратешко опредељење Универзитета је да подстиче истраживачки рад. Један од облика подстицања научноистраживачког рада на Универзитету остварује се и кроз финансирање представљања (научних) резултата, на одговарајућим скуповима, као и издавање научних монографија. Одговарајућа средства се додељују на основу Правилника о издавачкој делатности и усвојеног плана за текућу годину. Финансијска подршка реализацији истраживачких активности остварује се кроз одговарајуће научне пројекте, чији су руководиоци наставници запослени са пуним радним временом на Универзитету.

Финансијско планирање и извештавање

Финансијско планирање је истовремено и стратешки и оперативни процес, повезан са реализацијом постављених циљева и представља основу успешног финансијског управљања. Средства која остварује Универзитет распоређују се финансијским планом Универзитета. Предлог финансијског плана за фискалну годину доноси се у складу са прописима којима се уређује буџетски систем. Финансијски план Универзитета, на предлог ректора, презентује се Савету Универзитета. Савет разматра предлог и на седници усваја исти.

Универзитет је обезбедио јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употребе финансијских средстава кроз извештај о попису имовине и обавеза, план јавних набавки и годишњи финансијски извештај који усваја Савет. Финансијска стабилност и дугорочна ликвидност обезбеђене су рационалним распоређивањем и наменом финансијских средстава и начином коришћења истих. Јавност и транспарентност како извора финансирања, тако и начина коришћења финансијских средстава обезбеђиване су редовним подношењем годишњег финансијског извештаја о распореду и коришћењу финансијских средстава. Подаци о износу средстава на годишњем нивоу доступни су јавности на званичној интернет страници високошколске установе, у форми завршног рачуна.

Своје пословање Универзитет је ускладио са Законом о буџетском систему који прецизира да се расходи могу реализовати једино уколико су обезбеђени извори средстава, односно остварени новчани приходи. Посебним општим актом Универзитета који доноси Савет утврђују се правила и критеријуми стицања, трошења и контроле средстава. Политика јасног и стабилног финансијског пословања је била и остаће опредељење Управе, која треба да се настави и у следећој години.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ –високо значајно
++ –средње значајно
+ –мало значајно
0 – без значајности

У оквиру Стандарда 12, установа је анализирила и квантитативно оценила следеће елементе:

12.1. Изворе финансирања ++

Стање: тренутно солидни, али са обзиром на ситуацију у друштву, непредвидиви у будућности.

12.2. Дугорочно обезбеђење финансијских средстава за наставу, научноистраживачки, уметнички и стручан рад +++

Стање: Задовољавајуће, имајући у виду могућност самосталног планирања и одлучивања.

12.3. Финансијско планирање и одлучивање +++

Стање: задовољавајуће (у складу са условима пословања).

12.4. Јавност начина употребе финансијских средстава +++

Стање: годишњи извештај ректор презентује Савету који ове извештаје усваја.

SWOT АНАЛИЗА

Предности/унутрашње снаге/потенцијали	Стратегија појачања предности
Дугорочна финансијска сигурност Универзитета као буџетске установе +++	
Традиција и углед у непосредном окружењу, као и разноврсност квалитетних студијских програма привлаче младе људе (студенте)+++	Одржати квалитет студијских програма и углед и тиме обезбедити већи број студената из земаља у окружењу
	Стимулисати наставнике за учешће на пројектима које финансира Министарство просвете и науке, као и међународним научно-истраживачким и др. пројектима, а посебно на Horizonе 2020, TEMPUS и др.
Универзитет има могућност да у законским оквирима самостално доноси финансијске планове и располаже приходима +++	
Унутрашње слабости	Стратегија уклањања слабости
Средства опредељена у буџету Републике Србије за финансирање наставно-научних процеса не прате рефрму високог образовања и често су недовољна.	Повећати удео сопствених средстава које Универзитет самостално остварује пружањем комерцијалних услуга.
Неуједначени критеријуми вредновања радног доприноса ++	Уградити додатне критеријуме у одговарајуће правилнике о финансирању.
Могућности	Стратегија појачања

Развијена научно-истраживачка активност на Универзитету +++	Наставити са улагањем сопствених прихода у опремање Научноистраживачког центра.
Опасности/Слабости	Стратегија уклањања слабости
Могућност смањивања финансијске аутономије високошколских установа ++	
Недовољан број позива за конкурсе за научно-истраживачке пројекте финансиране од стране МПНТР није у складу са критеријумима за избор у виша наставничка звања.	Оформити интерне пројекте на ДУНП који би се финансирани из сопствених средстава

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

АКЦИОНИ ПЛАН

(Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења стандарда)

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Крајњи приоритет дати перманентном побољшању процеса истраживања и комерцијализацији услуга			
Све елементе везане за питања власништва и заштите ауторских права, односно интелектуалне својине, утврдити одговарајућим Правилником	Ректор Проректор Правна служба	2023. г.	Усвајање Правилника
Формирање кадровске и техничке логистике заналажење, конкурисање и администраирање међународних пројеката	Ректор Проректор	2023. г.	
Промовисање услуга трећим лицима у циљу обезбеђења извора финансирања. Израдња каталога услуга за сарадњу са трећим лицима.	Руководиоци организационих јединица Ректор Финансијска служба	2024. г.	Закључени уговори са трећим лицима Повећано учешће сопствених средстава у односу на буџетска средства

Показатељи и прилози за стандард 12:

[Прилог 12.1.](#) Финансијски план за 2024. годину

[Прилог 12.2.](#) Финансијски извештаји за претходне три године

[Прилог 12.3.](#) Одлуке Савета о усвајању Финансијског плана за 2024.годину и финансијских извештаја за претходне три године

СТАНДАРД 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

А) Опис тренутне ситуације Стандарда 13

Државни универзитет у Новом Пазару континуирано ради на јачању културе квалитета кроз процесе систематског праћења, периодичне провере и унапређења квалитета. Обезбеђење квалитета се спроводи кроз процедуре за обезбеђење квалитета. У оквиру процедура наглашена је улога студената у обезбеђењу и унапређењу квалитета, као и у процесу самовредновања и провере квалитета на Универзитету. Студенти су укључени у обезбеђивање квалитета:

- студијског програма;
- наставног процеса и оцењивања;
- научноистраживачког, стручног и уметничког рада;
- студената;
- уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса;
- управљања високошколском установом и ненаставне подршке;
- простора и опреме.

У оквиру Статута Универзитета у Новом Пазару прецизирана је структура организационих јединица задужених за квалитет коју чине и 8 чланова из редова студената, тако да, од укупно 37 чланова организационих јединица задужених за квалитет, 8 студената чини 22% укупног броја чланова. Преко својих представника предложених од стране Студентског парламента, у Центру за обезбеђење и унапређење квалитета и у Комисијама за обезбеђење квалитета студенти имају прилику да дају своје мишљење о свим документима које Центар и комисије разматрају, као што су стратегије обезбеђења квалитета, стандарди и поступци за обезбеђење квалитета, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета високошколске установе.

На иницијативу координатора Центра за обезбеђење и унапређење квалитета и председника одговарајућих комисија за квалитет организују се састанци са представницима Студентског парламента на којима се стално инсистира да Студентски парламент преузме улогу у информисању студената о значају њиховог учешћа у процесу вредновања, односно, анкетирању о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања квалитета високошколске установе.

С обзиром на значај улоге студената као партнера у процесу обезбеђења и унапређења квалитета наставног процеса, Универзитет спроводи периодично анкетирање студената о вредновању квалитета наставног процеса и систематски прати и анализира резултате вредновања. Вредновање се спроводи континуирано од школске 2009/2010. године. Анкета је анонимна и добровољна. У последњих 5 година за анкетирање су коришћени упитници за вредновање квалитета наставе и квалитета високошколске установе. Студенти оцењују понуђене тврдње оценама на скали 1–5, или своју сагласност на тврдњу образлажу са да, не или делимично.

Након спроведене анкете, интерна комисија именована на седници Центра, према Правилнику о самовредновању и поступку унапређења квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Државном универзитету у Новом Пазару и Пословнику о раду Центра, врши детаљну

анализу добијених података и резултате доставља шефовима департмана, који су у обавези да их на седницама Већа департмана представе шефовима студијских програма, наставницима и сарадницима и изврше анализу недостатака у извођењу наставног процеса. Шефови студијских програма, заједно са предметним наставницима, предлажу корективне и превентивне мере за побољшање квалитета наставе и одговорни су за спровођење ових мера. Резултати анкета о вредновању квалитета наставе и о вредновању квалитета наставника и сарадника (без личних података), достављају се и Студентском парламенту и, после, усвајају од стране Наставно-научног већа и Сената, заједно са предлогом корективних и превентивних мера. Извештаји о резултатима вредновања квалитета студијских програма, наставе и услова рада на ДУНП доступни су јавности.

Статутом Универзитета утврђено је да су студенти обавезни чланови стручних тела (Наставно-научног већа и Сената Универзитета), као и Савета Универзитета. Посредством својих представника у Савету и Наставно-научном већу (када се разматрају питања у вези развоја и унапређења квалитета студијских програма, курикулума и унапређења и имплементације стратегије обезбеђења квалитета, стандарда и процедура обезбеђења квалитета) студенти постају активни партнери у процесу високог образовања.

Вредновањем путем анкете студенти имају прилику да оцењују и квалитет рада стручних служби и руководства установе. Студенти такође имају могућност да вреднују квалитет рада ненаставног особља, а резултати ових анкета дати су у оквиру Стандарда 10.

Студенти се повремено обраћају Канцеларији за контролу квалитета, преко Студентског парламента и својих представника, указујући на проблеме у наставном процесу и захтевајући иницијативу да се одређени проблеми реше. Решавање већине проблема, у сарадњи са руководством Универзитета, најбољи је доказ студентима да је отворено исказивање њиховог мишљења од великог значаја.

Б) Анализа и процена тренутне ситуације Стандарда 13

(Процена испуњености Стандарда 13, с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и чекивања)

ДУНП има реалне показатеље да је испунио стандардеу области улоге студената у самовредновању и провери квалитета. Значајан број студента свестан је сопствене улоге у вредновању квалитета различитих аспеката рада установе, а посебно квалитета наставног процеса и активно учествују у активностима самовредновања и провере квалитета. Међутим, упркос дугогодишњем систематском раду на изградњи културе квалитета међу студентима, још увек није у потпуности остварен заједнички циљ за унапређење квалитета, да култура квалитета буде прихваћена од стране свих студената, како би се оптимално остварили аспекти стратегије обезбеђења квалитета у овом домену.

Постигнуте досадашње активности на обезбеђењу активне улоге студената у процесу унапређења квалитета ДУНП оцењује успешним јер је остварено следеће:

1. Студенати су чланови Центра и Комисија за обезбеђење квалитета у узимају активно учешће разрађеним поступцима и процедурама које реализују организационе јединице задужене за квалитет;
2. Кроз учешће у раду стручних тела и тела управљања, студенти су у могућности да дају своје мишљење о стратегијама, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет на Универзитету;
3. Студенти показују иницијативу да активно учествују у процес осмишљавања, развоја и евалуација рада установе, стручних служби, квалитета студијских програма, метода наставе и метода оцењивања које су неопходне за постизање исхода учења;

4. Извештаји о резултатима вредновања путем анкетирања и извештаји о раду Центра и Комисија за осигурање квалитета доступни су јавности.

На основу свега напред изнетог, може се закључити да је Државни универзитет у Новом Пазару у потпуности испунио Стандард 13 везан за поступак самовредновања и оцењивања квалитета високошколских установа и студијских програма.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ –високо значајно

++ –средње значајно

+ –мало значајно

0 – без значајности

SWOT АНАЛИЗА

Предности/унутрашње снаге/потенцијали	Стратегија појачања предности	
Универзитет има утврђену процедуру за обезбеђење квалитета и улоге студената у самовредновању и провери квалитета +++		
Улога студената у самовредновању и провери квалитета јасно је дефинисана +++		
Студенти су укључени (и имају право гласа) у организационим јединицама за квалитет, Савету и свим стручним органима Универзитета +++		
Студенти учествују у анкетама којима се вреднује квалитет установе, студијских програма и наставе +++		
Постоји иницијатива Студентског парламента, али и студената појединачно, за сарадњу са Канцеларијом за осигурање квалитета +++	Прикупљање што више писмено достављених сугестија и примедби студената у вези унапређења квалитета	
Унутрашње слабости	Стратегија уклањања слабости	
Недовољна мотивисаност једног броја студената за учешће у активностима на унапређењу квалитета+++	Стална едукација студената о значају њиховог учешћа у активностима у области унапређења квалитета	
Слабији одзив студената за учешће у анкетирању +++	Промовисати код студената значај њихове улоге у процесу вредновања и унапређењу квалитета	
Могућности	Стратегија појачања	
Постојећа добра организација рада Центра за обезбеђење и унапређење квалитета и рада Студентског парламента у области обезбеђења квалитета ++	Појачана сарадња са Студентским парламентом и Канцеларијом за контролу квалитета Универзитета	

Добра сарадња са свршеним студентима и њиховим послодавцима, односно могућност да повратне информације утичу на унапређење квалитета наставе ++		
Опасности/слабости	Стратегија уклањања слабости	
Незадовољство студената предузетим активностима у циљу побољшања квалитета наставног процеса на основу резултата вредновања и следствено осипање броја студената који се укључују у процес вредновања ++	Укључити студенте у радне групе које ће пратити спровођење корективних мера. Кроз директну комуникацију перманентно обавештавати студенте о предузетим активностима у спровођењу корективних мера у циљу побољшања квалитета наставног процеса и решавања уочених проблема	
Могућност да се у телима и организацијама нају студенти који ће заступати личне, а не опште интересе +++	Подизање свести студената о доследном поштовању унапред дефинисаних правила студија	

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

АКЦИОНИ ПЛАН

(Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења Стандарда 13)

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Организација састанака ради истицања значаја обезбеђења квалитета, уз објашњавање сврхе, циљева, поступкака и методологије обезбеђивања квалитета, самовредновања и корективних активности	Центар и Канцеларија за контролу квалитета Студентски парламент	Перманентно	Повећање броја студената који учествују у процесу самовредновања путем анкетања
Рад на подизању нивоа свести студената о значају самовредновања и провере квалитета наставе	Студентски парламент Канцеларија за контролу квалитета	Перманентно	Повећање процента одазивања студената при вредновању квалитета наставе и наставника и сарадника.

Показатељи и прилози за Стандард 13:

[Прилог 13.1а.](#) Документација која потврђује учешће студената у самовредновању

[Прилог 13.1б.](#) Правилник о студентском вредновању квалитета студија

СТАНДАРД 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

А) Опис тренутне ситуације Стандарда 14

Систематско праћење и периодична провера квалитета су обавезне активности које Универзитет обавља у оквиру самовредновања и унапређења квалитета. Ове активности су координисане од стране Канцеларије за контролу квалитета која представља главну организациону јединицу развијеног система обезбеђења квалитета. Организација и инфраструктура Канцеларије за контролу квалитета омогућавају систематско прикупљање и обраду података, потребних за оцену квалитета, што се остварује кроз рад Центра за обезбеђење и унапређење квалитета и одговарајућих Комисија: Комисије за контролу и осигурање квалитета наставе, Комисије за анализу ефикасности студирања и оптерећења студента и Комисије за праћење, унапређење и контролу квалитета научно-истраживачког рада.

Правилником осамовредновању и поступку унапређења квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Државном универзитету у Новом Пазару и Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе дефинишу се улога и одговорност органа Универзитета у области обезбеђења квалитета високог образовања на Универзитету, управљање и унапређење квалитета студијских програма, наставе и услова рада, уређују се ближе надлежности и начин њиховог рада, као и друга питања од значаја за унапређење и развој квалитета. Канцеларија за контролу квалитета одређује и примењује мере и поступке осигурања квалитета у складу са документима усвојеним од стране Наставно-научног већа и Сената Универзитета.

Сенат Универзитета је 09. 05. 2022. године, на предлог Центра за обезбеђење и унапређење квалитета, усвојио иновiranу Стратегију обезбеђења квалитета. Иако су многе процедуре за обезбеђење квалитета описане у већ постојим документима (Правилник о самовредновању и поступку унапређења квалитета студијских програма, наставе и услова рада на Државном универзитету у Новом Пазару, Правилник о студијама на ДУНП и др.), Сенат Универзитета је 02. 09. 2024. године усвојио јединствен документ – Процедуре за праћење и обезбеђење квалитета на Државном универзитету у Новом Пазару. Свака описана процедура за обезбеђење квалитета ВШУ садржи: Предмет, Подручје примене, Организацију контроле квалитета и процедуре за њено обављање, Одговорност за примену и Везу са другим документима. На седници Сената Универзитета одржаној 02. 09. 2024. године усвојен је ревидирани Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета, за период 2024-2028. године. При изради ревидираног Акционог плана за период 2024-2028. године узети су у обзир претходни резултати самовредновања, Средњорочни акциони план рада Универзитета за период 2024-2027. године, као и резултати анкета из 2023. и 2024. године, којим су, на основу циљева утврђених Стратегијом обезбеђења квалитета, дефинисане специфичне мере и активности за спровођење Стратегије, надлежне службе, рокови за спровођење мера и активности, одговорна лица и индикатори процеса и индикатори исхода за спровођење мера и активности. Стратегија обезбеђења квалитета, Процедуре за праћење и обезбеђење квалитета и Акциони план су тесно повезани.

Комисија за осигурање квалитета наставе врши проверу квалитета у свим областима обезбеђења квалитета наставе најмање једном годишње. Систематско праћење и вредновање квалитета наставног процеса врши се: (1) анкетирањем студената, наставника и сарадника, за вредновања квалитета наставе; (2) анкетирањем студената, за вредновања квалитета наставника

и сарадника; (3) анкетирањем дипломираних (бивших) студената, за вредновање квалитета студијских програма на високошколској установи и (4) анкетирањем послодаваца, од којих се добијају повратне информације о компетенцији дипломираних студената, односно квалитету студијског програма високошколске установе. Периодичним обиласцима студијских програма и предмета и Извештајима о одржаној настави које анализира Канцеларија за обезбеђење квалитета врши се директна провера регуларности извођења теоријске и практичне наставе и провера документације (евиденција одржаних предавања и вежби, евиденција присутности студената, праћење примедби студената, наставника и сарадника и предлагање мера за кориговање недостатака).

Комисија за анализу ефикасности студирања и оптерећења студента бави се анализом ефикасности студирања. Ефикасност студирања представља просечну дужину студирања студената који су дипломирали у истој школској години, на одређеном студијском програму. Комисија за анализу ефикасности студирања анализира ефикасност студирања. Процењује се ефикасност студирања у оквиру сваког студијског програма на основу: просечне дужине трајања студија; пролазности по годинама и по предметима, као и по испитивачима; броја положених испита у свакој години студија (број остварених ЕСПБ бодова) и просечне оцене током студирања. Такође, ова комисија врши анализу оптерећења студената кроз процену ЕСПБ за сваки предмет на основу анализе резултата обављених анкета, на основу којих се преузимају одговарајуће корективне мере.

Комисија за праћење и унапређење квалитета научноистраживачког рада прати и анализира научноистраживачки рад и прикупља податке о публикавању резултата од стране наставника и сарадника, те студената Универзитета. Активност Комисије подразумева и рад на унапређењу квалитета издавачке делатности кроз прикупљање података о научној и стручној литератури, чији су аутори наставници и сарадници Универзитета.

На састанцима Центра за обезбеђење и унапређење квалитета и представника Студенског парламента, у Канцеларији за контролу квалитета, анализира се рад сваке комисије и Канцеларије у целини, указује се на добре стране, али и на недостатке у раду, доносе се планови са задацима за кориговање уочених недостатака и реализацију неостварених задатака из претходног периода, предлажу превентивне и корективне мере у циљу унапређења квалитета.

Са резултатима самовредновања упознају се сви наставници и сарадници студијских програма, стручни органи Универзитета и Студентски парламент.

Систематско праћење квалитета обезбеђује се кроз документовање свих активности Универзитета и чување тих докумената на начин који омогућава лако претраживање и дескриптивну статистичку обраду прикупљених докумената. Годишњи извештај о раду Центра за обезбеђење и унапређење квалитета и Комисија у његовом саставу саставни је део годишњег Извештаја о раду Универзитета.

Вишегодишња активност у провери квалитета и циклично смењивање самовредновања и планирања на Државном универзитету у Новом Пазару показатељи су систематског рада Универзитета на провери и обезбеђењу квалитета, пре свега, образовног процеса, али и научноистраживачког рада, квалитета уџбеника и литературе, квалитета простора и опреме, улоге студената у самовредновању и обезбеђења јавности у раду.

Б) Анализа и процена тренутне ситуације Стандарда 14

(Процена испуњености Стандарда 14, с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања)

На основу прописаних процедура везаних за обезбеђење и унапређење квалитета свих активности Универзитета, као и обављених активности у периоду од 2012. до 2024. године, може се закључити да Универзитет обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцену и периодичну проверу квалитета свих својих активности. Обезбеђени су адекватни услови и инфраструктура за систематско прикупљање и обраду података за оцену квалитета у свим областима деловања Универзитета.

Државни универзитет у Новом Пазару има реалне показатеље да је испунио све захтеве постављене Стандардом 14. Такође, има јасно дефинисане стандарде, поступке и процедуре у процесу праћења и периодичне провере квалитета, као и субјекте који учествују у овом процесу. Универзитет снажно мотивише своје департмане да редовно прикупљају информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих институција о компетенцијама дипломираних студената. Окосницу систематског праћења и периодичне провере квалитета чини Канцеларија за контролу квалитета, Центар за обезбеђење и унапређење квалитета и одговарајуће Комисије у оквиру Центра.

Утврђује се предлог конкретних мера за побољшање квалитета по свим стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа. Извештаји о самовредновању ВШУ, Извештаји о самовредновању студијских програма, Акциони планови, као и сва друга документа везана за обезбеђење квалитета су доступни јавности путем сајта Државног универзитета у Новом Пазару, тако да се све заинтересоване стране могу упознати са резултатима самовредновања и предложеним мерама.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

- +++ (високо значајно)
- ++ (средње значајно)
- + (мало значајно)
- 0 (без значајности).

У оквиру Стандарда 14, установа је анализирао и квантитативно оценила следеће елементе:

14.1. Континуитет у реализацији процеса обезбеђења и унапређења квалитета +++

Стање: ДУНП има све индикаторе који указују на континуирано спровођење стандарда и поступака за проверу и унапређење квалитета јер систематски прати, и периодично, најмање једном годишње, врши свеобухватну проверу квалитета у свим областима рада Универзитета. Усвајањем документа Анализа резултата анкета и усвајање превентивних и корективних мера одлучено је да се интензивира унутрашњи процес контроле квалитета у смислу провере и унапређења свих стандарда за самовредновање једном годишње.

14.2. Постојање инфраструктуре за систематско праћење и обезбеђење квалитета +++

Стање: ДУНП има одличне услове и добру инфраструктуру за систематско прикупљање и обраду података провере квалитета што је значајно за процес самовредновања. Канцеларија за контролу квалитета има своју просторију са одговарајућом информатичком опремом и архивом, као и 4 стално запослена од којих једна особа има диплому са највишим степеном образовања (8. степен).

14.3. Редовне повратне информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената +++

Стање: ДУНП обезбеђује повратне информације о мишљењу послодаваца о компетенцијама

запослених, који су дипломирали на Универзитету, и о вредновању студијског програма високошколске установе, путем анкетирања директора, управника, начелника и шефова установа у којима су запослени дипломирани студенти. Поред тога, континуирано се вреднује квалитет студијских програма и постигнутих исхода учења, анкетирањем дипломираних студената.

14.4. Усаглашавање са стратегијом унапређења квалитета других престижних високошколских установа у земљи и иностранству +++

Стање: Кроз активно ангажовање представника Канцеларије за осигурање квалитета, чији је координатор био Државни универзитет у Новом Пазару, кроз процес екстерне евалуације од стране експерата Европске асоцијације универзитета, као и учешће на скуповима посвећеним унапређењу квалитета на високошколским установама, чланови Канцеларије континуирано врше евалуацију система обезбеђења квалитета на Универзитету и уграђују нове елементе у политику обезбеђења.

14.5. Периодичност процеса прикупљања података о квалитету +++

Стање: ДУНП систематски врши периодичне интерне провере квалитета и самовредновање у следећим областима: студијски програми, наставни процес, квалитет студената, квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, квалитет управљања високошколском установом и квалитет стручних служби Универзитета, квалитет простора и опреме, квалитет финансирања, улога студената у самовредновању и провери квалитета. Самовредновање обавезно укључује и резултате анкетирања студената, и то најмање једном годишње. Извештај о самовредновању ВШУ као и Извештаји о самовредновању студијских програма сачињавају се сваке четврте године у односу на претходно усвојене извештаје.

14.6. Јавност резултата процене квалитета +++

Стање: Након сваког извршеног вредновања квалитета, добијени резултати се прослеђују шефовима департмана, Студентском парламенту и руководству Универзитета, а Извештаји о самовредновању ВШУ и студијских програма, на предлог Центра за обезбеђење и унапређење квалитета усвајају се на Наставно-научном већу и Сенату ДУНП и доступни су јавности.

SWOT АНАЛИЗА

Предности/унутрашње снаге/потенцијали	Стратегија појачања предности
Континуитет у реализацији процеса обезбеђења и унапређења квалитета +++	
Постојање инфраструктуре за систематско праћење и обезбеђење квалитета +++	
Редовне повратне информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената +++	
Усаглашавање са стратегијом унапређења квалитета других престижних високошколских установа у земљи и иностранству +++	
Периодичност процеса прикупљања	

података о квалитету +++	
Јавност резултата процене квалитета +++	
Добра организација Канцеларије за унапређење квалитета – постоји запослено ненаставно особље у Канцеларију за контролу квалитета, успостављена је професионализација +++	Јавно похвалити и наградити ангажовање ненаставних радника, наставника, сарадника и студената на пословима обезбеђења квалитета
Разрађена методологија поступака унутрашње провере квалитета, која се спроводи конитурирано. Успостављен онлајн систем анкетирања +++	Перманентно иновирање софтверских алата од стране Центра за информационе технологије
Позитивно искуство међународне спољашње провере Универзитета реализоване 2012. године +++	Створити финансијске могућности за ангажовање екстерних рецензента за проверу квалитета у редовним временским интервалима
Добра информатичка подршка и формирана солидна база података од значаја за периодичне провере квалитета +++	Стална допуна и усавршавање постојеће базе података, али и увођење нових савременијих програма за онлајн анкетирање
Унутрашње слабости	Стратегија уклањања слабости
Непоштовање рокова за реализацију активности предвиђених планом, посебно при анкетирању свих субјеката контроле квалитета ++	Пооштрити одговорност извршилаца и вршити замену оних субјеката контроле квалитета, који не извршавају своје задатке
Незадовољавајуће ангажовање једног броја наставника и сарадника у активностима периодичне провере квалитета ++	Дефинисати одредбама Статута ангажовање на пословима квалитета и увести одредбе које се односе на мере које ће се примењивати код избегавања обавеза на пословима унапређења квалитета
Недостаје адекватна методологија поређења са другим високошколским установама у земљи и иностранству ++	Системско решење би било успостављање индикатора квалитета за праћење и оцену квалитета на ВШУ који би били ефикасно средство за анализу стања, како на нивоу појединачног студијског програма, тако и на нивоу институција у целини, у циљу могућег поређења са другим високошколским установама у земљи и иностранству. Ове индикаторе би требало да донесу НСВО и НАТ
Могућности	Стратегија појачања
Управа даје јаку подршку даљем унапређењу система обезбеђења квалитета на Универзитету +++	Унапређење система обезбеђења квалитета прецизнијим дефинисањем обавеза свих субјеката контроле квалитета - запослених и студената
Промене чланова Комисија за обезбеђење квалитета који показују губитак мотивисаности, недовољну енергичност	Веће ангажовање млађих наставника и сарадника на пословима унапређења квалитета

и ентузијазам у раду +++	
Детаљно тумачење резултата анализе квалитета и рад на доследном спровођењу предложених корективних мера +++	
Опасности/слабости	Стратегија уклањања слабости
Преоптерећеност појединих наставника радом у организационим јединицама задуженим за квалитет и потенцијални губитак мотивације++	Побољшати синхронизацију рада Универзитета и стручних служби, кроз прецизно дефинисана задужења, с једне стране, и мера санкционисања неизвршавања задатака, с друге стране

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

АКЦИОНИ ПЛАН

(Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења Стандарда 14)

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Перманентно унапређивати инфраструктуру како би се обезбедило редовно и систематско прикупљање и обрада података потребних за оцену квалитета	Центар за информационе технологије	Перманентно	Формирање одговарајућих софтверских пакета
Редовно прикупљање, анализа и централизација свих података релевантних за унапређење квалитета	Канцеларија за контролу квалитета Стручне службе	Перманентно	Формирање адекватних база података
Јачање сарадње са Студентским парламентом у области анализе резултата периодичних вредновања квалитета наставе и доношења заједничких предлога за примену корективних мера	Канцеларија за контролу квалитета Студентски парламент	Перманентно	Оснивање комисије/тела задуженог за унапређење квалитета у оквиру Студентског парламента
Обезбедити финансијску надокнаду за повећано ангажовање наставника у Организационим јединицама задуженим за обезбеђење квалитета	Ректор Савет	У време повећаног ангажовања	Одлука Савета
Континуирано обезбеђивати и анализирати информације од	Канцеларија за контролу	Перманентно	Добијене информације

Националне службе за запошљавање и послодаваца о квалитету дипломираних студената	квалитета Шефови студијских програма		
---	--------------------------------------	--	--

Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1. Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређења квалитета рада високошколске установе

СТАНДАРД 15. Квалитет докторских студија

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког, односно уметничкоистраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних, односно уметничких способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

ОПИС СТАЊА, АНАЛИЗА И ПРОЦЕНА

Државни универзитет у Новом Пазару организује докторске академске студије у оквиру поља природно-математичких наука, у области математике и биологије; у оквиру поља техничко-технолошких наука, у области грађевинарства и софтверског инжењерства; у оквиру поља друштвено-хуманистичких наука, у области спорта и физичког васпитања. Универзитет организује докторске студије у складу са Законом о високом образовању, стандардима за акредитацију студијских програма докторских академских студија, Статутом Државног универзитета у Новом Пазару ([Прилог 15.2](#)) и Правилником о докторским студијама које организује и изводи Државни универзитет у Новом Пазару ([Прилог 15.1](#)). Са Природно-математичким факултетом Универзитета у Крагујевцу, Природно-математичким факултетом Универзитета у Нишу и Природно-математичким факултетом Универзитета у Новом Саду, Универзитет учествује у реализацији заједничког студијског програма Докторска школа математике ([Прилог 15.3](#)). Носилац заједничког студијског програма Докторска школа математике је Природно-математички факултет, Универзитета у Новом Саду.

Кроз активности координатора докторских студија и Научног већа докторских студија, као и кроз рад Комисије за контролу и осигурање квалитета наставе и Комисије за праћење, унапређење и контролу квалитета научноистраживачког рада, које делују у оквиру Центра за обезбеђење и унапређење квалитета, Универзитет перманентно прати и унапређује квалитет докторских студија које организује. Као чланови Научног већа докторских студија, ректор и проректори су такође укључени у контролу квалитета докторских студија. Осим наведених организационих јединица, у праћењу, унапређењу и контроли квалитет докторских студија укључени су и шефови студијских програма, као и наставници ангажовани на докторским студијама, који сваке треће године израђују Извештај о самовредновању докторских студија.

У последње три године на Универзитету је одбрањена једна докторска дисертација из области математике. Из одбрањене докторске дисертације проистекло је 5 научних радова, од којих су 2 публикована у часописима са SCI листе (1 у часопису категорије M21a и 1 у часопису категорије M22), док су 3 рада презентована на два међународна (категорије M31 и M34) и на једном националном научном скупу (категорије M64). У децембру 2023. године прихваћен је и Извештај комисије за оцену докторске дисертације из области математике, чија се одбрана планира за 2024. годину. Из ове докторске дисертације публикована су 3 научна рада у часописима са SCI листе (1 у часопису категорије M21a и 2 у часопису категорије M22) и презентована су 4 рада на два међународна (категорије M34) и на два национална научна скупа (категорије M64). С обзиром да у 2023. години на Универзитету није одбрањена ниједна докторска дисертација, број одбрањених мастер радова (69 одбрањених мастер радова), као и број наставника ангажованих на Универзитету са пуним радним временом (97 наставника) је апсолутно већи од броја одбрањених докторских дисертација.

Од укупно 93 наставника запослених са пуним радним временом на Универзитету, тренутно само 7 наставника учествује у реализацији пројеката финансираних од стране Фонда за науку Републике Србије и међународних пројеката, што чини 7,53% укупног броја ангажованих

наставника. У претходном периоду, већина наставника који су укључени у реализацију докторских академских студија, укључујући и менторе, учествовали су у реализацији научноистраживачких пројеката Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, као и у реализацији пројеката у оквиру програма Еразмус+ и других националних и међународних пројеката.

Квалитет научноистраживачког рада наставника ангажованих на докторским студијама у складу је са условима дефинисаним стандардима за акредитацију. Универзитет за реализацију акредитованих програма докторских студија запошљава довољан број наставника у сталном радном односу, који својим референцама задовољавају квалитет научноистраживачког рада прописан акредитационим стандардима за компетентност наставника и ментора на докторским студијама. Стално запослени наставници на Универзитету учествују у реализацији докторских студија и били су ментори или чланови комисија за одбрану докторских дисертација, како на Универзитету, тако и на другим универзитетима у земљи. Компетентност наставника за учешће у реализацији докторских студија, као и за менторство у изради докторских дисертација процењује се на основу броја радова публикованих у часописима са SCI/SSCI листе. На основу испуњености услова из Стандарда 9 за акредитацију студијских програма докторских академских студија на високошколским установама у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља, Сенат Државног универзитета у Новом Пазару је за школску 2023/24. годину усвојио листу ментора која броји укупно 58 наставника.

У 2023. години, Универзитет је успоставио сарадњу са академским институцијама у земљи и иностранству кроз научноистраживачки рад, пословно-техничку сарадњу, реализацију одобрених пројеката, израду и подношење предлога пројеката. У оквиру научноистраживачког рада остварена је сарадња са Филолошко-уметничким факултетом, Универзитета у Крагујевцу; Факултетом медицинских наука, Универзитета у Крагујевцу; Институтом за информационе технологије, Универзитета у Крагујевцу. Пословно-техничку сарадњу Универзитет је остварио са Природно-математичким факултетом, Универзитета у Нишу; Природно-математичким факултетом, Универзитета у Крагујевцу; Факултетом медицинских наука, Универзитета у Крагујевцу; Факултетом инжењерских наука, Универзитета у Крагујевцу; Институтом за информационе технологије, Универзитета у Крагујевцу; Институтом за хемију, технологију и металургију, Универзитета у Београду; Институтом „Синиша Станковић“, Универзитета у Београду; Факултетом техничких наука, Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици; Иновационим центром Технолошко-металуршког факултета, Универзитета у Београду; Институтом за нуклеарне науке „Винча“, Универзитета у Београду. У оквиру реализације одобрених пројеката остварена је сарадња са Природно-математичким факултетом, Универзитета у Крагујевцу; Факултетом инжењерских наука, Универзитета у Крагујевцу; Институтом за психологију, Филозофског факултета, Универзитета у Београду; Институтом за хемију, технологију и металургију, Универзитета у Београду; Факултетом организационих наука, Универзитета у Београду; Факултетом техничких наука, Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици; Иновационим центром Технолошко-металуршког факултета, Универзитета у Београду; Институтом за математику, физику и механику, Универзитета у Љубљани, Словенија; Универзитетом примењених наука, Немачка. Са Природно-математичким факултетом, Универзитета у Нишу успостављена је сарадња и кроз подношење предлога пројеката.

У складу са Програма развоја научноистраживачког подмлатка Државног универзитета у Новом Пазару за период 2022-2026. године ([Прилог 6.9](#)), Веће докторских студија именује ментора студија за сваког уписаног студента докторских академских студија. Ментор

докторских студија пружа подршку студенту у конципирању теме докторске дисертације, избору методологије и спровођењу истраживачког рада, као и у писању добијених резултата научноистраживачког рада, њиховом публиковању у научним часописима и презентовању на научним скуповима. Кроз активности Комисије за праћење, унапређење и контролу квалитета научноистраживачког рада Универзитет прати дисеминацију научноистраживачких резултата студената докторских студија. Сви студенти до одбране докторске дисертације имају већи број објављених научних радова у часописима са SCI листе и у зборницима са националних и међународних научних скупова ([Табела 6.5](#)).

Тренутно, студенти докторских студија на Универзитету нису укључени у реализацију домаћих и међународних научноистраживачких пројеката. Овај проблем је условљен недостаком пројеката чији су руководиоци наставници са Универзитета, односно одбијањем поднетих предлога пројеката за финансирање од стране Фонда за науку и других националних и међународних фондова. Сви поднети предлози пројеката укључивали су студенте докторских студија као чланове пројектног тима.

Уз подршку ментора докторских студија, студенти кроз савладавање студијских програма докторских академских студија постижу исходе учења који се односе на поседовање врхунских теоријских и практичних знања, на оспособљеност за критичку анализу и спровођење оригиналних истраживања у фундаменталним и примењеним областима науке, на оспособљеност да проширују и редефинишу постојећа знања, науку или област рада, на примену вештине комуникације у објашњавању методологије и закључака, као и у представљању резултата истраживања домаћој и међународној научној заједници и јавности, на способност студената да на креативан и иновативан начин приступе истраживању и имплементацији добијених резултата истраживања. Постизањем наведених исхода учења, студенти докторских студија стичу вештине и способност за оригинални допринос општем знању и његовој примени у професионалном раду.

Студенати докторских студија подстичу се да све своје активности везане за научноистраживачки рад обављају у складу са смерницама Добре научне праксе. Научноистраживачки рад на Универзитету спроводи се у складу са Етичким кодексом научноистраживачког рада ([Прилог 15.6](#)), који је усклађен са принципима Добре научне праксе и препорукама Националног савета за високо образовање. Поред општих принципа, Етичким кодексом научноистраживачког рада утврђени су задаци и брига о научном подмлатку, обезбеђење квалитета рада у лабораторији, чување и обезбеђење документације и података, ауторство и оригиналност научних публикација, као и поступак утврђивања повреде правила Етичког кодекса научноистраживачког рада.

Приликом акредитације студијских програма докторских академских студија водило се рачуна да број студената за који се акредитује студијски програм буде усклађен са расположивим научноистраживачким и материјалним ресурсима Универзитета, потребама за наставним кадром у високом образовању у областима у којима се акредитују програми докторских студија, као и са потребама друштва и потребама развоја науке, образовања и културе. Већи број наставника који испуњавају услове за ментора у односу на број студената на докторским студијама омогућава мању оптерећеност ментора, а самим тим и његов квалитетнији рад са докторантима. Универзитет располаже модерном истраживачком опремом, информационом технологијом и лабораторијским простором за упис оног броја студената који је предвиђен акредитацијом студијских програма докторских академских студија. Узимајући у обзир број наставника који испуњавају услове за ментора, као и расположиве истраживачке ресурсе, број студената који уписују докторске студије је вишеструко мањи него што би могао да буде у односу на расположиве менторске и истраживачке капацитете Универзитета.

Универзитет кроз рад Комисије за праћење, унапређење и контролу квалитета научноистраживачког рада непрекидно прати потигнућа наставника, а нарочито ментора, у научноистраживачком раду. Кроз процес избора наставника и њиховог напредовања у виша звања, Универзитет подстиче наставнике на истраживачки рад и публикување научноистраживачких резултата. Наставници, а пре свега ментори, који су укључени у реализацију докторских академских студија, по оствареним научним резултатима премашују научне компетенције дефинисане акредитационим стандардима. На овај начин, Универзитет ствара повољно истраживачко окружење, у коме се број потенцијалних ментора у односу на број студената докторских студија континуирано повећава сваке године.

Докторске дисертације које су одбрањене на Универзитету, као и Извештај комисије о оцени докторске дисертације који садржи објављене научноистраживачке резултате кандидата из области дисертације, трајно су доступни јавности на сајту Универзитета <http://www.dunp.np.ac.rs/disertacije-na-uvid/>. Такође, све одбрањене докторске дисертације на Универзитету доступне су у оквиру репозиторијума NaRDuS (Национални Репозиторијум Дисертација у Србији) <http://nardus.mpn.gov.rs/>. Штампани примерци одбрањених докторских дисертација чувају се у библиотеци Универзитета.

У оквиру овог стандарда применом SWOT методе извршена је анализа и квантитативно оцењивање следећих елемената:

- ✓ самовредновање акредитованих студијских програма докторских студија;
- ✓ број одбрањених докторских дисертација;
- ✓ број наставника укључених у научноистраживачке пројекте;
- ✓ квалитет научноистраживачког рада наставника ангажованих на докторским студијама према условима које дефинишу стандарди за акредитацију;
- ✓ остварена сарадња са научноистраживачким установама у земљи и свету;
- ✓ брига о научно-професионалном оспособљавању студената докторских студија;
- ✓ укљученост студената докторских студија у домаће или међународне научноистраживачке пројекте;
- ✓ развој вештина и спретности студената докторских студија у употреби знања у одговарајућем подручју;
- ✓ поштовање принципа етичког кодекса и добре научне праксе;
- ✓ усклађеност уписа на докторске студије са друштвеним потребама и потребама развоја науке, образовања и културе;
- ✓ развијен менторски систем као подршка студентима докторских студија;
- ✓ однос броја потенцијалних ментора према броју студената докторских студија;
- ✓ јавна доступност докторских дисертација и Извештаја о оцени докторске дисертације.

Квантификација процене: - високо значајно +++ - средње значајно ++ - мало значајно + - без значајности 0.

Предности/унутрашње снаге/потенцијали	Стратегија појачања предности
Контрола квалитета докторских студија +++	Одржати постојеће мере и процедуре за обезбеђење квалитета докторских студија
Квалитет научноистраживачког рада наставника ангажованих на докторским студијама +++	Унапређење квалитета научноистраживачког рада кроз подстицање наставника на већу публикацију научноистраживачких радова
Остварена сарадња са научноистраживачким установама у земљи	Унапређење међународне сарадње

и свету +		
Брига о научно-професионалном оспособљавању студената докторских студија ++	Унапређење руковођења студијских програма докторских академских студија и услова за развој научноистраживачког подмлатка	
Развој вештина и спретности студената докторских студија у употреби знања у одговарајућем подручју +++	Успостављање система извештавања о оствареним исходима учења	
Поштовање принципа етичког кодекса и добре научне праксе +++	Успостављање система промоције значаја Добре научне праксе	
Развијен менторски систем као подршка студентима докторских студија+++	Унапређење менторског система подршке докторантима	
Однос броја потенцијалних ментора према броју студената докторских студија+++		
Јавна доступност докторских дисертација и Извештаја о оцени докторске дисертације+++	Успостављање система промоције и популаризације одбрањених докторски дисертација	
Унутрашње слабости	Стратегија уклањања слабости	
Број одбрањених докторских дисертација+++	Унапређење истраживачког окружења за студенте кроз подстицај научног напретка наставника, нарочито оних који испуњавају услове за ментора на докторским студијама	
Број наставника укључених у научноистраживачке пројекте +++	Унапређење научног напретка наставника кроз учешће и подношење предлога пројеката	
Укљученост студената докторских студија у домаће или међународне научноистраживачке пројекте +++		
Политика уписа на докторске студије +++	Унапређење политике уписа на докторске студије	
Могућности	Стратегија појачања	
Позиви за подношење предлога пројеката Фонду за науку, Фонду за иновациону делатност и међународним фондовима +++	Успостављање система подршке наставницима за подношење предлога пројеката код националних и међународних фондова	
Ефикасност научних часописа са отвореним приступом (<i>Open Access</i>) у публикавању резултата истраживања +++	Успостављање система подршке за публикавање радова у научним часописима са отвореним приступом (<i>Open Access</i>)	
Заинтересованост студената за упис докторских академских студија +++	Унапређење политике уписа на докторске студије	
Опасности/Слабости	Стратегија уклањања слабости	
Неодобравање поднетих предлога пројеката за финансирање због превелике конкуренције +++	Развој административних процедура и одређење финансијских средстава за селекцију и реализацију интерних научноистраживачких пројеката Универзитета	
Опадање квалитета научноистраживачког рада услед толерисања неакадемског	Успостављање система строге провере поштовања правила Етичког кодекса научноистраживачког	

понашања и сличних негативних појава +++ рада

**ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА
АКЦИОНИ ПЛАН**

(Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења Стандарда 15)

Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Расписивање конкурса за упис студената на акредитоване програме докторских студија	- Руководство	Сваке године	- Расписан конкурс
Акредитација докторских академских студија у областима у којима постоје расположиви капацитети неопходни према стандардима за акредитацију докторских студија	- Студијски програми	2032.	- Број акредитованих студијских програма докторских академских студија
Усвајање Правилника о избору у истраживачка звања и запошљавање младих истраживача	- Сенат	2025.	- Број запошљених младих истраживача
Успостављање система перманентне промоције и популаризације науке	- Наставници и сарадници	Перманентно	- Број одржаних промотивних активности
Имплементација дела Програма научноистраживачког рада 2025-2030. који се односи на унапређење људских ресурса	- Руководство - Научноистраживачки центар	2032.	- Број запослених наставника, сарадника и истраживача
Имплементација дела Програма научноистраживачког рада 2025-2030. који се односи на унапређење међународне сарадње	- Руководство - Научноистраживачки центар - Наставници	2032.	- Број међународних пројеката одобрених за финансирање
Подношење предлога пројеката Фонду за науку и код других националних фондова	- Наставници	Сваке године	- Број пројеката одобрених за финансирање
Имплементација дела Програма научноистраживачког рада 2025-2030. који се односи на унапређење дисеминације научноистраживачких резултата	- Руководство - Научноистраживачки центар - Наставници - Комисија за праћење,	2032.	- Број публикованих научних радова у часописима са високим импакт фактором - Број цитата публикованих научних радова

		унапређење и контролу квалитета научноистраживачког рада		
Увођење шефовских позиција за студијске програме докторских академких студија	- Руководство		2026.	- Одлуке о именовању шефова студијских програма докторских академких студија
Подношење шестомесечних извештаја Већу докторских студија о постигнутим исходима учења код студената докторских студија	- Ментори докторских студија	Перманентно		- Број поднетих извештаја о о постигнутим исходима учења
Увођење анализе ефикасности и ефективности сарадње између ментора и доктораната	- Комисија за праћење, унапређење и контролу квалитета научноистраживачког рада	Перманентно		- Извештаји о ефикасности и ефективности сарадње ментора и доктораната
Набавка софтвера за проверу плагијаризма	- Руководство		2026.	- Набављен софтвер за проверу плагијаризма
Организовање интерних конференција, <i>Lab meeting</i> и радионица	- Научноистраживачки центар - Наставници	Перманентно		- Број организованих интерних конференција, <i>Lab meetinga</i> и радионица

Показатељи и прилози за Стандард 15:

Табела 15.1. Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија

Табела 15.2. Списак организационих јединица које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи

Табела 15.3. Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе

Прилог 15.1. Правилник о докторским студијама које организује и изводи ДУНП

Прилог 15.2. Извод из Статута ДУНП који регулише докторске студије

Прилог 15.3. Правилник о реализацији студијског програма Докторска школа математике

Прилог 15.4. Правилник о избору ментора на ДУНП

Прилог 15.5. Поступак израде и одбране докторске дисертације на ДУНП

Прилог 15.6. Етички кодекс научноистраживачког рада на ДУНП

